

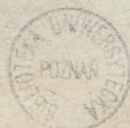

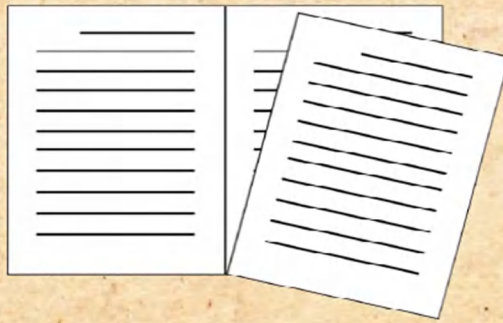

Modus epistolandi
Francisci nigri.

Ums. 328

W woluminie kolejno współprawne sygnatury:

Inc. 383 Fragm. a

Inc. 383

Inc. 384

Inc. 385

Inc. 386

Inc. 387

Inc. 388

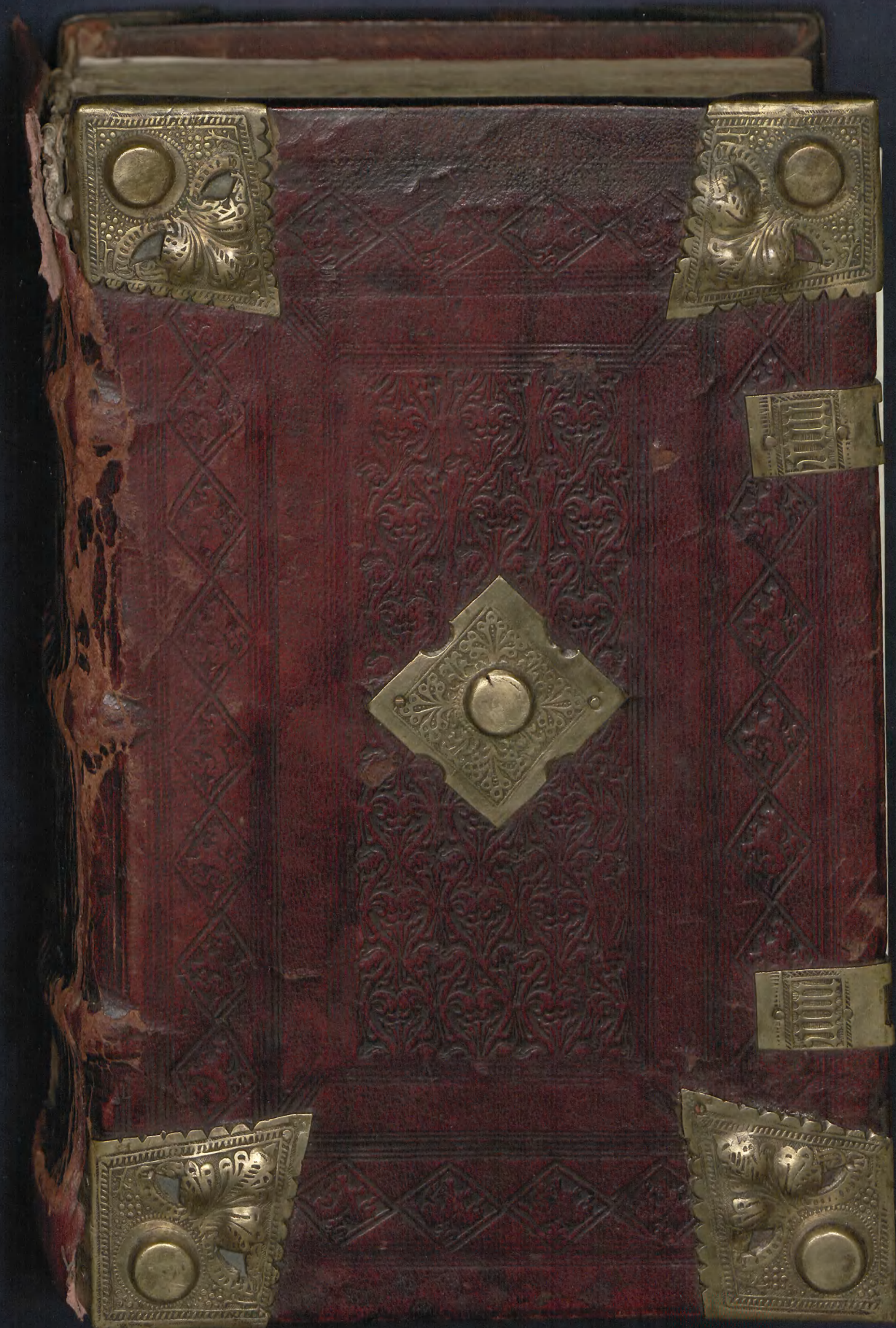
Rkp.8076

Inc. 389

Inc. 390

Inc. 391

Inc. 392

1353

Modus epistolandi
Francisci nigri.

Bmo. 388.

Opusculum epistolarū familiarū & artis eorundē scri-
 bendi maxime in generibz viginti. Ad que tñ singule q̄s
 nūc vimur spēs deducunt. Sūtaq; genera ista vīcz.
 Ep̄la cōmendatīua
 Ep̄stola petitoria
 Ep̄stola munificā
 Ep̄stola demonstratīua siue laudatīua & vituperatīua
 Ep̄stola eucharistica siue regratiatoria
 Ep̄stola amatoria
 Ep̄stola lamentoria
 Ep̄stola cōsolatoria
 Ep̄stola expositīua
 Ep̄la gratulatoria
 Ep̄la exhortatoria
 Ep̄stola dissuasoria
 Ep̄stola inuectīua
 Ep̄la expurgatīua
 Ep̄stola domestica
 Ep̄stola cōmunis
 Ep̄stola iocosa
 Ep̄stola cōmissīua
 Ep̄stola regia
 Ep̄stola mixta

Harum autē generū quodlibet suas habet species vt locis
 suis in sequentibz studiosis hōz patebit lucidissime.

13908114 (1)

Neger Franciscus. Modus epistolandi, Mit Brief von Jacobus Geroldus
 GW M24045 (t. 1) / [Speyer. Konrad Hist] ca 1495
 ISTC in00246500

Opusculū scribendi episto

las francisci nigri incipit feliciter.

Franciscus Nigri. Venetus doctor. Clarissimo viro Jacobo geroldo Syro Anitelseldesi. patavini gymnasij moderatori excellentissimo. Ac vtriusq; virtutis cultori felicitatem.

Ouma pompilius qui post romulū secundus ro-
mani regni mōarchiā regioſq; faſces ſelici ſide-
re conſecutus eſt. licet cū in ſabinis eſſet ſolituſ
dinem tantū. vniuſq; egenē ſue. ceteris ſpretis
cōfabulationē delegiſſet. nec vnq; pplari ſe inſtituto mi-
ſcere voluiſſet. ad ſummū tñ regni apicē deſect⁹. quid vni-
cuiq; gentis ſue ordini neceſſariū foret. ſūma ſemp vigilā-
tia exequi curauit. Vñ z romani moris z vetuſtatis iſta u-
rator eſt appellat⁹. z poſt mortē diuino (vt credit⁹) ſtēmate
donatus. Hōc tu cōſiderans. Iacobe gerolde vir clarifi-
me. licet ſupiorib; annis. dum priuatā vitā ageres. tūe tan-
tum vilitati primū inſudans. vt ſtoicū virū decebat. bo-
narum omniū artiū ſtudio indulgeres. nec alienis ī nego-
cijs impeditū eē delectaret. ne odioſus videreris aliorū cē-
ſor fieri velle. Cum tñ ad honoratā iſtā moderationē tuā
primū aſcendiſti. in qua nō tantū videbas. tibi iuris vtri-
uſq; moderamina ſuſcipiēda eſſe. quo te duce facilius ad
eius apicē poſſent viri ſtudioſi ptingere. Sz cū etiā multū
occurrerent. qui hoc in humili dicendī genere. qđ familia-
redicim⁹. tanq; arduū quoddā munus aggreſſuri diffici-
les videbant poſſe pſicere. Tu ſane illoꝝ laborē miſerat⁹
quib; maxime neceſſariū fore videbas. ſi ad iuris tam di-
tini q; humani anfractus penderent. nō ſolū oratoriā il-
lam ſublimēq; ſacundā haurire. ſed hanc q; inferiorē. ex
cuius veſtigio ad illā facili⁹ ſit aſcenſus. De rogati. vt
qui hoc in gymnaſio tuo. publicas hūanitaris lectōes pſi-
terer. humanū etiā hoc negociū tuo amore ſuſcipere quoz
tibi gratificarer. z ad hoc familiare ſcribēdi genus aſpirā-
tibus meo labore pdeſſem. Ego autē. qui tuis in me pluri

Magna a manu p. 2. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Quia q. 1. p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Quia q. 1. p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 30

mis maximisq; beneficijs. tibi a deo deuinctus sum. vt si
vita etiā p tua dignitate effundā. vel minimā adhuc nō vi
dear meritoꝝ tuoꝝ ptem assecutus. vt tue morē gererē vo
luntati. studiosisq; iuuenib; meo labore aliqd emolumen
ti afferre familiarē quandā scribēdi artē reppire conatus
sum. longe quidē ab illa forensi ⁊ grani se morā. quā cū in
vnu corpus redegissem. ad te vir integerime bonis quib;
mittere decreui. qui cū semp bonarū artū studiosus exite
ris. quibus non minus ipe splendoris reddere studuisti.
q; ille tibi. cūq; semp doctos viros adeo excolueris. ac piē
tissime pplexus sis. vt te vtriusq; virtutis parentē omnis
merito academia iam appellare non dubitet. mihi dign⁹
visus es. cui opusculū hoc nostrū cōmendaret. vt illud a
maluorū morib; tuereris. Ad te igit venientē suscipe li
bellū. ⁊ iter reliquos codices tuos. quos ⁊ plurimos ⁊ do
ctissimos in celeberrimā bibliothecā tuā vndiq; collegisti
hunc q; nostrū. tanq; illorū seruulū collocato. Non enim
indignū erit. inter tot sapientissimos viros. quorū monu
menta splēdidissimo pluteo tuo seruant. famulātē q; no
struz accedere codicillū. cui scio vtrāq; felicē seruitutē futu
ram. Opus aut ipm facile psequemur. si primo epistolaz
genera declarabim⁹. ad que singule. quib; nūc potissimū
vtimur. species deducunt. Secundo si clausularū. ad ta
les eplās facientū. elegantia breuiter exponem⁹. Postres
mo si vnicuiq; viroꝝ ordinē accomodatos titulos. vnico
tanq; axiōmate absoluem⁹. S; iam bonis quib; susceptē
puincie. nostriq; instituti sumat exordū.

Francisci nigri veneti doctoris. p nouitiorū adolescē
tium. ad pedestrē orationē aspirantiū vtilitate. Clarissi
mo viro. Jacobo geroldo. styro. Enitelseldensi. patavinū
gymnasij moderatori excellentissimo. ac vtriusq; virtutis
cultori. ischnos dicēdi mod⁹. pietissime sacrat⁹ inchoat.

Prefatio.

Atribendarū epistolarū inticiū licet multi varijs
causis ascribant. illud ego tū verius existimaue
rim. qd i turpilianis. fabulis vetustissimis memo

*Pluteo asserit ad pul
pium quo libri videntur*

re traditū accipim⁹ non alia scz de causa epistolā fuisse re-
periam. nisi vt absentes amicos hoc tantū remedio pſen-
tes redderem⁹. eoz qz litteras intuentes. intervallo locoz
ac temporū interpolatā aliquantis p amicitia instaurare
mus. que cum potissimū in diuturna consuetudine funda-
menta iacere soleat. ea pretermiſſa. nō parū quidē labefa-
ctari videt. **D**ivinā igit non immerito epistolā appellaue-
rim. que diuino fungens officio. diuinū quoqz in nobis
opus efficiat.

Epistole diffinitio. genera. ac species. cuz suis regulis
et exemplis. **L**ibellus primus.

Epistola est oratio pedestris: que absentes amicos
pſentes facit. tam ad voluptatē. qz ad utilitatē tuā
publicā tum priuatā. diuinitus excogitata. **E**pi-
stolarū aut genera sunt viginti. primū scz cōmendatitiū. se-
cundum petitoriū. terciū munificū. quartū demonstrati-
uum. quintū eucharisticū. sextū amatoz. septimū lamēta-
torium. octauū cōsolatoriū. nonū expositiuū. decimū gra-
tulatoriū. vndecimū exhortatoriū. duodecimū dissuatori-
um. terciūdecimū inuectiuū. quartūdecimū expurgatiuū
quintūdecimū domesticū. sextūdecimū cōmune. decimū
septimū iocosum. decimū octauū cōmissum. decimū nonū
regiū. vigesimū z vltimū mixtū.

Cōmendatitiū genus. caput primū.

Cōmendatitiū genus est illud qd fit in alicuius
certe pſone commendationē. ad demonstratiua
vel iudicialē causam accommodatū. huius aut ge-
neris species sunt due. **U**na scilicet epentica. **A**ltera vero
diceanica.

Cōmendatitiū

Diceanica

Epentica

Ciuilis

Criminal

Epentica epistola cōmendatitiū est illa. que scribit in alt-
cuius certe pſone. cōmendationē. p aliquo dignitate con-
sequenda. **C**iuilis epistole talis est regula.

Regula

Si commendaticia eplam. que e pentica dicit scribere vo-
luerim. illa in pres quattuor diuidem. **I**n quarū prima
ab ea psona beniuolentiā captabim. ad quā scribim. lau-
dantes illā vel a liberalitate siue munificētia. q̄ in oēs vñt
vñ nobis maxima exoriat fiducia ad ipam veniēdi. cū spe
id facile obtinēdi qd cupim. vel etiā ab alia virtute. z ma-
xime ab illa. cui. est is plenus. quē commendare volum. di-
centes eā psonā semp fuisse assuetā talibz viris fauere. cū
ipā ex eoz numero sit. in scda vo beniuolentiā captabim.
ab eius psona quā commendare intendim. ipam maxie lau-
dantes. dicentes qz ipam ppter virtutes suas omnibz esse
gratissimā. z nobis p̄cipue. qui eius p̄suetudine diutius
vñ fuerim. **I**n tertia aut rem ipaz exponem. quā impetra-
re cupim. illā esse iustā honestā z facile arguētes. z ex qua
maximū sit honorē p̄secuturus ille. ad quē scribim. si vos
luerit illi amico nro fauere. quē commēdam. **I**n vltima
vero pte vel aliqd premiū pollicebimur. vel poti. ppetuā
seruiturē nostrā offerim. si qd petim. consequi poterim. di-
centes qd quicqd in ipm amicu factū fuerit itaqz in nos in
ipos actū eri.

Propositio

Commendetur. **C**esar sempromius. p equestri dignitate
consequenda.

Exemplum

pars .i.

Non auderē inuictissime cesar tam familiariter ad maiestatem tuā scribere. ne temeritatis vitio notand. essem. nisi te omnium humanissimū omniumqz adeo benignissimū esse p̄spicerē. vt eos etiā. quos nunqz videris non cesses in dies tua tibi beneficentia deuincire. vnde fit. vt ego qz ad te venire non dubitē. cū sūma spe id obtinēdi. qd a te potissimū impetrare cupio. **I**n **S**empromio nāqz viro stre-
nuissimo multos annos vtor valde familiariter. qui z suo splendore. z vtriusqz virtutis insignibz. omni pplo modo adeo gratus est. vt quē illi p̄ferant. habeāt. p̄fecto neminē iū. **I**s enim cū annis exactis. hac in expeditione tua pan-
nonia. milia quidē atqz p̄clara de se strategemata p̄stiterit quibus apud omēs milites tuos maximā sibi gloriā com-

parauit. emerit⁹ nunc miles in patriā quietē reuerſi cupio
ens. uellet meritū militie ſue laureā pſequi. pinde me exor
rauit. ut eū tue maieltati commendare. **iii** Ego igit. q̄
eius petitionē iuſtā eſſe ⁊ honeſtā uideo. ut is ſc̄z digno la
borū ſuoz premio pdoneſ. quo reliq̄ magis ad uirtutē ac
cendant. tue illū inuictiſſime maieltati ſūmope pmedo ut
cū eū militari ſtēmate decoraueris. ⁊ meā itelligat pmeda
tōz ſi fuiſſe uulgarē. ⁊ tibi immortalē grāz ſit bābitor⁹. uale.

Diceanica ciuilis.

Diceanica epiſtola commendatitia eſt illa. que ſcribit in ali
cuius certe pſone commendationē. p aliquo negocio ex
pediēdo. huius autē epiſtole ſpecies ſunt due. vna ſc̄z ci
uilis. ⁊ altera criminalis.

Diceanica epiſtola commēdatitia. que ciuilis dicit. eſt illa
la. que ſcribit in alicui⁹ certe pſone commendationē. p ali
qua forenſi cauſa expediēda. cuius eplē talis eſt regula.

Regula

Si commendatitia eplam diceanicā. q̄e ciuilis dicit. ſcri
bere uoluerim⁹. illā ſit in pres q̄tuor diuident⁹. In qua
rum prima beniuolentiā captābim⁹ ab ea pſona. ad quā
ſcribim⁹. laudantes ipam a ſūma iuſticia ⁊ eq̄tate. dicētes
q̄ in de nobis maximā ſpem fuiſſe exortam. q̄ amici n̄rī
cauſā commendatā ſuſcipiet. In ſc̄da ſc̄o beniuolentiā ca
ptābim⁹ ab ea pſona. quā commendare uolum⁹. laudan
tes ipam ab omni uirtute. quā ei poterim⁹ tribuere. ⁊ di
centes. q̄ ppter tales uirtutes ſuas non ſoluz nobis. ſed
etiā omni pplo ſit gratiſſimus. In tertia autē beniuolentiā
captābim⁹ ab ipſa re. de qua ſcripturi ſumus. laudantes
ipā a iuſticia ⁊ eq̄tate. a facilitate. ⁊ āplitudine. ⁊ ab utilita
te. dicētes maxim iudici futurū bonorē. ſi eā ſuſcepit expe
diendā. In vltia ſc̄o pre petem⁹ q̄ ipetrate intendim⁹. di
cētes pmo amici n̄rū maximā ſpē h̄re. q̄ ppter amorē
noſtrū ſit ei cōmendat⁹. dein rogābim⁹. ut hec ſpes eū nō
fallat. pmittētes aliq̄d pmiū. ut in pcedēti eplā tactū eſt.

Propoſitio (ſi negotio ſuo expediēdo.
Cōmendat iudici pōponi⁹. p forenſi) **Exemplū** ps. i. a. iij.

Tanta est iusticia et equitas tua excellentissime iudex. que non mihi solum. sed omnibus etiam ciuibus istis notissima est. ut sine alterius patrocinio viri. possit quisque intrepidus ad te confugere. cum summa ac certissima spe. etiam contra acerrimos aduersarios suos victoriaz obtinendi. unde preter amorem ac beniuolentiam illam. qua inter nos uterque nostrum deuinctus est. non mediocriter etiam mihi fiducia suggerit quod si aliquem tibi litteris meis commenda uero qui iniuste ab aduersario opprimatur equissimum illi fauorem tuum prestabis. **¶** Cum igitur pomponio viro optimo per multos annos utar familiariter sine qui singulari virtute sua. omnibus quibus gratissimus est. cuius virtus non obscuro nec vario sermone. sed et clarissima. et una omnium voce predicatur. Tuncque is magna quedam negotia et ampla expedita habeat coram excellentia tua paganda. et ex quibus magnam posset et honorem et decus consequi merogauit. ut eius tibi hec negotia velle per litteras commendare. Confidens se litteris istis apud te gratiosum fore. **¶** Ego igitur. qui talem virum maxime diligo. cum propter eius virtutem. cum maximam probitatem. eius causas tibi summo prelo commendo. rogoque ut omnibus in rebus eum ita tractes. ut intelligat amicitiam nostram inter nos aliquid valuisse cui ipse perpetua erit seruitute deuinctus. Vale.

Diceanica criminalis

Diceanica epistola commendatitia. que criminalis dicitur est ille que scribitur in alicuius certe persone commendationem per aliquam criminali causa expedienda. cuius epistole talis est regula.

¶ Regula

Si commendatitia epistolam diceanicam que criminalis dicitur scribere voluerimus. illam similiter in partes quattuor diuidemus. In quarum prima non amplius aperte. sed occulte beniuolentiam captabimus per insinuationem. laudantes primo personam illam ad quam scribimus. dicentesque illam penitus abhorrere ab illo vicio. cuius fuerit notatus ille. quem commendare volumus. deinde dicentes. nobis etiam summo prelo explicere quod tali viro obicitur. aggravantes illum quantum poterimus. In secunda vero dicimus. quod licet super hac re delibe-

rauissemus. nihil penitus scribere. tñ cōsiderantes bonus
aliquid vel utilitatē publicā seu priuatā. que posset et tali
viro pcedere. cum excepto hoc vitio cuius insimulat^r est
alias sit bonus et honestus. conabimur ipm paulatim lau
dare. concludentes. qd homo non res sit inspicienda. In
tercia aut cum omnibz viribz nris talem virū cōmendabim^{us}
mus. exponentes quanta sit inde utilitas secutura. In vl
tima vero offeremus. ipm non amplius esse talia facturū
sed potius semp virtutibz et bonis opibz vacaturū. offer
rentes similiter et opaz nostrā et talis viri nūqz illi ad quē
scribimus. esse defuturam.

Propositio

Commendetur Celsari milo. quod quāuis clodiū interet
mit. a capitis tam multa liberetur.

Exemplum

pars .i.

Novi cesar inuictissime. quātū semp ab incunte etate ab
omnia penitus scelestis facinore fueris alienus. ita vt nul
lum nunquā volueris flagitiosum virū in hac tua ciuita
te coalescere et illū precipue. qui ab omni pietate se motus
pprios p̄ciues suos parricidiū cōmittere ausus fuerit. iij
Vnde et ego quocūqz non solū homicidias a me penit^r alie
nos feci. sed eos tanto magis abhorruī. quanto crudelio
res sunt in pturbanda hoīm societate. que semp ab oībz
mirifice tutanda est. binc effectū erat. vt nullo pacto vellē
etiam rogatus. in milonis fauorē ad tuā maiestātē scribe
re. nisi me cetera ei⁹ virtutes coegissent. que tot et tāte sunt
vt eas vir numerare audeā. iij **Is** enī. excepto hoc faci
nore. qd etiā inuitis patrauit. tanta semp fide i remp. nos
stram vsus est. vt sepissime p ei⁹ salute fruanda. non opes
solū. sz et ppiū sanguinē exponere n̄ dubitauit. iij **Qd**
cū mecū ipse cōsidero. non mihi videt hoc casuale facimus
tantaz virtutū p̄mia abolere debere. tuā p̄inde maiestātē
exoro. vt non rem sed hoīem ipm inspiciens. tanto viro di
gnetur veniā p̄bere. qui et nunqz deinceps in tale facinus
est lapsus^r. et p te. vt semp antea fecit. animā ipam. si opus
fuerit est libentissime expositurus. Vale.

Petitoria genus. caput scdm.
Petitorii genus est illud. qđ sit. p alicuius certe rei
impetratōe. que vel in aliqua gratia psequēda. vel in
aliquo munere obtinendo. constituta est. cuius igit gener
is spēs sunt due. Una scz gratie altera vero rei.

Petitoria

Gratie

Rei

Petitoria epla grē est illa. qđ ad aliquē amicū scribit p alia
cuius rei in corporee impetratōe. cui eplē talē est regula.

Regula

Si petitoria eplam gratie ad amicū aliquē scribere volue
rimus. vel in doctrina. vel in consilio. seu in aliquo patrocini
nio impetrando. in quinque ptes talē eplam diuidere debe
mus. In quarū prima oportebit nos. dantis facultatē de
clarare. ne forte se excusare possit. qđ si q̄ret. id faceret. In
secunda vero petitionis nostre honestatē et iusticiā osten
demus. ne forte si excusans amicus ille ad quem scribim⁹
diceret se facturū si equū esset. In tertia aut rei petite mo
dum. et facilitatē apiem⁹. vt eo libenti⁹ eam consequamur
quo facilius fieri poterit. In quarta vero premiū pollicem⁹
bimur. vel in aliquo precio constitutū si mercenaria fuerit pe
sona. vel potius in seruitute ppetuā offerenda. vt bonū vi
rum decet. Propositio aut. que quinta pars est. his supio
ribus ptribus intericiet vbi aptior esse videbit.

Propositio

Petatur a Cicerone patrociniū. in causa. valerij. quaz co
ram iudicibus acturus est.

Exemplum

pars i.

Incredibilis illa facundia tua. marce tullii. que in omniū
oculis mirifice elucescit. ita vt nullū preter te censeat ciuita
tas nostra. oratorē habere. qui et in forensibz causis sapiēs
tia iusticia. et equitate utatur. et in ceteris rebus pagendis
non minus sibi apud omis splendoris et glorie adiciat. me
nunc potissimū ad te venire compellit. cum sūma fiducia
id consequendi. qđ animus meus exoptat. ¶ Est nanq
mibi cum aduersario meo iustissima quedā controuersia.

vi

Quod cum eo hereditate spoliatus sim. peto ut in eam volente sic iusticia reducar. ille autem nequissimo in me animo perturbatus suis studet cavillationibus me ab illa remouere: **iiij** Nam igitur in hoc casu sapientiam requiro. que in senatu coram iudicibus oratione habitura. non solum me ab his aduersarij calliditatibus obsoluat. sed etiam in optatam hereditatem inducat. **iiij** Quod profecto tibi facile futurum est. si ad patris mei testamentum aduerteris qui preter omnes. me uni cum sibi heredem legauit. quamvis patruus mei calliditate viri gente. videar ab hac penitus hereditate alienus. **v** Quod si feceris. ut spero. et opto. post legitimam mercedem tuam. que tibi a me liberaliter exponetur. me semper habebis. cui tanquam minimo suo posses in omnibus tuis votis ac desideriis vibere. Vale.

Petitoria rei.

Petitoria epistola rei est illa. que ad aliquem amicum scribitur. p. alicui rei corpore impetratio. cuius epistola est regula.

Regula

Si petitoria epistola rei ad amicum aliquem scribere voluerimus. p. aliquo munere impetrando istam similiter epistolam in partes quinque diuidemus. In quarum prima beniuolentiam captabimur ab ea persona. ad quam scribimus laudantes ipsam prius a liberalitate. deinde potissimum ab auctoritate illius rei concedende. quam petimus. In secunda vero demonstrabimur petitionis nostre honestatem. namque cum summa ipsius rei petite necessitate sine qua vix facere possimus. In tertia autem ostendemus tali viro facile esse nos illud tribuere. quod petimus. et in hoc loco aperiemus ipsius viri facultatem. non solum in tali re. sed etiam in maiori multo eroganda. In quarta preterea premium aliquod pollicebamur. vel in precio constitutum. vel potius in aliqua seruitute. que animum nostrum gratum ostendat. Ipsam demum propositionem inter partes istas. put nobis melius videbitur. interponemus. sicut in superiore preceptum est.

Propositio.

Petam a titio digestorum opus. quod nobis maxime affectum.

Exemplum

pars .i.

Noni semp tibi eam esse ingenij tui conditionē, vt ad virtutem a spirantib; viris non opibus solū, sed etiā sanguine ipso, si opus foret, benignissime subuenires, hacq; de causa non mediocre tibi apud omnes nomē comparasse, nec minorē q̄ a dijs gratiā constitutū, qui te totē tātisq; opib; stipauerūt, vt facile etiā, preter hanc beneficiā tuā, possis omnib; suppetas ferre. **Ij** Hinc est, qđ cū iam p multos annos iuri cesareo opam prestē, ac non possim ppter libror; inopiam ad eius apicē puenire, statuerim ad tuaz opem pfugere, sine qua aut nihil penitus hoc i gymnasio consequi potero, aut tandem inceptā puinciā deferere cogar. **Iij** Cum igit tibi bonis viris z ad virtutē anbelantibus tam facile sit opem subministrare, q̄z velle et posse, cum pserim etiā multos tue fidei commēdatos e limo (vt ita dixerim) ad celū vsq; sustuleris. **iiij** Tuam pinde beneficiā exoratā velim, vt mihi digestū vnū dignē elargiri quo inceptū studiū pficere possim, et tibi non modicam gloriā adiungere. **v** Quod si feceris vt spero z opto tanti in me beneficij tui memoriā nulla vnq; delebit obliuio, sed tibi potius si debitas gratias agere vel referre non potero, sum tamen immortales habiturus. **Vale.**

Munificū genus. caput terciū.

Munificū genus est illud, quod fit p alicuius certe rei erogatione, que vel in aliqua gratia elargienda, vel in aliquo munere condonando, constituta est. huius igitur generis species similiter sunt due, vna scilic; gratie altera vero rei.

Munifica

gratie

rei

Munifica epistola gratie est illa: que ad aliquem amicū scribitur, p alicuius rei in corpore erogatione, cui⁹ epistole talis est regula.

Regula

Si munificā eplam grē ad amicū aliquē scribere volueri mus vt in doctrina, vt p silio seu i aliq; patrocinio erogādo

illam in tres ptes diuidem⁹. In quarū prima captabim⁹ beniuolentiā ab ea psona. ad quam scribim⁹. demonstrantes. qđ ppter amorē z beniuolentiā. qua in eā sumus affecti. deliberauim⁹ talē gratiā ei pferre. qualē ipse p litteras suas petuerit. vel qualē nos scimus ipsi cē necessariā. In secunda dō exponem⁹ munus nostrū. qđ ipsi amico uolimus erogare. ipm quanto honesti⁹ poterim⁹ laudantes ad hoc ut ipsi gratū sit ut ab ipsa re videamur beniuolentiam nobis pstruere. In terciā autē zultima offerem⁹ eidē amico opam nostrā. in ceteris rebz qzlibentissime accommodatā. dūmodo possim⁹ ei rem gratā facere. declarātes hoc esse amici officiū. ut in rebus omnibus debeat alteri amico operam suam prebere.

Propositio

Polliceatur. Cicerō patrociniū suū valerio. in causa fore si. quā corā iudicibz acturus est.

Exemplum

pars .i.

Accepi tuas litteras valeri charissime. ex quibus intellexi quanto desiderio afficeris. ut tibi in ptrauctia tua patrociniū meū prestare uelim. qđ pfecto me. facere cōgit non solū cause tue iusticia z equitas. que omnīū virozū bonorum fauorē merito consequi debet. sed etiā amor ille z beniuolentia singularis. qua semp ab ineunte etate in omīs tuos. in teqz precipue affect⁹ sum. ij **Tibi** pinde nō solum patrociniū meū in hac tua causa polliceor. veruz etiā omnē offero fauorē. quem amicissim⁹ quisqz alteri debet amico communicare. ita ut nullū penitus laborē recusaturus sum. dū tibi gratificari possim. qđ adeo libenter exequi conabor. ut si res mea ppria ageret. sed hoc meli⁹ fieri. qz scribi aut dici uolo. iij **In** ceteris autē rebus: que p me tua grā effici poterunt. offero me tibi in omnibz adeo deuotū. ut scias me nihil gratius ereqz posse. qz qđ tue serfero gratū esse uoluntati. cui omnē opam meā. in omnibz optatis tuis qzlibentissime paratā offero. Vale.

Dunificari

Dunifica epistola rei est illa q ad aliquē amicū scribit p

alicui rei corporee erogatione, cuius epistolae regula:

Regula

Si munifici epistolam rei ad amicum aliquem scribere voluerimus, per aliquo munere erogando, istam similiter epistolam in tres partes diuidemus. In quarum prima ceptabimus similiter beniuolentiam ab ea persona ad quam scribimus, declarantes, quod propter amorem et beniuolentiam, quam in ipsam simus affecti, deliberauerimus ei tale munus facere, quale ipse a nobis per litteras petiuerit, quia maxime scimus ipsum tale donum non solum ei gratissimum futurum, sed etiam maxime accommodatum. In secunda vero conabimur omnibus viribus nostris ipsum munus nostrum commendare, cum omni tua modestia et sapientia, ne videamur ipsum laudantes de nobis iactanter loqui, et similiter in hoc loco conabimur ostendere quod hoc tantum fecerimus ea de causa, quia sumus valde inclinati, ad omnia facienda quae scimus tali amico nostro esse utilia et grata. In tertia vero et ultima offeremus similiter in ceteris rebus omnem operam nostram amico accommodatam, dum modo sciamus illi gratificari, et aliquid emolumenti asserre.

Propositio

Dicitur titius digestorum opus arcadio, quod ipse ab eo per litteras exposuerat.

Exemplum

pars .i. 8

Littere tue, quas primis diebus accepi, me adeo oblectauerunt arcadi charissime, ut iter ceteras molestias meas, hec mihi maxima profecto solatio fuerit. Cum precipue nihil aliud affectum, quam ut tibi gratificari sentiam, et maxime cum videam iam diu te litteris et bonarum artium studio adeo deditus esse, ut quem tibi preferam, habeam profecto neminem, quod mihi tanto gratius est, quanto maior est amor et beniuolentia, quam in te afficio, quae te etiam indies exoptat in maiorem virum euadere. Unde propter cum a me per litteras easdem petieris digestorum opus, ut eo facilius possis inceptum studium perficere, quam maior tibi dabit commoditas studendi, deliberaui equidem desiderio tuo satisfacere. Cum expedito subito hoc nuncio cui ad te litteras istas dedi, misi liberrime tibi opus, quod

tantope cupiebas. vt eo in tuis studijs adeo familiariter
vri possis qđ et tibi vtilitatē maximū. et mihi non minorē
leticiā adiungat. nam pfecto quanto magis te diligo. tan-
to maiore afficioz cupiditate. te aliquñ in huiusmodi ars-
tium nostrarū palestra victorē videndi. Si quid est prete-
rea. qđ tibi gratū efficere possim et piucundū. tuū est preci
pere. meū autē exbilari fronte mandata tuā exequi. cui etiā
omnē opam meā offero. in omnibz optatis tuis qđlibetis
sime accommodatam. Vale.

Demonstratiua. genus caput quartū

Demonstratiua gen⁹ est illō. qđ fit in alicui⁹ certe p-
sone laudē vel vituperiū. hui⁹ igit⁹ generis species sūt
due. vna scilicet laudis. altera vero vituperij.

Demonstratiua

Laudis

Demonstratiua eplā laudis est illa qđ ad aliquē amicū scri-
bitur. p alicui⁹ psonē cōmendatōe. cui⁹ eplē talē regula.

Regula

Vituperij

Si demonstratiuā epistolā laudis ad aliquē amicū scribe-
re voluerimus. vel in eius laude. ad que scribim⁹. vel alte-
rius psonē. de qua mentionē facere volumus. illaz in par-
tes tres diuidemus. In quarū prima declarabimus qđ li-
cet vires nostre non sint sufficientes ad laudandū tantuz
virum. qz eius conditiones supant. omnē modū scriben-
di. tñ vt faciamus officiū nostrū non possumus nō aliqd
scribere. et in hoc loco accipiem⁹ illā excusationē. circa talē
audaciā scribendi que nobis videbit⁹ esse conuenientior
In secunda verō incipiemus ipsam psonā laudare ab ali-
qua virtute vel disciplina. que laudabilior sit in tali viro.
quem laudamus. et etiam vnīuersalibus clausulis vtemur
dicendo eius conditiones tales et tantas esse. quod non
facile possumus tali stilo scribendi illas complecti. In ter-
cia autē et vltima. dicemus. nos voluisse hec pauca dicere
que quasi nulla sunt. respectu illorū. que dici possunt. si
mulqz declarabim⁹ omnia hec dixisse. nō assentatōis. sed

veritatis causa incitatos. et vt aliquantulū gratū animū
ostenderim? erga talem virū. quem commendauim?. offe
rendo similiter omnē opam nostrā. ipsi amico penitus in
omnibus suis optatis paratā.

Propositio

Laudetur Callimachus vates. apud illustrissimū domi
num ac senatū venetū **Exemplū** pars .i.
Licet bonus longe meis viribz impar hodie susceperim
Serenissime princeps. vosqz nobilissimi patricij. vt plit
teras meas vobis callimachi vestri laudes exponere. que
tot z tāte sunt. vt pfecto nesciā a quibz potissimū initiū su
scepturus sim. que ve facile omnē dicendi scribendiqz fa
cultatē supant. **Est** tñ officiū meū. qui eiusdē militie disci
plina teneor. hunc strenuissimū sapientissimūqz militē su
mis laudibz extollere. qui etiā imbecille huic epistole mee
facile poterit conueniens argumentū prestare. **ij** **Est** pfe
cto tale tantūqz Callimachi mei ingenij. talis doctrina.
ac rerū pene omnij expientia. vt pares admodū sibi pau
cos nra viderit etas. q̄ tam in publicis. qz priuatis lectio
nibus suis tante est huic gymnasio vestro vtilitati. tanto
splendori z ornamēto. vt facile eo instituyente cetera italie
gymnasia. quē humanā disciplinā pfiteant z super z excel
lar. **iiij** **Sed** nollē. diu in tanti viri laudibz exponēdis
in morando. eple modū nescius excedere. pinde in aliud
tempus reliqua non scribenda. s; poti? dicenda reseruo
quo et fidei z veritati inseruiā. z vobis tantū virū melius
intelligendū noscendūqz prestē. cui etiā vt ceteris laude di
gnis facere soletis. z grām z fauorē vrm benignissime tri
buatis. valete.

Demonstratiua vituperij

Demonstratiua epla vituperij est illa que ad aliquē amī
cum scribis. p alicui? certe psonē vitupatione. **Qui?** eple

Regula

(talis est regula

Si demonstratiuā eplam vituperij ad aliquē amicū scri
bere voluerim?. in alicui? certe psonē vitupationē. illā su
militer in tres ptes diuidem?. in quarū pma beniuolentiā

captabimus a psona nostra. demonstrantes. qđ nōn velim
mus scribere cōtra talem psonaz. eo qđ naturaliter delecte
moralis detrabere. sed assignabim' aliquaz rationabilē
causam. ppter quam simus incitati ad talia scribenda. In
secūda vero vituperabim' ipam psonā. cōtra quā scribere
intendim'. cum omni modestia et honestate. ita vt nō vi
deamur hoc facere ppter odiū vel malignitatē. sed poti' p
pter veritatē tutandā. vel qz ipsa dum in supbiaz eleuat. et
nemine vult apud se pati. potius digna est tali vitupatōe
vt deinceps desistat ab ista supbia. In tertia aut' vltima
excusationē capiem' cum ea psona. ad quā scribim'. si for
tasse cū tali scriptura aures suas offenderim'. dicētes nos
ideo hec ad eam scripsisse. qz intelligim' eius integritatē. et
ideo volumus sup his omnib' eam iudicē pstituire. offer
rendo nos ipos et omnia nra ipsi amico accōmodate.

Propositio

Vituperetur. Catilina apud. Ciceronem. quia ipse in pa
triam coniurauerit.

Exemplum

pars .i.

Non est consuetudinis mee. Cicero charissime vt alijs de
trahendo. qđ pleriqz facere psueuerūt. mihi famā gloriāqz
comparare studeā. et his precipue. quoz scelesti facinora
mihi min' nocere possunt. imo et sepius ab inimicis meis
laceffitus. ad vltimū vsqz ppressus sum. Sed cum videā sce
lestissimū Catilinā. qz sibi omīs ciues nostros ppetua qua
dam fuitute deuinctos existimat nō solū in priuatū bonū
sed etiā in publicū scelestissime cōiurasse. non possum me
penitus cōtinere. quin eius tibi scelera apiam. ne fortasse
diu occulta magis nocerent. ij **S**cias pinde. Cicero
charissime pter reliqua huiusce nebulonis vitia. qz omnis
bus pfecto notissima sunt. h qz deterrimū adiūgi. qđ die
noctuz scelestissim' iste carnifex omīs nefarios viros am
bit. vt eos in bonoz viroz pnicie inducat. hoc enī omnis
bus ciuib' nostris adeo manifestū est vt sole clarius eluce
scat. cum presertim etiā publicis minis multos affecerit.
qui eum tanqz venenosum serpentē effugiūt. pinde eradi

candum esset hoc malū mi **Cicero**. ne graui⁹ inualefcens
offenderet. Non scripsi hec pfecto. vt aliqⁱ eū odio v^l ma
liuolentie mee satisfacere. quā penitus semp abhorruī. s^z
vt te his rebus tanq^z seuerū iudicē p^ostituens. inducere tā
dem ad pestē istā ex n^{ra} ciuitate tollendā. tibi in omnib⁹
etiā opam meā offerens q^zlibentissime paratā. **Vale.**

Eucharisticū genus. Caput quintū

Eucharisticū genus est illū. q^o scribit ad aliq^{uē} amī
cum. in gratia^z actionib⁹ referendis. p aliquo bene
ficio suscepto. et huius generis spēs sunt due. Una sc^z p
munere. Altera vero p beneficio.

Eucharistica.

pro munere

pro beneficio

Eucharistica eplā p munere est illa. que ad aliq^{uē} amīcū
scribit in gratiarū actionib⁹ p aliqua re corporea elargita
Tuius epistole talis est regula.

Regula

Si eucharistica eplā p munere ad aliq^{uē} amīcū scribe
re voluerim⁹. vt ei⁹ gratias meritas agamus. Illā in ptes
tres principaliter diuidem⁹. In quarū prima beniuolens
tiam captabim⁹ a re ipsa. quā ab amico susceperim⁹. dicē
tes ipsam esse tanti precij q^o nō facile possum⁹ ei debitas
gratias agere. In scōda p^o beniuolentiā sū^lr constituem⁹
a psona nostra. declarātes. q^o vires nostre nō sint sufficie
tes ad correspondendū humanitati eius viri. ad quē scri
bere intendim⁹. cū ipsa super omnē modū dicēdi siue scri
bendi. In tertia asit⁹ z vltima. tales gratias referem⁹. qua
les poterunt vires nostre. offerentes sū^lr omnē operā nos
tram tali amico in omnib⁹ suis votis paratā.

Propositio

Dias agat titio arcadi⁹ p digestoz ope. sibi ab eo elargitū

Exemplum

pars .i.

Aum tui in me muneris magnificentiā z liberalitatē p^u
dero titi charissime video quante sint a me tibi gratie non
solū agende. verū etiā referende. sed nō possunt exigue in
genioli mei vires hoc opus pficere. quod non solū ipsas

x

exsuperat. sed etiam facile omnē dicendi scribendi ve-
teriam vincit. vnde quid mihi potissimū faciendū sit. pe-
uitus ignoro si enim a tali gratiarū actione discendā in gra-
titudinē mihi maxime ascribendū erit. si vero gratias age-
re tentauero. nec mentē verba mentē sequent. nō minori
vicio fortasse tribuendū. quod non possit animus me^{us} sui
gratitudinē preferre. Cum igit id assequi nequeā. quod
cupio. ne ab officio meo penit^{us} discessisse videar. illud sal-
tem ad animi mei gratitudinē demonstrandū. ingenue p-
fitebor me non habere quo pacto p- tanto in me beneficio
tuo. tibi meritas gratias agam. in **P**abo tamen opam
vt si qua in re tibi pdesse possim. nunqz laboribus vel vi-
gilijs parcam. sed potius tanto libentius omnem tibi ser-
uitutem meam deuoueam. quanto in me fueris benefici-
tior. Vale.

Eucharistica p beneficio
Eucharistica epistola p beneficio est illa. que ad aliquem
amicū scribit. in gratiarū actionibz. p aliqua re i corporea
elargita. Cuius epistole talis est regula.

Regula

Si eucharisticā eplā p beneficio ad aliquem amicū
scribere voluerimus. vt ei meritas gratias agamus. vel p
consilio. aut doctrina. seu patrociniō dato. illam similiter
in partes tres diuidemus. In quarū prima beniuolentiā
caprabim^{us} a nobis ipis demonstrātes. quod nesciamus.
a quibus verbis potissimū debeamus incipe. vt p tāto su-
scepto beneficio gratias agamus. qz ingenij nostri vires
non sint sufficientes ad id pagendū. In secunda vero be-
niuolentiā constituemus ab ipa re. laudantes eam. quan-
tum poterimus. z dicentes ipam nobis maxime fuisse ne-
cessariā. z ideo accidisse gratissimā. In tertia autē gratias
agemus. quales poterimus. demonstrantes animūz no-
strum valde esse inclinatuū ad omnē gratitudinē demon-
strandam. z in hoc loco similiter offerem^{us} omnē opam no-
stram huic tali amico qz libentissime accommodatā.

Propositio

Gratias agat ciceroni valerius. p patrocínio impenso in
eius causa coram iudicibus.

Exemplum

pars .i. 8

Incertum est tibi pfecto. Cicerone a quibus potissimum ver-
bis tibi gratias agam. p tanto in me beneficio tuo. qui non
solum causam meam benignissime tutandam suscepisti. sed etiam
illam facillima quidem atque citissima victoria expeditisti. cum
enim hoc tuum in me meritum considero. deficiunt sane vires. quae
se vident a tanta beneficentia tua superari. h. Sicut enim mihi
necessarium erat hoc officium tuum. quod me a multis quidem cu-
ris liberauit. ita et gratissimum accidit. et puerundum. unde ef-
ficatur ut magis cupiam. pares tibi gratias referre. sed cum hoc
nostri non sit opus. cuius peregrinum cum ingenium. illud tamen
ad animi gratitudinem apprehendam absolui. in. Quod cum im-
mortale sit futurum in me hoc beneficium tuum. immortales quoque
tibi gratias me cogat habere. nam pfecto non solum referre sed
nec agere quidem audeo satis dignas. dedamque tibi praerog-
omnem facultatem meam. omnem operam. mecum ipsum totum. cuius ser-
uitutem volo tibi perpetuo esse dicatam. Vale.

Amatorium genus. Caput sextum.

Amatorium genus est illud. quod fit in amoris nostri de-
monstratione. ad aliquem amicum. quem amare cogamur.
et hoc generis species sunt duae. una. scilicet honesta. altera vero turpis.

Amatoria

Honesta

Turpis

Amatoria epistola. quae honesta dicitur est illa. quae ad aliquem ami-
cum scribitur. p amoris nostri declaratione. quo honeste in ipsum
fuerimus affecti. cuius epistolae talis est regula.

Regula

Si amatoria epistola. quae honesta nuncupatur. ad aliquam
personam scribere voluerimus. illam principaliter in tres partes
diuidemus. in quarum prima benivolentiam captabimus ab ea
persona. ad quam scribimus. laudantes virtutem vel probitatem suam
propter quam dicemus omnes esse inclinatos. ad illum non solum
amandum. sed etiam observandum. In secunda vero declarabi-
mus. quod etiam nos propter tale istius viri virtutem. et optimas

conditiones simus incitati ad ipm diligendus. In terela
autem quanto apertius poterim? exponem? amorē z be-
nivolentiā nostrā erga talem virū, et similiter in hoc loco
ei offerem? omnē animū nostrū, in omnibz suis votis qz
libentissime paratū. **R**ogabimuscqz vt ipse etiā velit esse ta-
lis animi erga nos, qz nos statuerim? penit? amicitia istā
ppetuā fore, quam etiā volumus, assidua consuetudine, z
meritorū alternatione confirmari.

Propositio.

Exponat **A**urio amorem suū erga **L**iceronem quem suū
mopere diligit.

Aremblum

pars .i.

Tot z tante sunt virtutes tue, marce tullī, que passim cla-
rissima omnīū voce predicant? vt omnīū iudicio, tanqz sul-
gentissimū sidus, inter nostre imbecillitatis tenebras, mi-
rabiliter elucescas. **N**am vt cetera omittā, que in omnīū
oculis ppter te mirabilē efficiunt nullus est qui nesciat,
quanta eloquētia quantaqz dicendi faciūdia valeas, ita vt
pares admodū tibi paucos nostris tpibus consecut? sis.
Aceo sententiārū gravitatē, illāqz incredibilē animi tui
sapientiā que tibi immortalitatē iam deditā comparauit
Aceo philosophiā vtrāqz, que nomen tuū adeo celebre
reddidit vt nullus sit, qui **L**iceronē, viriūqz virtutis flo-
ribus vallatū, non amet non veneret, non obfuet. **I**n
de effectū est, vt ego quoqz, qui ab ineūte etate virtuti sem-
per inuigilauī, sim maxime ad te amandū incitat?, et licet
tanti viri amicitia habere ad huc minime pmeritus sum,
cupio tū hoc mihi a dijs immortalibz potissimū p̄stari, vt
quem omnes amant, colunt, admirant, illi? ego talē beni-
uolentiā acquirā: qualē si mihi euenire sensero, habebō p-
fecto non mediocres ipsis supis gratias, **iū** **T**ibi igit p-
mum cordis hui? ardorē offero, quē tu in omnibz op̄atis
tuis series pfecto paratissimū, offero amicitia, q nra faciē
te p̄suetudine sit ppetuis tpibz p̄seruāda, ac mutuoꝝ bñfi-
cioꝝ alternatōe p̄firmāda, quā si tu (vt spero) benigno cor-
de suscepis, dabo sane op̄az, vt minie igratā ē series, vale.

b iij

Amatória turpis.

Amatória epla. que turpis appellat. est illa que ad aliquā amicā v'l pulchrā puellā scribit ab amatore suo. p amoris sui declaratione. cuius epistole talis est regula.

Regula

Si amatoriā eplaz que turpis dicit ad aliquā puellā scribere voluerim⁹. illā potissimū in pres quattuor diuidem⁹. In quarū prima beniuolentiā captabim⁹ ab ea psona. ad quā scribim⁹ laudantes ipsā triplici laude. primo. s. a virtute vel morali vel litterali. si litteris fuerit imbuta. secūdo a genere si fuerit generosa. l. a fortuna et diuinis. si ex hūili genere nata fuerit. tercio a pulchritudine. que maiore habet cōmendationē et effitaciā in amore. In scōa vero beniuolentiā captabim⁹ a psona nostra. demonstrātes primō sine aliqua arrogantia. conditionē nostrā ppter quā etiam ipsa puella incitet ad amorē nostrū. deinde ei. quantū honeste poterim⁹ declarantes amorē et beniuolentiā. qua in ipsam efficiamur. In tercia aut rogabim⁹ ipaz vt penit⁹ velit acquiescere precibz nostris. et nos s'lt amare quēadmodum eam amam⁹. laudantes hunc amorē. et dicētes. ipsaz esse rem potius diuinā. q̃ humanā simulqz adducētes ali quod exemplū aliarū puellarū. que in amore posite. felicē vitā sunt consecute. In quarta vero et vltima. adducem⁹ ipsam puellā in timorē alicui⁹ dāni. si noluerit talē amorē sequi. et simul pfirmabim⁹ p exempla aliquarū seminarū. que nolentes amorē adherere. crudeliter vitā finierunt. deducētes ipsā amicā nostrā in talē timorē et pclusiue inducentes ipsā ad amorē. ne aliqd mali ei ptingat. cui etiā offerem⁹ omnē operā nostrā. euz omni bonestate ei paratā.

Propositio

Scribat ad tyfben pyramus. p amoris sui declaratione. vt illā in amorē inducat.

Exemplum

pars .i.

Non sine causa effectū est suauissima tyfbe vt omnes in te ppli nri p iunctos oculos habeant. te ament. te mirent te obseruent. Cum enī ex vna pte p'siderant duplicē illā virt

tutem tuā. que te semp a deo illustrauit. vt nullus sit. q̄ pre-
 stantiorē doctrinā p̄fiteat. nec suauiores mox institutōes
 p̄seferat. **C**um diuitias secūdāq; semp ac facīle fortunā
 admirant. que tibi ⁊ generis nobilitatē. ⁊ nobilitas orna-
 menta subiecit. **E**x altera subito parte occurrit singularia
 illa ⁊ diuina potius. q̄ humana formositas que te merito
 non in hoc seculo natā. sed de celo plapsa testat. **C**onspi-
 ciunt enī faciē illā tuā serenissimā. que etiā nebulosus pos-
 set illustrare celū. **C**ōspiciūt sidereos illos oculos tuos. q̄
 omnē penitus intueōdo possunt amouere dolorē ac lucuo-
 sos animos in summū gaudiū traducere. **C**onspiciūt des-
 nix cādida colla. parios lapillos facile supantia. mirant
 castigatā frontē. purpureū iuuenē lumen. flauos crines.
 omniaq; penitus membra decora. que cōspiciēdo. nō pos-
 sunt nō laudare. laudādo non amare. amando deniq; nō
 obfūare. **I** **H**inc ego inter ceteros equales meos satis
 fortunat⁹ adolescens. ⁊ fortasse etiā fortunatissim⁹ futur⁹.
 si amorē tuū cōsequi meritus fuero. cū tales cōditōes tuas
 animo cōplector. non solū ad te amandā. colendā. et obser-
 uandā ipellor. s; p te etiā emori cogor nec vigilans nec dor-
 miens q̄escere possū. ita vt cū ex vna pte me socij felicē ap-
 pellent. qz cū satis honesta virtute. nō mediocris q̄z access⁹
 sit ⁊ fortuna. **E**go tñ poti⁹ me infelicē existimē. cū tibi pla-
 cere non possim. in qua solū om̄s spes meas cōstituas esse
 volui. **M**erte igit aliq̄ntulū benignissimos i me ocel-
 los tuos virgo pudicissima. ⁊ hūc tibi suulū ab inēsite eta-
 te dicatū piētissima suscipias. nō enī hūana res s; diuina
 potius est amor. nec tibi parū videat amorī parere. cui nō
 solū hūani p̄ncipes. s; ⁊ diuina q̄z colla subiecere. **E**t caue-
 ne fortasse amorē despiciens. tui mali cā sis. memento da-
 phnes. memēto siringis. quarū altera p̄bebi. alteri vō pas-
 nis amorē sp̄nēs crudelit̄ vitā finiuere. tu aut tales fugiēs
 penelopē imitare. que amoris sui cōstantiā viro suans fel-
 icissimos dies vixit. mibiq; adbereas quē tibi senties in oī-
 bus q̄libentissime paratū. que ad bonorē ⁊ pudicitā tuā
 facere videant. dum fuerit hec mibi vita supstes. **V**ale.

Lamentatorii genus. Caput septimū.

Lamentatorii genus est illud, qđ sit p̄ alicuius ma-
li nři demonstratōe. apud aliquē amicū apud quē la-
mentātes sp̄am recipere p̄solatōz. et hui⁹ generis sp̄s sunt
tres vna. s. p̄ iniuria. altera p̄re p̄dita. tertia p̄o p̄ exilio.

Lamentatoria

Pro iniuria

Pro reperi diti

Pro exilio

Lamentatoria eplā p̄ iniuria suscepta. est illa. que ad aliū
quem amicū scribit. apud quē lamentamur de contume-
lia nobis illata. vt ipse sit iuder. vel forte remediū inueni-
at. cuius epistole talis est regula.

Regula

Si lamētatoriā eplāz p̄ iniuria suscepta ad aliquē amicū
scribere voluerim⁹. a quo remediū speram⁹. illā in tres p̄-
tes diuidem⁹. In quarū prima beniuolentiā captabim⁹.
ab ea p̄sona. ad quā scribim⁹. cōmemorātes amicitia z be-
niuolentiā nostrā p̄pter quā simus incitati rebz nřis tam
p̄speris q̄z aduersis ipm̄ facere certiorē. spantes. qđ scōm
veri amici officiū ipse existimauit fortunā nostrā sibi esse
cōmunē. In scōda vero beniuolentiā nobis p̄stituem⁹ a p̄-
sona aduersarij. deducendo ipm̄ quantū possum⁹ in odiū
illi⁹ ad quē scribim⁹ z narrādo p̄mo quāta z q̄t bñficia in
ipm̄ intulerim⁹. z tñ recitādo ipsi⁹ ingratitudinē erga nos
simulq̄ explicādo illā iniuriāz. qua a tali inimico fuerim⁹
affecti. In tertia aut̄ aut petem⁹ auxiliū vel p̄siliū sup tali
re. ab ea p̄sona ad quā scribim⁹. aut ipam p̄stituem⁹ iudi-
cem sup ingratitudine inimici nři. querendo ab ea respō-
sionē p̄solatoriā. vt talē iniuriā equo aīo ferre possim⁹. si
mulq̄ offerem⁹ illi oēm operā nostrā q̄libetissime paratā

Propositio

Lamētet̄ appius apud Cēsare qđ a cicerōe fuerit iniuria
effect⁹.

Exemplum

para .i.

Amor z beniuolentia singularis. qua in me afficeris cesar
amantissime hoc potissimū tpe. ad te vt scribā me impellit
p̄ aliqua consolatione captanda in his potissimū rebz.

quibus aduersam mihi sentio esse fortunā. nam amici officium esse scio. vt tam in p̄speris q̄z aduersis. semp̄ cōmunem iudicet esse casuz. Cum igit̄ dieb̄ istis a cicerone grati fuerim p̄tumelia affectus. statui rem omnē ad te scribere. vt p̄ litteras tuas hunc dolorē aliquantulū leuare possis. **ij** Scis cesar charissime. quantū semp̄ sup̄ioribus t̄pib̄ elaborauerim. vt huic nebuloni non solū bonorē s̄ etiam vtilitatē afferre. cum precipue me faciente. ad preturam primū. deinde cum sūmo suoz ornamento. ad p̄sultum euectus fuerit. **S̄z** neq̄ bonoz istoz memor ingratius homo. nec boni viri officiū sectatus. cū mihi esset causa forensis in cōtrouersia corāz senatu p̄p̄loq̄ romano vt iniquitatē suā omnib̄ apire nō solū mihi operā suā negauit quā solet omnib̄ etiā ignotis impartiri. sed acriter in me inuectus est p̄ aduersario meo dicens ita vt deducta re in p̄suasione. a causa penitus deciderim. Nec ego passus sū mi cesar. tanq̄z laborū meozū p̄mia. quos p̄ ingratissimo viro isto dieq̄ noctuq̄ suscepi. **ij** **S̄z** q̄z adhuc inest animus. ab ista sententia iniqua z iniusta appellare. hec ideo ad te scripsi. vt p̄ter litterarū tuarū consolationē quā ex pecto. ipsuz etiā. Ciceronē moueas. vt si mihi operā suāz prestare non intendit. quāuis id facere debit⁹ sit. mihi tū nolit esse impedimēto. qđ facile faciet si tibi id placere senserit. cui me totū trado z dedo. Vale.

Lamentatoria. p̄ re p̄dita.

Lamentatoria eplā. p̄reptita. est illa que ad aliquē amicum scribit̄. apud quē lamentari volum⁹ vel de amissione substantie. vel de amissione alicuius p̄sone que mortua sit vt de p̄ditiōe honoris aut dignitat̄. cui⁹ eplē talē regula.

Regula

Si lamentatoriā eplā p̄ re amissa ad aliquē amicū scribere voluerim⁹ cui narrare intendim⁹ vel amissionē substantie aut dignitatis nōstre ad hoc vt ab eo aliquod auxilium recipiam⁹. vel p̄ditionē alicui⁹ p̄sone que fuerit extincta vt p̄ litteras amici p̄solationē recipiam⁹. ipsam eplā stolaz similiter in p̄tes tres diuidem⁹. In quarū prima be

in uolentiā captabim⁹ ab ea psona. ad quā scribim⁹. declara-
ntes. qđ ppter amorē z beniuolentiā ei⁹ i nos. uelimus
ei narrare casum fortune nostre ut possum⁹ ab ea uel auxi-
lium. uel consolationē recipere. In scđa exponem⁹ aduersita-
tem nostrā que nobis acciderit. deducendo quantū possu-
mus rē ipam i cōmiseratōz. In terciā do z vltia. petem⁹ vlt
auxiliū. uel consolationē rebz nris. dicentes nos multū spe-
rare in ipso amico. z rogantes. qđ talis spes non decipiat
nos. simulqz offerentes eidē amico omnē operā nostrā lib-
benter accōmodatā.

Propositio

Lamentet. Cicero apud seruiuz sculpiū de morte tullie
filie sue.

Exemplum

Vellem serui charissime. ut in tam acerbo ac graui casu. qđ
me diebz istis afflicto. tu etiā inter ceteros amicos mihi af-
fuisses. sum eni certissim⁹. qđ nō solū eque doluisses. sed
etiā in leuando dolore meo non modicū pfuisses. Qđ qđ
locorū actpoz interuallo impediēte. effici non potuit. da-
bo tū operā. ut saltē p litteras illud tibi significare possim
qđ me diebz istis male hēt. in eo amore atqz beniuolentiā
nrā confidens. qz a teneris annis vna cū etate creuit. qđ
forte istā meā. ut bonū amicū decet tibi iudicabis eē pmi-
nem. ij Scis fui amantissime. in hac reip. nostre oppsi-
sione. qđ z quātis calamitatibz fuerimus affecti. ita ut pter
beatos illos existimare soliti simus. qui sine aliquo ma-
gno malo. vitā cū morte cōmutauere sed tū in omnibz his
miserijs. vnā tantū cōsolationē capiebā. que mihi relicta
erat. filie scz mee dulcissime pfabulationē. que facile omīs
a me curas penit⁹ amouebat. sed nunc eo magis in lachry-
mis z luctu tabesco. quo crudelior in me fuit iniūda mors
que tali me oblectatōe priuauit. mortua est spes mea. cō-
solatione mea. vita mea. in qua omnes alios. merorez facile de-
ponebā. nec scio quā debeā in hoc miserando casu cōsolat-
ionē recipere. nisi ad te pfugiā. qđ omnīū dolorū meoz lenā-
tem existis. iij Dec igit ad te scribo. nō tantū ut mecū do-
leas. qđ bonū amicū decet. sed ut p litteras studeas bunc

dolore meū si nō penit? tollere, aliquantulū saltē leuare cū
pripue h̄a te solū expectē, q̄ etiā ceteras calamitates meas
tua soles prudētia remouere, cui ego me totū tra do et des

Lamentatoria p exilio. (do Vale.

Lamentatoria epla p exilio ē illa q̄ ad aliquē amicu scribit
apd quē lamētari volum? de exilio nro cui? epleta ē regla.

Regula

Si lamentatoria eplam p exilio ad aliquē amicu scribere
voluerim? a q̄ sperem? pscq̄ aut auxiliū in restitutōe nra
aut p̄siliū, vel p̄solationē, ipsā eplam sūt in ptes tres diui
demus. In quarū prima eodē modo beniuolentiā capta
bimus ab ea psona ad quā scribim?, demonstrātes qd̄ ma
xime confidam? in amore ac beniuolētia sua, qd̄ oēm istā
fortunā existimabit sibi eē communē. In scda vero primū
demonstrabim? bñficia que intulerim? in patriā, xl boni
tatem nostrā, sine arrogātia, vt intelligat amic?, non nra
culpa venisse in exiliū, oñdem? deinde cui? culpa factū sit
vt tale exiliū patiamur, deducendo rem omnē in aliquos
aduersarios, quos in odiū conabimur adducere demon
strantes eoz igratitudinēz iniquitatē demū oñdem? nos
in iusticia z eq̄tate p̄fidere, qd̄ aliqñ etiā in patriā restitue
mur, fracta nequitia aduersariozū nostrozū. In tertia aut
et vltima, petem? illud auxiliū, vel consiliū, aut p̄solatōez
quā petere intendimus commendantes nosmetip̄os ipsi
amico, ad quem scribim?, cui etiā nos z omnia bona nos
tra q̄libentissime offerem?. **Propositio**

Lamentetur Cicero apud Lentulū de exilio suo, quod p
pter odium clodij patitur.

Exemplum

pars ii.

In omnibz calamitatibz meis semp solit? suz mi Lentule
ad amicos meos pfugere, quozū vel opa vel p̄solatōe sub
leuat?, possim aliquantulū respirare. Qd̄ cū te non amicu
mihi solū existimē, sed etiā amicissimū, q̄ semp vitāq; for
tunā meā tibi iudicasti esse p̄munē, statui p̄ has ad te litte
ras, qd̄ mihi diebz istz euenerit, scribere, vt p̄silioz ope tua
adiu?, z cōsolationē z remediū etiā i tātis malis inueniā

Scis lentule charissime. q̄stuz semp p resp. dignitate ser-
uanda elaborauerim ita vt nō opes solū libenter exposue-
rim. s; z sanguinē ipm. duz ei possem aliqd utilitatis affer-
re. nec minus etiā ab ea sum adiutus. eleuat^r cōseruatus.
S; malinolorū neq̄tia. que nullū pōt bonū sustinere me
adeo iperituit. vt q̄cqd in rēp. otulri. illō corſi vnico die pdi-
deri. **I**nsurrexit in me clodi^r vir inq̄ssimus. qui lz multa
a me quondā bñficia suscepit. ingratitudine tñ cecus mei-
ritorum oblitus. z me penitus pessundaret plurima est si-
gmenta machinat^r. que apud pplm p p̄tione deducens
illisq; deductis nefarijs quibusdaz testib; fidē faciens me
miserū atz inocentē ciuē ex patria pepulit. qđ me tāto do-
lore affecit. vt penitus vitā mibi acerbā putem. iij **P**er-
fecte dolori succumbi co geger nisi hec vna spes me solare-
tur. qz spero qñq; futurū. vt infringat maloz iniquitas. z
ego a tantis tandē malis emergere possim **O**vi facilius
et citius eueniat. peto a te consiliū. auxiliū et opem. tu enī
potes mibi adeo opitulari. vt mibi nihil sit p̄terea req̄-
renduz. cui ego omnia mea bona domū. familiā. meq; in-
primis ipsum cōmendo. trado z dedo. **V**ale.

Consolatoriū genus. **C**aput octauū.
Consolatoriū genus est illud quod fit p alicuius ma-
li solamine. qđ cum ab amico p litteras vel p nunciū
intelleperim^r. cupimus ipm cōsolari z huius generis spēs
sunt tres. **U**na scilicet p iniuria. altera p re perditā. tertia
vero p exilio.

Consolatoria.

Pro iniuria

Pro re pdita.

Pro exilio

Consolatoria epla pro iniuria suscepta est illa. que ad ali-
quem amicū scribit. quē cōsolari volum^r p iniuria. quā
ab aliquo passus sit. deducentes ipsū in vindictē vel remē-
diū spem. z huius epistole talis est regula.

Regula

Si cōsolatoriā eplam p iniuria suscepta ad aliquē amicū
scribere voluerim^r quē cōsolari intendim^r. p ea iniuria

qua fuerit ab aliquo affectus, ipsam in tres diuidemus. In quarū prima que solet a nobis epistolis appellari declarabim⁹ q̄ntū nobis molestū fuerit intellexisse inuicem illā, qua iste amicus n̄ fuerit grauat⁹ et simul declabimus amorē et beniuolentiā qua in illū afficiamur, ppter quam simus coacti ad oēm fortunā cōmunē existimandā. In secunda vero, que a nobis catastrophe dicitur demonstrabimus qđ ppter hoc non sit dolendū, cū precipue ipse fuerit offensus ab hoste nullius precij, et in hoc loco beniuolentiā captabim⁹ a psona aduersarij, deducendo ipsuz in odiū, et demonstrando iniquitatē ei⁹, et dicendo qđ huiusmodi viroz iniurie non sint existimande, qz defacili postea supant⁹, et simul demonstrabim⁹ in hoc loco quā tum sit sperandū, qđ fracta istius aduersarij nequitia, tandem ipse amicus, ad quē scribim⁹, sit pristinā dignitatē cōsecuturus. In tertia autē et vltima, conabimur ipm amicu consolari, pmitentes ei, operā nostrā nunqz defuturā, dū ipse possit omnē dignitatē suā vendicare,

Propositio

Consoletur appium, Cesar, p iniuriā, qua fuit in senatu affectus a Cicerone.

Exemplum

pars .i.

Accepi tuas litteras appi charissime, quem mihi pfecto tā tam mesticā attulere, quantā requirebat amor singularis et beniuolentiā illa qua a ineunte etate in te affectus suz exis enim intellexi, quā nequiter fueris a cicerone impetitus, ita vt in causā tua foreſi, que tibi erat cuz aduersario corā senatu agenda, contra oēm iusticiā et equitatē, victoriam amiseris, qđ cū primū sentire, nō poterā hoc mihi persuadere, qz semp intellexerā te multa beneficia in ciceronē stulisse, ex quibz ipse tibi omnium iudicio deditus erat, vñ nō cadebat in alicui⁹ opinionē, vt te offendere posset. Sz postqz eius iniquitatē ex tuis litteris pcepi, non potui nō sum̄ opē dolere, tua pſertim causa, cui⁹ ego existimo omnē mihi fortunā esse cōmunē. Aū autē cōsidero eius, qđ te offēdit malignitatē, que illi potius, qz tibi, tandē et dedecori et

Damno futura est, nō mediocrē in hoc dolore capio p̄sola
tionē, ille em̄ cū primū tāta in te cognit⁹ fuerit vltus i gra
titudine in omniū p̄spectu p̄p̄loz erit fabula nota. tu autē
p̄ tua eq̄tate ⁊ iusticia, que diu opp̄ssa esse nō p̄ōt. cū victo
ria glosū triumphū acq̄res. iij. Quē vt citius p̄sequi
possis, dabo primū operā. vt in tuū si potero fauorē illuz
deducā, sin minus fiet, non tibi opibz studio, fauore, mē
te deniqz vnqz decro, vt possis op̄ratū tuū q̄sfelicissime cō
sequi, cui me etiā ipsū totū trado cōmendo, ⁊ dedo. Vale.

Consolatoria, p̄ rep̄dita

Consolatoria epla, p̄ rep̄dita, est illa, que ad aliquē amī
cum scribit, quē p̄solari volum⁹, aut p̄amissione substan
tie, aut p̄amissione alicui⁹ p̄sone, q̄ mortua sit, vel p̄ditōe
dignitatis, cui⁹ eplē talis est regula.

Regula

Si consolatoria eplam p̄ rep̄dita, ad aliquē scribere vo
luerimus, q̄ vel substantiā suā amiserit, vel aliquā p̄sonaz
pdiderit, que mortua sit aut forte dignitatē suā p̄pter malū
uoloz inuidiā amiserit illā s̄līr in tres p̄tes diuidem⁹. In
quarū p̄ma, que s̄līr ep̄itasis appellat, declarabim⁹ quātū
dolore p̄p̄essi fuerim⁹, cū talē fortunā vel casuz ip̄i⁹ amici
intellegerim⁹, quē n̄r̄m p̄p̄riū existimauim⁹, p̄pter amorē ⁊
beniuolenciā, qua in ip̄m afficimur, ⁊ in hoc loco conabi
mur ipsū dolore augere quantū possum⁹. In secunda s̄o
que s̄līr catastrophē est appellata, p̄uertem⁹ omnē oratiōz
nostrā ad p̄solationē, ostendēdo duas, tres, aut plures ra
tiones, p̄pter quas pbemus non eē dolendū, ⁊ sic p̄cludē
mus ip̄m amīcū debere omnē mesticā relinquere, ⁊ p̄sola
tionē ex hac recapere. In tertia autē ⁊ vltima, conabimur de
ducere amīcū, ad quē scribim⁹ in aliquā sp̄em, qđ scz oīa
istā mala sint futura meliora simulqz illi offeremus omnē
operā nostrā q̄z libentissime paratā, dum possimus ei esse
consolationi ⁊ vtilitati.

Propositio

Consolat⁹ Seruius Sulpicius Liceronē, qui in luctu p̄sti
tutus est, p̄pter obitū tullie filie sue.

Exemplum

pars .i.

In gemini prius. **M.**ulli. et dolore affectus lachrymas
 continere nequini cū primū ex litteris tuis tristē de obitu
 filie tue nunciū accepi. cogit ei me amicitia nra. mutuaq;
 benignolentia. que a tenellis annis cū etate crescens. iā me
 edocuit amicoꝝ casus cōmunes existimare. Jam enī co-
 gitatione concipe mihi videor. cuiusmodi gladi⁹ paterna
 viscere torqueat. quib; cogitationib; immature amisse si-
 lē desiderū cor laceret atq; vexet. vnde efficiat ut nihil ti-
 bi reliquū sit. nisi ut lachrymis et luctu tabescas. **h** **S**
 q; non semp merendū est ac dolore succubendū pinde atq;
 nulla relicta sit ratio. q̄ molestiā ac merore istā leuare pos-
 sit. nō sum alienū arbitrat⁹. si qd ad te scribere tentē. qn co-
 ram loquendi nō dā copīa. ut te in tam acerbo luctu p̄san-
 tem. et p̄ dolore min⁹ viam rectū p̄spicientē. et exhortari
 aliquātulū queā. et cōvñ aberratū ē. reducā. Quid queso ē
 qd tantope doleas. et merore afficiaris. filia tua mortua ē.
 q; mortalis erat. ea lege in initio p̄creata et genita. natura
 nanc; nata. natura q; extincta est. nō q̄ mirū tibi videri de-
 bet. si qd semel natū effloruit. rurū id ipm defloruerit et in-
 termorūū sit. Dolorē itaq; tuū mitiga. et bonis rationib;
 innitū aliena. oñde te virū. explica prudentiā tuā virtute
 nūcop⁹ ē. Sic intelligāt hī. q̄ te nō viderūt. te talē eē quē
 nos. q̄ te nouim⁹ p̄dicam⁹. Vidim⁹ ei aliquñ scōam te pul-
 cherrime tulisse fortunā. fac q; intelligam⁹. aduersas te q;
 eque ferre posse. ne ex oib; virtutib; h̄ vna tibi deesse deat⁹
 in. Nec ad te sc̄psi marce tullī nō qd is te egere existimarē
 noui enī modestiā et prudētiā tuā. s; feci cū officij mei grā-
 tiam s̄o ut quātū te faciā. facile intelligere posses. cui etiaz
 omne operā meā offero. in oib; votis tuis q̄libentissime
 paratā. dum tibi et tuis p̄desse possim. Vale.

Consolatoria p̄ exilio.

Consolatoria epla ē illa. q̄ ad aliquē amicū scribit. quē cō-
 solari volum⁹. p̄ exilio suo. in q̄ p̄stitut⁹ sit. p̄pter inimicoꝝ
 malivolentiā. cui⁹ eplē talis est regula.

Regula
 Si p̄solatoriā eplāz p̄ exilio. ad aliquē amicū scribere vo-
 luerim⁹. quē p̄solari intendim⁹ p̄ exilio suo. in q̄ p̄stitutus

fit ppter iniquitatē z odiū inimicorū suorū. illā silt in tres
pres diuidem⁹. In quarū prima. que silt epitasis appella
tur. declarabim⁹. quātū dolorē recepim⁹ cū primū itellere
rimus talē fortunā ipius amici. ad quē scribimus. quā silt
dicemus existimare nobis esse cōmunē. ppter amorē z be
niuolentiā. qua in ipm amicū sumus effecti. In scda vo
captabim⁹ primū beniuolentiā ab ea psona. ad quā scribi
mus. laudantes ipsū ab omni pbitate z virtute. deinde ca
piabimus beniuolentiā a psona aduersariorū. deducēdo
ipos in odiū et declarando qualiter iste amic⁹ nṛ nō ppter
suā culpā. sed tantū ppter inimicorū inuidiā sit a sua priā
depulsus. In tertia aut ipm amicū deducem⁹ in spem. qd
sit aliqñ in patriā restituendus. z ad hoc pollicebimur ei.
operā nostrā minime defuturā. sed cuz oib⁹ virib⁹ nostris
elaboraturos. vt possim⁹ ei pdesse z vtilitatē afferre.

Propositio

Consoletur Ciceronē lentulus p exilio suo. qd ppter Clo
dij odiū z maliuolentiā patit.

Exemplum

pars .i.

Non possem tibi p litteras exponere cicerō. quātū dolo
ris. quātūq; mestice suscepim. cū primū ex tuis literis in
tellexi. te ppter odiū z maliuolentiā iniquissimi clodij ex dul
cissima patriā pulsū fuisse. nō enī solū itestino crucior do
lore ex h̄ acerbissimo casu tuo. s; vic me a lachrymis cōti
neo. q̄tiens in eo cogitatōez venio. vt te illa potissimū pat
triā extorē sentiā. p q̄ etiā priū sanguinē sepissime expo
nere nō dubitasti. qd meis amor facere cogit. q̄ i te maxie
affect⁹ sū. ij ¶ Et pfecto vix possē merorē istū sedare. nisi
pus inocētiā tuā excogitarē. q̄ oib⁹ semp hūan⁹. oib⁹ beni
gnus. nullū vnq; amorē recusasti. quē tā ad publicā q; p
uatā vtilitatē spectare sentires. s; poti⁹ p virili tua semp in
sudans. vt oib⁹ pdesse. nihil vnq; nō landabile pegisti.
At cū maliuoli nebulonis inuidia. ad hāc calamitatē so
lum deueneris. z nō tua culpa. q̄ cū inter oēs scelestos vi
ros scelestissim⁹ existine. q̄zuis hoc nūc in te factiose pse
cutus fuerit. non tñ diu scelus suū poterit tueri. Quigilia

igit aliquantulum ab isto tuo merore. et spa: hec aliquid fore
meliora. q̄ futura esse breui quidē tuis spacio cognosces. ut i
fracto impetu leuissimi hoīs. tuā pristinā dignitatē psequi
ris. qd̄ ut facili⁹ obtineas. Ego tibi omnē operā meā. studii
dium. fauorē. mentē deniq; omnē polliceor. ut qd̄ tibi ho
nori ⁊ vsui esse cognosca. p te erequi contendā. Vale.

Expositiui genus **S**aput nonū.

Expositiui genus est illud. qd̄ sit. q̄tenscūq; ad aliquē
amicū nostrū scribentes. aliqd̄ exponere volum⁹. qd̄
ipm̄ lateat. ⁊ hui⁹ generis species sunt tres. vna. s. testimo
niū. altera historie. tertia vero noticie.

Testimoniū

Expositiua
Historie

Noticie

Expositiua eplā testimoniū est illa. q̄ ad aliquē amicū scri
bitur. apd̄ quē. l̄ in loco publico. l̄ puato. volum⁹ sup̄ aliq̄
negotio testimoniū exponere. cui⁹ eplē talis est regula.

Regula

Si expositiua eplā testimoniū ad aliquē amicū scribere
vouerim⁹. aut p̄ testimonio publico. aut puato. sup̄ aliq̄ cā
reddēdo. illā i pres tres potissimū diuidem⁹. **I**n q̄rū priā
bēuolentiā captabim⁹ a p̄sona n̄ra. declarātes. qd̄ tā p̄pter fa
uorē iusticie ⁊ equitatē. quā nolum⁹ aliq̄ pacto opp̄mi. p̄pter
ignorantiā vitatis. q̄z etiā p̄pter amorē ⁊ bēuolentiā q̄ affi
cimur in ipm̄ amicū. ad quē scribim⁹. aut p̄ q̄ scribim⁹. vo
lum⁹ declarare verū testimoniū sup̄ ea re. sup̄ q̄ fuerim⁹ re
q̄siti. **I**n scdā sō breuiter. dilucide ⁊ accōmodate. explica
bim⁹ ipm̄ testimoniū nostrū. nihil aberrādo. si possum⁹ a
veritate. ⁊ tū in ipā veritate dicēda vbi erūt loca magis fa
ciētia ad fauorē amici nostri. tūc i ill magis p̄sistem⁹ ⁊ plus
q̄z in alijs. ad h̄ vt amico p̄desse possim⁹. **I**n tertia aut̄ et
vltia dicem⁹ ea vera esse q̄ scripserim⁹. simulq; in h̄ loco of
ferem⁹ omnē operā nostrā vel p̄sonę publicę. vl̄ priuatę q̄
hoc a nobis testimoniū petiuerit. dūmodo possum⁹ ipi re
gratā ⁊ vtilē facere.

Propositio

Exponat **C**icero testimoniū apud **C**ensores contra **C**lo
dium. qd̄ die violatorū saciorū in vrbe fuerit.

Exemplum

pars .i.

Requisitus a vobis iudices. qđ sup ea Strouersa sentia. q̄
inter dignissimū matronariū ordinē. ⁊ Appiū. Clodiū ver
satur. de violatis bone dee sacris an ne ipse eo die i ciuitate
fuerit. q̄ sacra dicunt esse violata. an potius absuerit. licet
hec mea semp p̄ditio fuerit. vt nemiñ vnq̄z offendere vo
luerim. ne tñ eq̄as ipsa atq̄ iusticia. quā semp amauī. ⁊ p
qua etiā emori possūt. veritatē absconsione ledaf. oīa vob
verissima fatebor. q̄ ad huiuscemōi cause dilucidatōez attri
nerevident. ij **P**etitis a me iudices vobis significē. fue
rit ne nudius terci⁹ in vrbe Clodi⁹ q̄ potissimū die bone
dee sacra violata eē ferunt. ego vt verū fatear. Clodiū vidi
mane totū apud duū viros agere. demū ab octaua hora
apud pompeii cenasse. Postea vero p̄ totū q̄si diē circa ce
saris edes vagātē insperi. postremo ad horā noctis tertiā
cursu rapido se domū p̄ferrentē qua h̄o ex cā. illud nō aus
sim affirmare. Nec sunt que a me scire cupiebatis. ⁊ q̄ ego
vobis veraci sermone ptulerim. nam potius vellē mortē
oppetere. q̄z veritatē iusticiāq̄ ledere. si qđ preterea est. qđ
me vobis cognosceret gratissimū futurū. iubete. ecce me ad
omnia vota vstra q̄z libentissime paratū. Valete.

Expositiua historie

Expositiua epla historie est illa. que ad aliquē amicū scri
bitur. p̄ admonitōe alicui⁹ rei geste. de qua volum⁹ ipm cer
tiorē reddere. cui⁹ eplē talis est regula.

Regula

Si expositiua eplam historie ad aliquē amicū scriberero
luerim⁹. quē volum⁹ certiorē reddere de aliq̄ re gesta. ⁊ no
ua. illā s̄itr in tres ptes diuidem⁹. In quarū p̄ma beniuol
entia captabim⁹ a p̄sona n̄ra. declarantes. quantū simus
inclinati ad scribēdū ipi amico de rebz nouis. q̄ vel in rep.
vel puata accidūt. cū maxie intelligam⁹ ipm esse p̄cupidū
barū rerū intelligēdaz. ⁊ p̄cipue cū s̄it boni ciuis officiū
vt velit sepius admoneri de rebz illis. q̄ in rep. l̄ in ciuitate
accidūt. In scda h̄o breuiter dilucideq̄z narrabim⁹ rē ipsā
de q̄ volum⁹ ipm amicū reddere certiorē. aut res illa sit pu

blica de pace l' bello, aut de rebz in senatu gestis, aut sit p'p'ia
uata de negotijs ad altez nostrū p'tinentibz, vel de salute z
euentu rerū nostrarū, put nobis videbit esse scribendū cir
ca nouitatez vicissitudinē rerū ac t'porū. In tertia aut dice
mus, si fuisse q' ad ipsū amicu, scribēda eē videbant, z in h
loco offerim' eidē amico nō p'termittēte laborē aliquē i scri
bēdo, o reliq's rebz q' p' hac eueniēt dūmō possem' ipsi re
gratā facere cui etiā offerem' opaz n'raz i oibz accommodatē

Propositio

Exponnat atonius bruto, bellū indictū p'this, cui p'fetes
cius sit designatus. Cicero. **E**xemplum pars 1.
Scio Brute charissime qz cupid' sis res istas intelligēdi
q' hac in rep. n'ra gerunt, cui' cū optimū membrū te eē cog
scas nō potes ab ipsa diu abesse qd si forrasse etiāz tibi ab
esse ptingat, nō pōt cor tuū aliq' pacto p'qescere, nisi p ami
corū tuorū literas crebro certior fias de ei' statu, qd cū ego
sic eēt intelligā, vt tibi gratificare, cui in p'cipua quadā dis
lectione vincit' sū, deliberaui id ad te scribere, qd potissū
mum diebz istis euenit. **I**ū. Tū ei in senatu pulcherrie sta
rem', reddite sūt ex antiochia littere, qbz significabat, par
thos, in agrū cili cū incursionē fecisse, oīaqz indies penit'
deuastare, qd cū intellexisset, senat' subito decreuit, vt singli
sentētiās rogarent, eēt ne bellū p'this inducendū, an poti'
cū eis pacē ineundā qz nō sine mag' reip. dispēdio videbat
illis posse obsisti, sup q're cū multe varieqz eēt patrū sen
tentie, tandē deliberatū est, vt parthis bellū indiceret, eiqz
rei qz nemo videbat, nec sapia grauior, nec fide maior, q
tantā posset puinciā sustinere. **M**arcus cicero p'fectus est
Iamqz ei exercit' arma cō mear' decreet', vñ expectam', in
fra paucos dies, eupatorē ipsū ex vrbe ad expeditionē suā
p'fictūz. Tu interī deos exora, vt h' faueāt incept', q' resp.
nostra nō solū seruet s' etiā mirifice augeat. **I**ū. Dec sūt q
diebz istis h' in senatu gesta sunt de quibz te putauī certior
rem faciendū siqd p'cea acciderit, qd sit notatōe dignū faciā
te de oibz sepissime certiorē, cui etiāz omnē opaz meaz of
fero, in omnibz tuis op'atibz qz libentissime paratā. Vale.

Expositiua notitie.

Expositiua epla noticie est illa. que ad aliquē amicū scribitur. quē certiorē reddere volum⁹ de cōditione alicui⁹ psonē. quā ipse scire desiderat. cuius eple talis est regula.

Regula

Si expositiua eplam noticie ad aliquē amicū scribere voluerim⁹. cui cupim⁹ declarare cōditionē alicui⁹ psonē. quā ipse scire desiderat illā silr in tres ptes diuidem⁹. In quaz prima beniuolentiā captabim⁹ ab ea psona. ad quā scribimus. declarātes qđ ex qđ ex litteris ei⁹ intellexerim⁹ ipm scire desiderare cōditionē talis viri fuerim⁹ valde diligentes in ea pquirenda. ⁊ qđ tandē intellexerim⁹ oīa quecūq; circa negotiū istud erant intelligenda. In scda verō breuiter ⁊ dilucide declarabim⁹ ea. q scribere intēdim⁹ apientes picularitē oēm pditionē illi⁹ viri l etiā illi⁹ rei. cui⁹ ipse amic⁹ ad quē scribim⁹ noticiā hēre voluerit. Qđ si forte de nobis ipsis alicui noticiā dare voluerim⁹. p̄missa pma pte. capiemus beniuolentiā a nob ipsis nos excusando. si aliqđ de nobis dixerim⁹. qđ tū dicem⁹ facere nō ex arrogātia. s; solū. vt psonā ignotā illi apiam⁹. q eā scire desiderat. et tūc quāto modesti⁹ poterim⁹. cōditionē nostrā narabim⁹ vt ab amico noscamur. In tertia autē dicem⁹. hec fuisse. q de tali viro vel tali re intelligere potuerim⁹. ⁊ qđ si aliq p ipso amico facere possum⁹. parati sumus ad oīa ei⁹ optata cui etiā offerem⁹ operā nostrā. in oīb libentissime parati.

Propositio

Exponat Cicero cesari cōditōz apolloniū rhodi. oratoris cui⁹ ipse noticiā hrē cupit.

Exemplū pars ii.
Nihil est tam arduū tāq; difficile mi cesar qm illō libētissimā fronte subirē. vt tibi rem gratam facerē. qz sic me cogit amor singularis ⁊ eximi⁹. q in te affect⁹ suz. sicq; me cogit matia pclarissimaq; bñficia tua. quib; ⁊ antea semp me cumulasti. ⁊ indies cumulare nō desinis. Detis a me vt oīdiligētia exploratā. apolloniū rhodi cōditōz ad te scribā. feci id sedulo. teq; o his q scire cupis. certiorē reddo. ij At et is apollōi⁹ quē tu scire dñdas oīm viri iudicio singularis. q

non tantū in oratoria facultate. quā ipse manifestissime p
fiterur. s; etiā in philosophia non mediocre sibi nomē cō
parauit. ex rhodo nanq; cū primis dieb; istis in hoc atheniense gymnasiū migrauerit. q; neminē repiuit. q; rethorica instituta diligenter euodaret. a philosophia ad istā pedestrē orationē se puerit. in qua tantā pfecto studentib; utilitatē adiecit. vt videre facile videar. iterū palladē. et ce
rebro iouis natā. in hanc urbē descendisse. in **P**lura de
hoc hoīe ad te scribere possē. s; equalis etiā plura intelligere poteris. hoc vnū addo. qd si talē oratorē in urbē euocaueris. non puatē solū. s; publice etiā utilitati non parū cō
sules. Si qd est pterea qd me tibi obsequi cupis. iubeas
ecce me ad oīa penit? vota tua libentissime paratū. Vale.

Bratulatoriū genus. Caput decimū.

Gratulatoriū genus est illud. qd fit. quoriscūq; ad
aliquē amicū nostrū scribentes. volum? illi gratulari. p aliquo suo bono psecuto. et huius generis species sūt
due. vna p fortuna. altera vero p salute.

Bratulatoria

Pro fortuna

Bratulatoria eplā p fortuna est illa. que ad aliquē amicū scribit. cui volum? gratulari. p aliqua dignitate vel p prosperitate psecuta. cuius eplē talis est regula.

Regula

Si gratulatoriā eplā p fortūa ad aliquē amicū scribere voluerim?. cui volum? gratulari. vel p aliqua dignitate consecuta. vel p aliquo gaudio seu leticia. quā ipse pspere fortuna fuerit affectus. illā in tres ptes diuidem?. In q; rum prima beniuolentiā captabim? ab ea psona. ad quā scribim?. ipam sumope laudantes. et oñdentes qd meritis et virtute sua fuerit consecuta talē dignitatē. vel pspereitatem In scda rō demonstrabim? quantū hoc nobis fuerit gratum. beniuolentiā captantes a psona nostra. et declarātes ppter amorē et beniuolentiā. qua in talē psonā afficimur. nos fortunā istā ppiā existimare. In tertia autē deū rogābimus vt hec dignitas siue felicitas sit illi pperue laudi ac

utilitati futura. similē in hoc loco offerem⁹ illi omnē ope
ram nostrā. q̄libentissime accomodatā. dum modo possi
mus. circa hanc dignitatē suā. ei aliquid utilitatis afferre.

Propositio

Congratuletur curioni **Licero** p̄ tribuniciā potestate. quaz
merito consecutus est.

Exemplum

pars **ii**

Nescio mihi potius. an tibi gratuler. **Curio** p̄ tribuniciā
ista ptate tua. quā nup̄ virtutibz tuis p̄clarissimisq; mox
institutis compasti. tibi enī non mediocrē video gloriā ac
cessisse. cui tantū honoris gradū. iuuenili presertim hac in
erate tua ascendere licuit. vt nō minus oīm de te opinionē
supaueris q̄sequeris. nec id q̄dē īmerito. tantā nanq; tibi
apud omēs existimationē pcitasti vt laus tua nō obscuro
nec vario sermone. sed z clarissima. z vna omniū voce pre
dicetur. **Tibi** autē non parū decoris z ornamenti adiūxi
sti. cui tali stēmate decoratū liceat amicū habere. qui z suo
splendore hanc nō solū amicitia illustrare possit. verū ei
maximo sit futur⁹ emolumento. **ii** **Tibi** igit tuēq; virtu
te gratulor. p̄ hac dignitate tua. tam optima q̄z benemeri
ta. quā licet nunquā ambitiose quesueris. vtriusq; tū vir
tutis tue splendore semp p̄mereri studuisti. mihi hō gau
deo cui tantā laudis accesserit. nec id quidē iniuria. omnia
enī sunt amicoz (vt aiunt) cōmunia. quoz etiā ani adeo
dicunt esse iuncti. vt vnus idēq; sp̄s duo corpora regat
ac idē sit in duobz sensus eadēq; voluntas. **iii** **Dū** q̄z te
faustū felicēq; p̄seruent. quoz arbitrio omnia gubernant
ac ad meliora semp dignioraq; vt merit⁹ eos. te p̄uehāt vt
et tibi et tuis gloriā īmortale acq̄ras. z reip. tandē bon⁹ ac
honestus ciuis euadas. quā cū diu felicissime gubernane
ris. in eius tandē sinu faustissime quiescas.

Gratulatoria pro salute.

Gratulatoria eplā p̄ salute ē illa. que ad aliquē amicū scri
bitur. cui volum⁹ gratulari aut pro salute. post egritudinē
consecuta. aut qz ex aliquo loco saluus redierit. cuius epi
stole talis est regula.

Regula

xx

Si gratulatoria eplam pro salute ad aliquē amicum scribere voluerim⁹, illā silt in ptes tres diuidem⁹. In qm̄ pma beniuolentiā captabim⁹ a psona nra declarātes. quantū pus de amici egritudine voluerim⁹. vl de eius salute dubiū fuerim⁹. si a nobis fuerit sepatus. In scda vero declarabimus. quanto gaudio affecti fuerim⁹. cū de eius salute. vel incolumi reuersione intellexerim⁹. et tunc ei de tali salute congratulabimur. deū rogantes. qđ hanc pus incolumitatem suā diu seruet. deinde ipsam deinceps ab omni malo tueat. In tertia autē offeremus eidē amico omnē operaz nostrā. vt in alijs fieri consuevit.

Propositio

Congratulet⁹ eustachi⁹ andronico. p salutē sue p̄stine iustitiatione.

pars .i.

Exemplum
Quanto dolore affect⁹ fuerim dieb⁹ istis. eustachi charissime. cū primū ex amicor⁹ meor⁹ litteris intellexissem te ingrāuē quēpiā morbuū incidisse p litteras quidē tibi significare non possem. existimaui profecto hanc mihi egritudinem tuā. esse cōmunē. pro eo amore ac beniuolentia. quā in te sūmope affect⁹ sū. **S**z quanto maior fuit exacta mestitia. tanto maior nunc leticia successit. et intellexim te iam dei optimi bonitate iuuante. in pristinā salutē fuisse restitutus. Gratulor igit⁹ tibi prius. pro ista incolūitate tua instaurata. deūq⁹ exoro. vt diu te saluū seruet atq⁹ susperstue. vt nos om̄s amici tui cupim⁹ et preoptam⁹. q̄ tuo amore adeo deuincti sumus. vt nunq⁹ possim⁹ ab eo auelli. Nos q⁹ scias. diuina fauēte pietate. saluos oēs eē atq⁹ incolumes. et oib⁹ votis tuis q⁹ libentissime paratos. dum tibi possim⁹ esse et honori et vtilitati q⁹ maxie. Vale.

Exhortatiū genus. Caput vndecimū

Exhortatiū gen⁹ est illud. qđ fit. quicūq⁹ psonā aliam quam ad aliqd pagendū volum⁹ exhortari. et hui⁹ generis spēs sunt due. Una. s. ad leticiā altera vō ad dolorē.

Exhortatoria

Ad dolorem

Ad leticiam

Exhortatiua epla ad leticiã est illa : quẽ scribit ad amicũ
quẽ exhortari volum⁹ ad aliquo pagendũ. qđ illi in gau-
diũ. honorẽ. vtilitatẽ futurũ sit. cui⁹ eplẽ talẽ regula :

Regula

Si exhortatiua eplam ad leticiã ad aliquẽ amicũ scriber-
re voluerim⁹. quẽ cohortari volum⁹. vel ad virtutes capel-
sendas. vel ad gaudiũ p aliqua resuscipiendũ. siue ad ali-
quid aliud pagendũ. qđ in eius vtilitatẽ redundet. illã in
pres quinque diuidem⁹. **I**n quarũ prima beniuolentiã ca-
piabim⁹ ab ipsa re. declarãtes. quantũ ipsi amico. ad quẽ
scribim⁹. sit futura vtilis res. ipsa. ad quã ipm exhortari stu-
demus. **I**n scđã vero. beniuolentiã similiter capiam⁹ a re
ipsa. laudantes ipam ab honestate iusticia. ⁊ demonstrã-
tes ipsam equissimã esse. et quocunq; pbatissimo viro di-
gnam. ad hoc vt ipse amicus facilius in cite ad id faciendũ
ad qđ ipm cohortamur. si senserit aliqđ in desibi honoris
pfecturũ. **I**n terciã autẽ demonstrabim⁹ rem ipam esse pos-
sibile et facile ad pagendũ. qz naturaliter quanto res est fa-
cilior. tanto libentius a nobis suscipit. cũ natura nostra a
labore pcliuis. sit ad libidinẽ et voluptatẽ. **I**n quarta vo-
ostendemus huiuscerei necessitatẽ. dicẽtes qđ necessario
amicũ ipm oporteat tale quid pagere. ne forte in aliqđ dā-
nuz l'oddecus incideret. **I**n vltima deniq; pponem⁹. qđ
volumus ipm amicũ facere. dantes ei modũ rem ipsam p-
agendi. et hec ppositio appellat. que tñ inter ceteras pres
est ponenda. vbi magis ad ppositũ facere videat.

Propositio

Exhortetur fabius papyriũ preceptorũ. ingenũ adolese-
tem ad virtutes capescendas.

Exemplum

Nihil vnq; fuit papyri charissime. q tam publicis qz pri-
uatis rebus maiori vnq; emolumẽto fuisse legamus. qz
ea potissimũ virtus. que non solũ priuatas domos. verũ
et publica quoq; impia regere. gũternare. atq; imprimis
augere solita est. hinc et atbeniense ⁊ doctissimos viros re-
suã publicã merito inter ceteras prestantissimã reddidisse

para. l.

compimus. Nec minus quidē clarissimoz viroz prudentia, sapientissimoz consilio romanā scimus remp. cōseruatam atq; mirifice ampliātā. **ij** **P**retereo eiused virtutis splendore, quo q̄sc̄ potissimū ei familiaris gratia, tāta glia ⁊ auctoritas, vt facile ex ignobili quēq; nobile, ex mortali imi mortale reddere possit. **iiij** **A**d hanc igit virtutis laudē p singulari in te beniuolentia mea, his meis litteris te incitare disposui, non qđ ad illā te tua sponte satis incitatus esse diffidā, sed vt amorē in te meū apud te testificatū relinquam. **iiij** **N**ec pfecto tibi ad virtutē capescendā difficilis aditus pater, hanc enī tibi facillime compabis, si hoc statueris, quarū laudū gloriā adamaris, q̄b artib; be laudes compant, in his potissimū esse elaborandū. **v** **N**ec vides quanto tibi hac maxie tempestate necessaria sint, cū cadēti reip, tali sit opus defensore, q̄ oī virtute vallatus, eā i pstinū statū, veterēq; libertatē merito sit vēdicatur, vale

Exhortatiua ad dolorē

Exhortatiua epla ad dolorē est illa, que scribit ad aliquē amicū, quē exhortari volum⁹ ad lachrymas ⁊ merorē, p aliquā fortuna aduersa, vel publica vel priuata, ⁊ huius epi stote talis est regula.

Regula

Si exhortatiua eplam ad dolorē ad aliquē amicū scribere voluerim⁹ quē ad lachrymas vel luctū incitare volum⁹ p aliquo casu aduerso q̄ nobis vel amicis puare acciderit vel publice etiā euenerit, illā in pres q̄tuor diuidem⁹. **In** quarū pma beniuolentiā captabim⁹ ab ipa re, demonstrātes quantū sit iustū ⁊ honestū, aut p amicoꝝ aduersitatib; aut p publicis incōmoditatib; dolere, cū p̄cipue huiusces modi calamitates debeam⁹ cōmunes existimare. **In** scđa vero narrabim⁹ casus ipm, ppter quē volum⁹ ipm amicū ad dolorē cōmouere. **In** tertia aut, cū verbis accōmodat; exhortabimur ipm ad dolorē, p tali re suscipiendū. **In** q̄rta vero ⁊ vltima demonstrabim⁹, quantū sit necessariū, in huiuscemodi calamitatib; dolere, vt post dolorē succedat.

cogitatio ⁊ cura consulendi ipsis rebus afflictis pmissen-
tes etiā nos operā nostrā. in omnib⁹ fore paratā. dum mo-
do possimus aliquid pdesse.

Propositio

Exhortet plancum Cicerō. ad dolorē capiendū p reip. ro-
mane oppressione.

Exemplum

pars .i.

¶ Cum iure tam diuino q̄ humano cogente. post pietissis-
simū in deos obsequiū. quicq̄d in nobis est. illō totū pa-
trie reig⁹ publice debeat. p cuius non solū psp̄eritatib⁹ leti-
tari in commoditatib⁹q⁹ lugere debem⁹. s⁹ p qua etiā san-
guinē effundere. si opus est. debiti sum⁹. non sum ab of-
ficio boni ciuis alienū arbitratus. si expositis calamitatib⁹
nris. te ad nobiscū lachrymandū incitauero. ¶ Sci-
as plance charissime p̄stinā illā dignitatē ⁊ auctoritatē no-
stram. qua mirifice hoc in senatu pollebam⁹. cesarismunc
iniq̄tate penitus esse sublatā. q̄ monarchiā imperij cōsecu-
tus. non solū patres ab vrbe ppulit. sed nec alicui viro bo-
no liberū amplius nomē reliq̄t. ¶ Quis igit est tam fer-
reus ciuis. q̄ se a lachrymis continere possit amissa nanq̄
dignitate nostra. quid reliquū nobis est. nisi vt in luctu et
squalore faciam⁹. flem⁹. ploram⁹. vlulam⁹ rota die. teq̄ la-
chrymarū istarū etiā volum⁹ sociū habere. ¶ Necesse est
est. vt gemitus angeant. lachryme excrecant. ploratus cre-
brior fiat hec enī fortassis animoz quedā irramenta fue-
rint. que diu iniuriā istā pati nequibunt. qd si q̄s ad hanc
laudabilē p̄uinciā animū adiecerit. non recuso laborē. sed
poti⁹ ad omne capitis piculū subennū. omnē operā meā
vitā deniq⁹ ipsam libentissime paratā voueo Vale.

¶ Dissuasitiū genus. Caput duodecimū.

¶ Dissuasitiū genus est illō. qd sit q̄tenscūq⁹ ad aliquē
amicū scribim⁹. quē si viderim⁹ inclinatus. ad aliqd
pagendū. ab eo volum⁹ deducere. ⁊ hui⁹ generis spēs sūt
sunt due. vna sc⁹ a leticia. altera vero a dolore.

¶ Dissuasua

¶ Aleticia

¶ Dolorē

Dissuasiva epla a leticia est illa. que scribit ad aliquem amicum. quē si viderim? inclinātū ad aliqđ reprehensibile gaudiū ipm ab eo conabimur retrahere. z huius eple talis est regula.

Regula

Si dissuasiva eplam a leticia ad aliquē amicū scribere voluerim? cui dissuadere intendim? ne in aliquā indebitā leticiā prīpar. vlt ad aliqđ faciendū pperet. qđ ipse sibi bonū futurū existimet. illā silt in ptes qnqz diuidem? **I**n quaz prima ostendem? rei ipsi? inutilitatē. si fecerit eam. et oibz medijs demonstrare conabimur ipsaz omnino esse dānosam. **I**n scda vō apiemus. rem ipam esse penit? iniustā et inhonestā. z minime viro bono p decentē. ita vt p hec media ipm amicū nostrū inducam? ad hoc. vt rem ipsā existimet nullo pacto esse faciendā. **I**n tertia autē pponem? q paucō sit ab ipō amico pagendū. vt a tali re facienda desistat. et simul rei ipsi? modū apiem? q debeat in ipsa re pcedere. **I**n q̄rta vō demonstrabim? quantū sit ipsi amico facile a tali re faciēda desistere. ita vt p hāc facilitatē citi? inducat ad p̄uasiōē. **I**n quinta vō z vltima declarabim? necessitatem ipsā. ppter quā sit coact? a tali leticia desistere similis ipsi amico offerem? omnē operā nostrā. si voluerit p̄uasiō nro nostris morē gerere.

Propositio

Dissuadeat Curioni Cicero. in leticiā prumpere. qz **L**etiarum monarchiā obtinuerit imperij.

Exemplum

pars .i.

In ueterata fuit. dignissima q̄ vniuscuiusqz philosophantis opinio. **C**urio charissime. nihil viro bono inutill? esse nihilue dāno suis. q̄ de sue reip. opp̄ssidē gaudere. p cui? p̄seruatione. quanto quis maiorē laudē ac gloriā psequit? tanto maiori nota dign? efficiunt. qui. in eam aliqđ attētare studuerit. **A**dde p̄terea. qđ nihil vnqz viro digno inhonestū. nihilue turpis existimari pōt. q̄ in reip. sine casibus leticiā p̄ferre. p qua si quis etiā pulcherrimū sanguinē expofuerit. n̄ modicā sibi glām z laudē p̄pabit. **iij**

d ij

Cum igitur intelligā te p' cesaris victoria. tantū gaudiū susce-
pisse. vt vix te ab eius publica ostentatōe continere possis
dolui certe. te in tantū dilapsū fuisse facin⁹. vt etiā in ma-
lis tue patrie gaudere possis. p'inde te hortor. vt ab ista le-
ticia vana et turpi desistere velis. **Iij** Facile enī tibi est.
omne leticiā istā in lachrymas vertere. cui⁹ p'cipue optim⁹
semp' ciuis fueris existimat⁹. cuius officiū est. illā pulcher-
rimā mortē ducere. q' p' p'ria suscipit. **v** Adde etiā q' itā
tis totq; reip. p'turbationib; tibi necesse est. nō solū ab hac
animi hilaritate discedere. sed et p'petuas lachrymas p'ictis
tantī patrie p'donare. vides enī quanta etiā tibi sint mala
in hac publica calamitate patiēda. nisi corde et animo. in-
gemiscens. cadentib; rebo mature p'sulueris. qd' vt facias.
terogo. et ad id pagendū omne tibi operā meā paratā del-
noueo. **Vale.**

Dissuasua dolore.

Dissuasua eplā a dolore est illa. que ad aliquē amicū scri-
bitur. quē si viderim⁹ inclinātū ad aliquē rep'ensibilē do-
lorem. vel minime laudabilē. ipm ab eo deducere conabi-
mur. et huius eplē talis est regula.

Regula

Si dissuasua eplā a dolore ad aliquē amicū scribere vo-
luerimus. cui dissuadere intendim⁹. ne p'pter aliquā causā
in merorē deducat. quē ipse forte incōsiderate suscipit illā
sifr in p'tes quinq; diuidem⁹. **In** quarū prima declarabi-
mus quantū sit inutile vel damnosū ipsi amico n'ro. in ta-
li casu dolorē ostendere. cū p'cipue hoc non sit viri sapiētis
officiū. vt in rebo aduersis dolere debeat. **In** secūda v'o de
monstrabim⁹. ipsi amico nō esse honestū vel laudabile. si
p'pter ipsā rem doleat. et hic si voluerim⁹. aliquā rationē ad-
ducemus. p'pter quā pbemus turpe esse ipsi amico n'ro. si
in dolore diut⁹ moret. **In** terciā aut conabimur oib; me-
dijs. quib; nobis possibile fuerit. ipm amicū a tali dolore
deducere. et in gaudiū potius et p'solatōz inducere. **In** q'rtā
vero demonstrabim⁹. hoc facile esse. si voluerit amicus
ad leticiā se p'tere. et ab ipso dolore discedere. **In** quinta v'o

et vltima ostendem⁹ quantū sit ip̄i amico. ad quē scribim⁹ necessariū. vt a tali mesticia penit⁹ discedat. adducendo ali quā rationē. que videat⁹ ad ppositū facere. nam eplā ista ē quasi similis eplē consolatorie. de qua supius mentionē fecimus. z simul etiā in hoc loco. si nobis videbit⁹ offerem⁹ ip̄i amico omnē operā nostrā. dum possum⁹ ip̄m a tali mesticia vel dolore remouere z in aliqđ gaudiū deducere.

Propositio

Disuadeat marco antonio brutus. in luctu tabescere. ppter iulij celsaris interitū.

Exemplum

¶ pars .i. o

Hoc est officiū optimi cuiusq; ciuis marce antoni charissime. vt non solū rep. suā et bonū cōmune diligat. s; illō p virili sua querere. et quesitū mirifice pseruare conet. p q tutando. etiā si opus fuerit. q̄libentissime sanguinē ip̄m effundere cupiat. qđ qui facere neglexerit. vel acriter puniri debeat. z a senatu alienus cenferi. ¶ Non eni laudabile est. immo turpissimū z detestandū facin⁹. p priuato bono. publicū z cōmune spernere. ac spernēdo destruere. immo z qui hoc facere psumpserit. penas luere decet. z nullū morte sua amicis luctū relinquere. ¶ Cum igit ppter celsaris interitionē. videā te in merore z luctu pstitutū. non sūm opere mirari cū presertim te semper bonū pbatissimū q; ciuē cognouerim. q̄ nō solū de rep. tua semper benemereri studuisti. sed om̄s in eam crudelissime delinquentes. tanto psecut⁹ es odio. vt tanq̄ in matrē tuā seuentes suis sent. eos sic tibi inimicos existimaueris. recipe igit priore animū tuū in patriā. z p neq̄ssimi tyrāni necenoli tanope cōmoperi. qui nullā viris bonis libertatē relinquens. pulcherrimā reip. faciē in turpissimā puerterat. ¶ Facile nāq; est tibi viro prudentissimo a dolore z luctu ad leticiā potius z consolationē animū deducere. cū pcipue videas. tali occupatore extincto. pristinā iam sibi libertatē ipsā recuperasse. ¶ Cogita pterea. quantū tibi hoc pseritim tpe. necessariū sit. vt relicto merore serenissimā priē tue faciē oñdas. que tuis subsidijis fulca. possit aliquñ ex tantis calamitatibus

o iij

tatibus respirare, quod ut facilius facere possis: dabim^{us} opera omnes nos amici tui, ut in rebus omnibus nostra officia sint tibi quolibentissime parata. Vale.

Inuectiuū genus. Caput decimūterciū.
Inuectiuū genus est illud quod fit quotienscūq; psonā aliquā, vel amicā vel inimicā reprehendere volum^{us}. p aliquo crimine sceleris vel ignorantie, et hui^{us} generis spēs sunt due. Una scz criminis, altera vero contentionis.

Criminis

Inuectiua

Contentionis

Inuectiua eplā criminis est illa: que ad aliquā psonā scribitur, aut amicā aut inimicā, quā p aliquo scelere vel flagitio, siue remisse siue ex candescer^e volumus accusare, cuius epistole talis est regula.

Regula

Si inuectiua eplam criminis ad aliquā psonam scribere voluerim^{us}, primo scire debem^{us}, quod si psona ipsa ad quam scribim^{us} est nobis amica, remissa inuectione vitendū erit, et prius verbis asperis accusandū, deinde in bona verba desinendū. Si vero inimica fuerit psona, tunc in tres potissimū ptes ipsam eplam diuidem^{us}. In quarū prima benignioleriā captabim^{us} a psona nostra, declarantes, quod ad talem inuectionē non voluntarie, sed coacte sumus impulsi, et quod se penumero a tali inimico lacelessi, ad vltimū vsq; ppeffi sumus, sed nūc ampli^{us} pati non possim^{us} cū pcpue ipsi^{us} psonę vitia in alicui^{us} damnū verterent^{ur}, si nō essent accusata et castigata. In secūda vero rem ipsam reprehendēdam adducem^{us}, simulq; ratōes om̄s, que ipsi inuectōi viderunt accomodate. In terciā ro, si amica erit nobis psona, ad benignū aliquē sermonē pueritemur, ipsā monētes, ut a tali facinore desistat, quod si fecerit oēm ei operā nostrā offerem^{us}, quolibentissime paratā, si vero inimica erit psona benignioleriā iterū a nostra psona ostinem^{us}, dicētes, nos ampli^{us} nolle in ipsum inimicū inuehi, ne potius ppter odium id fecisse videamur, q̄ ppter veritatē, sed quod in aliō tempus cetera volumus dicenda referuare.

Inuehatur. **C**icero in lucii catilinā, qui in patriā temp.
coniurare parit.

Exemplum

par. i. 8

Nihil est luci catilina, qđ me magis hac tempestate solici-
ter. et intolerabili pene dolore pficiat. qđ qđ et multoz fmo-
nibus et litteris intellexi te. s. in patriā tuā. p cui? deberes
libertate libenter vitam effundere. cōiurationē parare qđ
pfecio inter cetera vitia scelestaqz facinora tanto detestabi-
lius est. quanto bonū cōmune puato melius nobiliusqz
censet unde nisi me amor sūmus. q in te afficioz. mutuaqz
beniuolentia nra impelleret. potius mihi tacendū qđ ad te
scribendū existimarē. volui tñ hec pauca ad te mittere. vt
qđ nam potissimū hac in re fenserim apud te testatū relins-
querem. ij **Q**uis furor. que insania. que ve poti? demē-
tia. te ad tantū scelus pagendū cōmouere pōt. **T**u ne pa-
trie filius. vt eius membrū. scelestas andebis in matrē. vt
potius corpus tuū manus inferre. lugentesqz pueros. la-
chrymantes matronas. luctuosos ciues. lugubrē senatū.
destructā tempu. deozqz psanata poteris cernere templa
et quibz queso oculis ista pspicies. **S**z regiā inqdes dignit-
tatem quero. dominatū concupisco. **E**t que p deū immor-
talem potest esse dignitas. tali merito nōmine decoranda
quis dñatus honestus. qui reip. lachrymis. bonozqz ci-
uium depopularōe pareat. **I**lle quidē iudicio meo est hor-
nor existimand?. illa merito dignitas appellanda. que in
temp. collatis meritis acquirit. **N**ihil est enī. qđ maioris
fructus glorieqz esse possit. nec quicqz ex omnibz rebz hūa-
nis est pclarior atqz prestanti?. qđ de repu. benemereri. **T**u
autē reip. oppressic nē immortalē tibi laudē parare speras
falleris (mihi crede) catilina. ac longe deciperis. **V**ide ne
dum tibi immortalitatē queris vitā amittas. atqz exiguā
banc existimationē quā tibi olim pcitasti. fedissimo noīe
deturpes ac de honest?. ij **R**epelle igit a te iclementissimā
vel poti? nefariā mentē istā. ac reip. incubas. q teqz tuosqz
dignis ac pciosis qđē possit mūeribz dignitatibusqz exoz?
d ij

nare vt omnibz gratus. omnibzq; iucundus existens. in
dulcissime tandē patrie sinu susceptus. diu faustas felixq;
vivere possis qđ si facere volueris. vt spero ⁊ opto. omnē
tibi operā meā offero. in omnibz tuis optatis q̄libentissi
me paratam. Vale.

Inuectiua contentionis

Inuectiua eplā contentionis est illa. que ad aliquā perso
nam scribit cuius ignorantia reprehendere volum⁹. sup
aliquo loco humano. sup quo est nobis cum ea cōtentio.
cuius epistole talis est regula.

Regula

Si inuectiuā eplā contentionis ad aliquā psonā scribere
voluerim⁹. cum qua nobis sit controuersia. sup aliquo loco
studioso vel humano. ⁊ ipsi⁹ in ea re ignorantia rep̄bende
re vel accusare curauerim⁹. illā in ptes tres s̄lr diuidem⁹.
Et quāuis possim⁹ ipsā eplā dirigere ad eam psonā. ad
quā scribim⁹. melius. tū est qđ ipsā mittam⁹ ad aliquē ter
ciam. apud quē tanquā iudicē. res ista agat. **S** vt cunq;
sit. in prima pte eple. ostendem⁹ sicut in supiori factū est.
qđ non sit officiū vel consuetudo nostra in tales controuersias
venire. cū potius semp pacē ⁊ quietē amauerim⁹ ⁊ qđ sepe
numero puocati. ad vltimū vsq; simus p̄pelli. Tamen di
cemus. impresentiarū tantū esse aduersarij nostri insolē
tiam. que p̄cipue tendit ad honozē nostrū denigrandū qđ
nullo pacto ampli⁹ tacere possim⁹. sed potius omnino ve
limus rem istā agere apud ipsam psonā. ad quā scribim⁹.
vt ppter bonitatē ⁊ p̄stantiā suā velit sup ea iudiciū ferre
In secūda vero narrabim⁹ breuiter ⁊ dilucide. rem ipam
sup qua est inter nos exorta controuersia. simlq; recitabim⁹
rationes nostras. ipsas p̄firmando. ⁊ p oppositū ratōnes
aduersarij p̄futabim⁹. **I**n tertia autē dicem⁹. mltā etiā alia
nobis dicenda esse. que tū dicere volum⁹. ne videamur. po
tius odio q̄ veritate faciente. eius ignorantia accusare ro
gabimusq; amicū nostrū. vt sup his rebz imperitiā aduer
sarij nostri iudicet. simulq; illi cōmendabim⁹ nos. ⁊ ei offe
reemus omnē operā nostrā. in omnibz paratā.

Propositio.

Inuebat in batillū gelius. qui impersonale verbū dicit nū-
meris et psonis carere.

Exemplum

par. 16

Nihil vnq̃ a me magis alienū esse volui. obseruadissime
doctōr. q̃ alienis detractionibz delectari. que pfecto inu-
quum et semp maliuolū hois animū pferunt. sed potius
ab inimicis meis et emulis sepissime lacessitus. ad vltimū
vsq̃ p̃pessus suz. ne inq̃natissimis et impudētissimis eorū
maledictis rīdere conat̃. aliqd in me simile esse ostendere
qđ me ad respondendū alliceret. Et cū diebz istis varias
in me batillus humelias directare non cesset. que nō solū
ad litterariā p̃trouersā. sed ad honores q̃ mei offensionē
p̃tinent. statui non amplius silere. sed apud te iudicē p̃tissi-
mū. huiuscemodi p̃trouersā agere. ij **E**lamitat i gran-
tissimus iste nebulo. verbū impersonale numeris et psonis
carere cum impersonale a psonarū carentia precipue dicat̃.
nec sibi aliquo pacto p̃suadere pōt impersonali verbo nū-
meros et personas accidere. quod licet multis possem ra-
tionibz et auctoritatibz approbare. vnaz tamen potissimū
adducā. que inter ceteras faciliōr existimat. Tertū enī est
verbo psonas et numeros accidere. accidentia aut̃ non cō-
munia s; p̃pria sunt vniuscuiusq̃ p̃tis oratōis. ita qđ oibz
speciebz sub suo genere p̃tēntis puenire debent. vt p̃uiscia
nō placuit. q̃ numerus et psona etiā verbo impersonali acci-
dent. vel impersonale verbū non erit. sed cū impersonale verbū
species sit. relinquet ipm etiā numeros et psonas h̃re. Nec
obstat eius denotatio. qđ. s. a psonaz carentia impersonale
dicat̃. nam sicut mute dicunt littere nō qua omnino voce
careant. sed qđ ad similitudinē ceteraz litteraz sint tanq̃
mute. cū vocē minimā habeant. ita et impersonale dicat̃. non
qđ sine psonis sit sed qđ ad similitudinē psonalis. illas di-
stinctas habētis. sit tanq̃ sine psonis. cū eas confusas ha-
beat. ij **P**lures quidē et alias possem huiusce i gran-
tissimi hois ineptias scribere quas dedita opa p̃termittere sta-
tui. ne illas carpēdo. odiose potius. q̃ veridice id facere

videret. Tu igitur sup his rebus sententiā feres: qui latini
ratis nostre lumen existis. et me tibi cōmendatū habebis:
cui ego omne operā meā offero. in omnibz vobis tuis q̄li
bentissime accommodatā. Vale.

¶Expurgatiū genus. Caput decimūquartū.

Expurgatiū genus est illud. qđ sit. quonēscūq; aliqđ
nobis obiectū expurgare volum⁹. vel quū. circa rem
aliquā. que nobis posset opponi. excusationē nostrā expo
nere conamur. et huius generis species sūt sunt due. vna
scz **Criminis**. altera vero **Contentionis**.

¶Expurgatiua

Criminis

Contentionis

Expurgatiua eplā criminis est illa. que ad aliquā psonā
scribit. amicā vel inimicā. a qua fuerim⁹ aut remisse aut ex
candescer. p aliquo scelere vel flagitio accusati. cuius
quidem epistole talis est regula.

¶Regula

Si expurgatiā eplā criminis ad aliquā psonā scriber
re voluerim⁹. pmo scire debem⁹ qđ ista eplā dupliciter fier
ri pōt. vno scz modo remisse. ⁊ altero excandescer. Res
misseribit hec eplā. qū apud amicū nos volum⁹ excusat
re. p aliquo crimine. cuius etiā ipse nos remisse insimulat
uerit. et tūc eplā potius excusatoria dicit. Excandescer
aut hec eplā scribit. qū aut apud inimicū nos defendere vo
lumus ab aliquo crimine obiecto. aut apud aliquā terciā
psonā. qđ vltimū est. Sz quocūq; mō fiat ipsa eplā. eā
in tres potissimū ptes diuidere solem⁹. In quarū prima
p aliquā ratōabile causā. aut verā. aut salte verisimile nos
excusam⁹ ab eo crimine. qđ fuerit obiectū. dicentes aut b
nō esse verū. qđ ab ipsa psona scribat. aut p imprudentiā
vel ignorantia ⁊ nō maliciose id fecisse. qđ nob vicio ascri
bitur. In scda bō aut remisse aut excandescer. scz in eple
misse naturā. ipsaz psonā. ad quā scribim⁹. vel tali vel alio
vicio criminabimur. dicentes qđ boni viri officiū est. an
teq; alios reprobendat. se ipm inspicere. ne cecus cecū illū

dat. In tertia aut et ultia. si remissa fuerit epla. pmittere? amico nostro. in tale crimen amplius nō esse lapsuros. si mulq; cohortabimur eum. ne ipe in talem culpā incidat cuius eum accusauerimus qz eodē illū crimine cōdemnābimus. cui etiam offerem? omnē operā nostrā. in omnibz suis optatis merito parataz. Sed si exandescens fuerit epistola. cohortabimur psonam illā. ad quam scribim? vt deinceps a detractione desistat. qz si que vult. dicere preerit. que non vult. fortasse audiet. Vel si ad terciā psonam scribat epistola. possumus similiter inimicū admonere vt a maledicendo se abstinere. deinde excusabim? nos. si contrariū boni officiū. inimico detraxerim? dicentes qd hoc ex iniquitate non fecerim? sed potius vt suis maledictis finem aliqñ imponeremus.

Propositio

Expurgat se. L. catilina a coniuratōis crimine. cui? fuerat a Cicerone insimulatus.

Exemplum

pars .i.

Ea semper fuit conditio mea patres cōscripti. vt malinos penitus homines. alieneq; fame senissimos obrectatores abhorrerē. nīhilq; magis viro bono detestabile erisstimarem. q̃ mordaci quodam liuore aliena carpere ac lacere. hacq; tandiū in sententiā pmanſi. quod a plerisq; sepenumero laceſſitus. ad vltimū vsq; ppeſſus sum. Sed cum dieb; istis ab inuidissimo huiusmodi rabula. omniumq; bonoz inimicissimo. assiduīs obrectationibz prouocatis sim. dissimulaui quoad potui. ne si maledictis omnibus responderem. in idem pccitatis vitium inciderem. quod impudentissimus iste scurra non erubescit cum tantum adhuc quortidianis me conuictis suis lateſrare non desistat. bona cum vestravēia patres cōscripti in vocem tandem erumpere statui. atq; vno (vt aiunt) latore. duas erumnas soluere. z maledictis scilicet carnicis huius respondere. z eius nobis scelestissimā conditio nem aperire. quo manifestius scire possitis. quantum sit eius callidissimis dictis fidei adbibendūz. Exclamat bo

nozum omniū inuidissimus iste calūniator catilinā bonū
optimūq; ciuem in patriā coniurasse. que quondā nō opī
bus solū. sed ⁊ sanguine pprio a suis semp pgenitorib; ser
uata est. **E**xclamat inquilin⁹ contra patriciū. rem. s. publi
cam suā. suā inq; cui⁹ ab vrbe condita ad hec vsq; tpa mē
brum semp exiit. destruere conari. tanq; alter alteri inter
se corpis ari⁹ rebelles essent. **H**uic ne sceleri p̄res conscri
pti credendū censetis. qui tanq; compta foret hec coniura
tio. in coniurationē inuehit. qua queso conjectura. quib;
signis. quo ve mouēti id pcipere potuit. nisi fortasse suoz
conscientia scelerū. qđ in se videt delirus sener. in alijs sus
spicet. qđ nullū vnq; bonū ciuē amare potuit. sed oib; semp
insensus. die noctuq; insidias parare contendit. quo se oī
bus vilissim⁹ arpinas p̄ferre possit. **ij** **V**idete queso pa
tres conscripti. quantū sit huic pessimo viro fidei adhibē
dum. vt aliquātisp ad eius scelestā facinorā me conuertā.
Super enī cū albis pedib; hāc se in vrbe contulisset. ac in
ani quādā eloquētia sua fretus. pauprimoz in se animos
couertisset suis adeo eos illecebris spoliāuit. vt nihil ip̄is
amplius reliquū fecerit. **H**inc ex inopia subito in maras
diuitias dolose excreuit hinc domus. hinc agri. possessio
nes serui. clientes. que oīa tam cito sibi parare non potuis
set. nisi insidijs. quib; abūdat. pauprime plebis bona sur
ripuisset. **E**x hac igit fedissima opulentiā tanta supbia ex
creuit. vt patricio q; ordini insensus non illi solū molest⁹
esse. verū etiā etim p virib; destruere conet. **ij** **A**tingere
pfecto reliqua nefanda huiusce nebulonis facinorā. ⁊ plu
rima quidē. nisi benignissimas aures vestras tali comme
moratione offendere dubitare. vidi enī grauius auditoz
animos offendere. qđ aliena flagitia apte dicere. qđ eos qui
commissere. p inde ea dedita opa subtricebo. vestruz; tñ est
res istas equo animo cognoscere. acciuem vestruz; ab hu
iusce rabule insidijs liberare.

Expurgatiua contentiōis.

Expuratiua epla contentiōis est illa. qđ ad aliquā pso
nam scribit. a qđ rep̄bensi fuerim⁹ sup aliq loco būano. sup

quò fuerit inter nos contentio. cuius epte talis est regula

Regula

Si expurgatiuā eplam contentōnis ad aliquā psonā scribere voluerim⁹. a qua fuerim⁹ reprebenſi ſup aliquo loco ſup quo inter nos fuerit aliqua controuerſia. Scire prius debem⁹. qđ vt plurimū talis epla ſcribit ad aliquā terciāz psonā. put epla ſuperior. apud quā huiusmodi controuerſia tractat. ſz nihilomin⁹ pōt ad ipſam perſonā priā dirigī. ad quā ſcribere intendim⁹. Sz vt cunqz ſit. epla iſta ſit in tres potiſſimū partes diuidet. In quarū prima faciemus prius exordiu. declarantes qua cauſa ſimus incitati ad reſpondendū illi. ad quē ſcribere volum⁹. vel de q loqui intendim⁹. z qđ licet nō ſit nra pſuetudo altercari. z precipue cū hominibz malis z ignorantibz. tñ ne tacendo videamur. pſentire ſuis detractōnibz. voluerim⁹ illi reſpondere. Et tunc adducem⁹ rationes aduerſarij nri. quas ipe ſcripſerit. z illas pſutabim⁹. put meli⁹ poterim⁹. In ſcda vero pte. ex oppoſito demonſtrabim⁹ aliquā ignorantia aduerſarij noſtri. que oibz ſit manifeſta z tñ cū omni moderatione conabimur in ipſm inuehi. oſtendentes eū penit⁹ ee literaz omniū vel rerū exptem. In vltima aut dicem⁹. qđ licet plura eſſent de tali hoſe dicenda. que ipſi ignorantia appuiſſent. tñ volum⁹ ea omnia recitare. ne videamur potius ppter odiū. q̄ ppter rei veritatē. in ipſm inuehi. ſimlqz dicemus nos voluiſſe hūc amicū noſtrū tanqz rerū iſtarū iudicē pſtitueret. ipe intelligat. qua cauſa fuerim⁹ ad ſcribendū incitati. cui etiā offerem⁹ oēm operā noſtrā in oibz ei⁹ amici votis q̄libetiffime paratā z penit⁹ accōmodatā.

Propoſitio

Expurget ſe batill⁹ ab ignorantia. cui⁹ fuerat accuſat⁹ a gelio:

Exemplum

pars .i.

Accuſatus a gelio ſep numero ignorantie doctor excellētiffime non ſolū ſup quibuſdā hūanis locis. in quibz iam p multos dies inuicē diſceptauim⁹. ſz ſere ſup oibz que doctum virū intelligere decet. licet ingratu in hāc (vt ita diſperim) ſanguinariā paleſtrā deſcendā. non poſſū tum diſi

ferre. quin respondeā. ne secundū pūbliq̃ mimograui sen-
tentiam. veteres ferendo iniurias. nouas inuitē. ⁊ pfecto
nihil mihi gratius est q̃ corā excellentia tua huiusmodi
controuerſiā agitari. que ⁊ totius humanitatis ⁊ vtriusq̃
virtutis laureā consecuta est. Accusat me simplicissimus
iste nebulō quod verbū impersonale dixerim numeris ⁊ per-
sonis deficere. tanq̃ rem falsam. ⁊ ab omni penitus verita-
te semotā. nititurq̃ hoc prisciani auctoritate pbare. dicen-
tes ideo psonas ⁊ numeros impersonali accidere. q̃ accide-
tia generalia debent esse omnibz suis speciebz. Qui licet re-
spondere nō deberē. tanq̃ ignaro. ⁊ rudissimo viro. in vo-
lo ipm liberalitatis mee picipem fieri. etq̃ declarare. qd̃
hactenus pcipere nō potuit. Accidentia duobz modis ac-
cipiunt. s. pprie ⁊ cōmuniter. si ppria dicimus esse acciden-
tia verbi. tunc verū est q̃ omnibz suis speciebz conuenire
debent. ⁊ hoc modo verbū impersonale numeros ⁊ psonas
habebit. Si vero cōmunia tunc verbū impersonale. vt a p-
sonali distinguat numeris (vt ego existimo) ⁊ psonis care-
bit. ij. Hoc volui ipsi condonasse munus. Sed in reli-
quis cuꝝ tali viro silentiū potius. q̃ orationē mihi statuo
laudabiliorē. non enī mihi esset honori cum tali viro diu-
tius contendere. q̃ etiā prima grāmatice rudimenta igno-
rat. quicq̃ nihil vnq̃ de se boni pstitit. nisi plagiaris quor-
dam furta multa etiā enormiter elaborata. que oīa si nar-
rare vellem. viderer potius ex malivolentia q̃ rei veritate.
in ipm inuehi. iij. Dimittā igit qd̃ dicendū erat. in aliō
tempus aperiendū si me ledere pseuerabit. tua in prestan-
tia bene cognita vtriusq̃ sententia sapientissimuz. vt eius
moris est. in diuini feret. cui me in omnibz votis suis offero
paratissimū. Vale.

Domesticū genus. Caput decimū quintū.
Domesticū genus est illud. qd̃ fit cōmuniter quādo
de rebus nostris domesticis ac familiaribz. aliquē
amicum admonere intendimus. et huius generis
species sunt due. Una scilicet de proprio statu. altera vero
de negotiis.

De proprio statu

De negotiis

Domestica epla de proprio statu est illa. que ad aliquā psonam scribitur. quā de salute aut egritudine nostra vel aliena admonere volumus. cuius eplē talis est regula.

Regula

Si domesticā eplā de proprio statu ad aliquā psonam scribere voluerim. quā admonere intendim. de nra vel aliena salute aut egritudine. Illā i tres ptes diuidere debem. In quarū prima secundū consuetudinē Ciceronis. solemus istā vlt ei similē clausulā apponere. Si vales. bene est. ego quidē valeo. In secūda verō recitam. dilucide ac breuiter vel salutē nostrā. vel salutis reparationē. si egroti fuerim. vel forte etiā egritudinē alicui. amici vel cognati nostri. et quo pacto se in principio egritudinis habuerit. et tandē quibus medijs sit liberat. semp in oib. his deo gratias agentes. qui sic fieri voluerit. Vel etiā si casus acciderit. scribemus de additione nra. vel in paratis opib. vel in dignitate quesita. ita vt videamur. de his reb. amicū admonere. q. vlt. lerari. et dolere debeat de vtriusq. fortuna nra. In terciā autē et vltia solemus apponere huiuscemodi clausulas. Vale. et me ames. vt solit. es. vt et me nō diligas. s. ames. q. ita me diligam. ego nō solū te diligo. s. obfuo. Possum. etiā si volumus. ante tales clausulas addere ope nostre i oib. oblationem. quē admodū in omniū ferme eplaz. sine seruat.

Propositio

Admoneat Tullio scipionē de salute sua. quam post gratiam egritudinē reparauit.

Exemplum

pars .i.

Si vales bene est. ego equidē bonitate dei optimi in hūc vsq. diē satis valeo. et qualescere incipio. In Miratus es fortasse scipio. qd cū semp antea creberrimas ad te literas dare solit. essem. nullus rē ita multis dieb. dederim. et forte negligētiā in me verit. me negligētie criminis insinulasti qd vt tibi huiuscerei causā aperiā. nō negligentia faciū eē scias. sed egritudine pos. et morbo impediēte. q. cum me

e. ij

diebus exactis, exasperate cuiusdā febris paroxismo occu-
passet in tantā debilitatē corpis deduxit, vt vix mihi spūs
ipse suesset ad vitā, vnde despatis rebz cū iam animā deo
miserrimāq; corpis membra medicis cōmendassem, expe-
ctabam pauprīmus homo vltimā horā, qua mihi ex hoc
mundo migrandū esset. **S**z volente deo, cui⁹ benignitate
cuncta regunt, non sine tñ magna difficultate, z numerō-
sa pecunia, sum in pristinā salutē restituit⁹, debileq; quon-
dam corpus respirare cepit, speroq; indies meli⁹ sualesce-
re. **H**ac igit egritudine impediēte, nō potui officio in te
meo satisfacere, qđ tñ nunc restituta salute ereq; volui. **T**e
igit nunc admoneo, me satis saluū esse atq; incolumē, in-
diesq; melius habiturū, nec non pcupidū esse de statu tuo
omniūq; tuoz aliqd p̄cipiendi, quos omnes fauste felici-
terq; valere semp̄ exopto, qđ etiā me offero in oibz paratū
iij **V**alez me tu facis amavalitudinēq; tuā cura diligēt.

Domestica de negotijs.

Domestica epla de negotijs est illa, que ad aliquā psonā
scribit, quā familiariter de negotijs nostris admonere vo-
lumus, cuius epistole talis est regula.

Regula

Si domesticā eplam de negotijs ad aliquā psonā scribes
re voluerim⁹ quā admōnere cupim⁹, de successionē alicui⁹
familiaris negotij, qđ ad nos vel ad ipam p̄tineat, illā silt
in ptes tres diuidem⁹. **I**n quarū p̄ma clausulā aliquā su-
periori finilē ponem⁹, qz iste clausule maxie sūt cōmunes
ad huiusmodi eplās incipiendas. **I**n scda vero subito
ad negotioz nostroz narrationē accedem⁹ ea breuiter, di-
lucide, z apte narrātes, nihil tñ p̄mittentes, qđ ad ipsaz
rem facere videat. **I**n tertia aut̄ p̄clusionē nostrā faciem⁹
dicētes, qđ voluerim⁹ ipm̄ amicū de tali negotio admōnere
qz scimus vtrāq; fortunā nrāz illi esse cōmunē, ppter amo-
rem z beniuolentiā qua in nos afficit, simulq; adiungem⁹
cōmunes clausulas finales, offerendo, s. operā nostrā, ipi
amico parata, z addendo similes clausulas prioribz, qua-
lis est ista. **V**ale, et me toto corde pames, ego enī (ne men-

tiar) te mibi charissimum habeo.

xxix

Propositio
Admoneat luciliū valeri⁹ d familiaris negotij sui expeditōe.

Exemplum

pars .i.

Si vales bñ est. ego quidē valeo. et te q̄z valere cupio. **S**cio metibi hodie lucili charissime. tanto iucūdiore nūcium esse laturū. quanto maior est amor et beniuolētia in me tua. que vtrāq; semp existimauit fortunā nobis esse cōmunē. Fragitata tandē. et p aduersarios meos varijs calūnijs in longū deducta causa mea. q̄ dieb; exactis me sepius sime male habebat. ac animū meū diuerse trabens. nō minus timoris q̄ solitudinis afferebat. demū calēdis martijs. sūmo cū omnīū applausu ciuīū. ab eq̄ssimis iudicib; ex sententia nr̄a fuit expedita. aduersarij q; nr̄i etiā maxio clamore cōuicioq; iactati ac penitūs repulsi. Qua in re tā dijs immortalib; q̄ etiā amicoꝝ hūanitati. q̄ mibi benis gnissimas tulere suppetias. pp̄uā scio me gratiā debitūrum. **U**t omnib; igit quas quotidie molestias patiebar. liberat⁹ tranquillū quietūq; animū meū deinceps ad ea penitus studia nostra reducā. quib; secunde res ornanē aduerse adiuanē. referāq; me ad eū cōsuetudinis nostre iucundissimū fructū capiendū. quo antea viri q; nostrū p̄frui licebat. vt mibi voluptatē et gaudiū. tibi s̄o nō minus solatiū adiungā. cut etiā omnē operā meā offero. in dñib; optatis tuis q̄libetissime paratā. **V**ale. et valitudinē tuā cura diligenter. ac me mutuo. vt facis. diligas.

Comune genus. Caput decimūseptū

Comune genus est illud qd̄ sit. quotiēscūq; ad amicum scribere volumus. vt eū p litteras nr̄as v̄sitem⁹ etiā si nihil acciderit. qd̄ scribendi materiā prestat. et hoc genus similiter in duas species diuisum est quāz vna est de p̄prio statu. altera vero de negotijs.

Comunis

De p̄prio statu

Comunis epla de p̄prio statu est illa. que ad aliquā p̄sōnam scribit. quā licet nullū nobis argumentū scribēdi dā

De negotijs

c. iij

cum sit. tñ p litteras visitare volum⁹ ⁊ p ipaz argumēto. de
nrā tantū salute. illā admonem⁹. cui⁹ eplē talis est regula.

Regula

Si cōmunē eplam de pprio statu ad aliquā psonā scriber
re voluerim⁹ quā p litteras nostras visitare intendim⁹. et
tñ nullū est nobis scribendi argumētū relicū. illā in tres
potissimū ptes diuidem⁹. In quarū prima a psona nostra
beniuolētiā captabim⁹. dicētes. qđ licet nulla accadat not
bis materia. ppter quā simus incitati ad scribēdū ad ipm
amicū tñ ppter beniuolētiā ⁊ amorē quo in ipm afficimur
nōn possum⁹ desistere a scribēdo. tum vt ipse ex litteris no
stris aliquā voluptatē caput. tum vt ex eius responsione.
nos sūt iucunditatē pcipiam⁹. cū pcipue nulla sit res que
magis absentes amicos pntes faciat qđ eplā. In scda vō
declaram⁹ ei salutē nostrā sūt de ei⁹ salute aliqd scire cui
pientes. quā deū rogabim⁹ ppetuā esse ⁊ felicē seruari. In
tercia aut rogabim⁹ ipm amicū. ad quē scribim⁹. vt velit se
pissime nos litteris suis visitare. ex quib⁹ intelligamus de
ei⁹ statu ⁊ salute. ⁊ ex tali intelligētia iucunditatē capiamus
Qui etiā vt i alijs eplis fieri p̄suetū est offerem⁹ oēm opaz
nostrā. in oib⁹ suis optatis qđlibentissime accomodatā.

Propositio

Scribat ad ciceronem Lurio. illū de salute sna. ac omniū
suorum certiozem faciens.

Exemplum

pars .i.

Aicet nullū mihi scribēdi argumētū datū sit. suauissime
cicero. quo potissimū dieb⁹ istis vtī possim. vt ad te aliqd
scribā. qđ neq; in publicis. neq; in priuatis negotijs nrīs
nihil sane noui in hunc vsq; diē euenit. Est tñ tātus amor
et beniuolentia. qua in te afficioz. vt nullū vnquā possim
vel minimū nūciū p̄terire. quē ad te pueniturū putē. cui lit
teras meas ad te nō tradā. vt his plectis talē inde iucun
ditatem capias. qualē ego qđ pcipio. quū tuas litteras vi
deo. ij Cum igit noster phania sit p̄pediē hanc in ciui
tate p̄fectur⁹. vt quibusdā negotijs suis finē imponat. Ita
cui has ei ad te litteras dare. ex quib⁹ intelliges. me dei bo

nitrate et clemētia, cū oībo meis saluū esse atq; incolumē, qđ etiā de te, tuiscq; oībo scire desidero, nam pfecto nihil mibi charius accidere pōt, nihil grati⁹, nihilue iucūdius, qđ de tuo felici statu, ac scđa fortūa intelligere, is enī amor s̄ me facere cogit, qđ ab incēte etate vterq; nostrū deuinct⁹ ē, **Itē** Quē vt diuti⁹ integrū et ppetuū suare possim⁹, te rogo, vt etiā me aliqui tuis litteris inuisere velis vt resarcita hac consuetudine nrā p litteras, qđ intervallo locorū ac tporū, videt aliquatū labefactari, possim⁹ simul beatā vitā ducere. **Qđ** vt sepi⁹ facias, te rogo atq; oro, cui etiā vt sp feci oēm operā meā offero, i oībo optat⁹ tuis, q̄libetissime paratā, **Vale,**

Comunis de negotiis.

Comunis eplā de negotiis, que etiā vulgaris appellat⁹, ē illa, que ad aliquā psonā scribit⁹, ad quā s̄līr, cū nullū scribēdi argumentū reliquū sit, litteras tñ p p̄firmatione amicitię nostre scribere volum⁹ et de aliqua re occurrente, que tñ ad nos non p̄tineat, vel pauci sit momenti, ipsam certiorē reddere cupim⁹, cuius eplę talis est regula,

Regula

Si cōmunē eplā de negotiis, ad aliquā psonā scribere voluerim⁹, quā lz nullū sit nobis datū scribēdi argumentū tñ p p̄firmatōe amicitię nrę volum⁹ de aliqua re occurrēte certiorē facere, aut de nouitate, vel negotio aliq, qđ tñ ad nos non p̄tineat, illā in p̄es tres s̄līr diuidem⁹. In quāz prima, qua causa potissimū ad scribendū incitati simus, p exordiū qđpiam declarabim⁹, ostendentes, qđ licet nullo nobis occurrat materia que necessario nos ad scribēdū impellat, vt tñ absente amicū p litteras visitem⁹, ad amicitiam p̄firmādā, que aliquantulū ppter diuturnā absentia videt labefactari volumus ad ipm amicū litteras nostras dare, quibz plectis, talem iucunditatē ipse recipiat, qualē nos ex suis litteris recipe solem⁹. In secunda vero amicū nostrū accommodatis verbis salutabim⁹, et siqđ forte diebz ip̄is noui acciderit, illō breuiter dilucideq; ei narrabim⁹ vt videamur etiā nob cure ēē, amicū ipm reddere certiorē de aliqbo rebo qđ nouiter in ipsa ciuitate vel regione accidet

runt. quod plurimum omnes sumus facile inclinati ad noua
intelligenda: In tertia autem nos omniaque nostra amico of
feremus. quemadmodum in alijs eplis fieri consuevit. nosque
illi commendabimur. rogantes. quod ceteris quam amicis nostris
nostro nomine salutes velit impartiri.

Propositio.

Scribat ad semppronium lucilius. de rebus occurrentibus illi
lum certiorum faciens.

Exemplum

pars .i.

Licet ad te antea nullas dederim litteras. semppronii char
rissime. id non cause fuit. quod tui oblivione cepim. sed ea po
tius. que alios sibi a scribendo retinere solet quod. si. nullum mi
hi scribendi argumentum dabit. quo te literis meis reuifere
incitaret. Nunc autem dante se scribendi oportunitate. has
breues statui ad te mittere. quibus primam nos omnes saluos
supstititque in hunc usque diem tibi esse significo. ea potissimum
dei bonitate procedente. quam cuncta mortalium negotia disposuit
et moderat. cui etiam maiestatem exoro ut de te quam ac omnibus tuis
idem sentire possim. quos omnis semper diuque faustos cupio fe
licesque futuros. ii. Parum autem argumentum potissimum. quo
nunc precipue ad scribendum incitat. sum. huiusmodi esse scias.
Cum enim iasonis. viri precipui ac singlaris. et non immerito iure
pulsorum principis fama. compulsus ex patria mea in urbem pata
uinam me traxerim. ut eo legem. ad cesarem ius. aditum in petra
re posse huiusque maxime codicibus idigeam. quam (ut fama refert) istic
venetis apud publicos impressores abundanter reperiunt. te per
viribus meis exoratum velim. ut iuris civilis textum. cum bartholi
diuinis commentariis. meo nomine emere cures. ad meque fideli
velis nuncio transmittere. scribasque. quod potissimum pecunie ex
posueris. nam per eundem si volueris nuncium. eam tibi remittendam
curabo. habeboque tibi gratias immortales. quam sic necessitati
mee opera tua benigne prestitueris. iij. Bene vale amicorum optime
et me non diligas sed ames. atque antonio cornelio nostro meo nomine
plures salutes dicito. ceterosque amicos omnes nostris debitis plu
rimum salutato. quibus omnibus et tibi in primis. omnia mea bona
meque in primis ipsum. et promitto. et trado. atque dedo iterum. Vale.

Iocofum genus. Caput decimūseptimū.
 Iocofum genus est illud. quod fit. quotienscumq; iocose z familiariter ad amicos. animi causa excitandi scribere volumus. et huius generis species sunt due. vna scz de se. altera vero de alio. vel de tertia vl de scda psona.

Iocosa
 De se

De se

Iocosa de se

Iocosa epla de se est illa. que ad aliquā psonā scribitur. cum qua familiariter iocari volumus sup aliqua re. que in psona nostra acciderit. cuius eple talis est regula.

Regula

Si iocosam eplam de se ad aliquā psonā scribere volueris. cum qua familiariter iocari cupim? in psona nostra. illam potissimū in tres ptes diuidem? In quarū pma. aut vere. aut verissimiliter declarabim? aliquā rem ridiculā vl iocosam. que nobis acciderit. z penitus ad earū rerū ppositum. faciat de quibus postea dicturi sumus. ita vt amicū ipm ad risum incitemus. qz nulla est epla familiarior ista que sepe numero etiā in rebus grauibz et arduis. alijs epistolis admisceri solet. vt dicemus in epla mixta. Sz in secunda pte epistole. oportebit nos a talibz iocis subito redire ad rem seriā. ne nimis iocādo histriones esse videamur. In tertia aut. secundū consuetudinē aliarū epistolarū. offeremus amico nostro omnē operā nostrā. in oibz suis optatis libentissime accōmodatā Sed scire debem? quod istud genus epistole potius est mixtū. q̃ simplex. qz semp inter alias epistolarū clausulas solem? huiuscemodī potius iocos miscere. q̃ simpliciter totaz epistolam iocosam scribere.

Propositio.

Jocetur fabius cū anthonio. qui verebatur. ipm in exercitu contra hostes potius timidū. q̃ fortē futurū.

Exemplum

Non miror antoni. si in hoc acerrimo bello. qd cōtra partibz suscepim?. me potius timidū. q̃ magnanīmū futurū.

pars .f.

vereris. qz soleo ego nunq̃ matutinū bellū inchoare. nisi
prius optima facta tentatione. bñ dormiuerim. vt fiant vt
res tanto robustiores. hac adiuuante q̃ete. quanto prius
ppter laborē fuerant imbecilliores effecte. et tñ adhuc eu-
gilans vix stare possum. qđ tibi forte talē timendi causam
prebet. **S** ne amplius hanc imbecillitatē meā verearis.
addam intentōni mee bonū maruifū. optimasq; casei cru-
stas. quas gerhardus veronensis medicus noster deuora-
re solebat. cum longū pedib; iter aggredere vt solidatis
pedū basib; nihil tibi de me sit reliquū timoris. **ij** **S**ed
cupio tecū corā iocari. Illud velim intelligis. expeditionē
mibi istam tante cure esse. vt p deū immortalē. etiā ciboꝝ
quādoq; oblitus sim. vt reip. vtilitatē curare possim. quā
tñ dieb; istis tanto sudore psecutus sum. vt in aciem mili-
tes sepius educens. non obscure demonstrauerim. qđ pa-
trie pietati debeat. z qđ de me deiceps sperandū sit qđ ego
nunc ad te non scribo. qz paucis post dieb; ad senatū sup
hac litteras publice mittā. **iiij** **T**u interim beneuale-
to. z deum exora. vt res ad vota succedant. quia nunq̃ rei
publice operā meā negabo. etiam si mibi milles moriens
dum esset. Iterū beneuale. z me scito. sicut antea. semp in
omnib; votis z iussis tuis esse q̃ paratissimū.

Iocosā de alio.

Iocosā eplā de alio est illa. que ad aliquā psonā scribit. cū
qua silt domesticē iocari volum⁹. sup aliqua re. que in pso-
na aliena acciderit. cuius eplē talis est regula.

Regula

Si iocosā eplā de alio scribere voluerim⁹ ad aliquē ami-
cum. cū quo iocari intendim⁹ sup aliqua re. que nō impso-
na nostra sed aliena ptingerit. illā silt i tres ptes diuidem⁹.
In quarū pma. vero vel ficto sed ferissimū tñ ioco. aut in
eam psonā inuehemur. ad quā scribim⁹. aut in aliquā aliā
de qua scribere intendim⁹. dūmodo talis iocus sit ad eas
res accōmodatus. de quib; postea in ipsa eplā mentionē
facere intendim⁹. **I**n secūda vero subito silt ad rem ipsam
seriam pueritemur. ne nimīū fabulosi esse videamur narra-

binusq; ea. que a nobis scribenda erant. ipsa cum superioribus adaptando. ne videamur diuertere ab eo. quod superius diximus. In tertia autem compositio clausulis. que solent in domesticis epistolis ad amicos scribi. quia hec epistola locosa etiam cum domesticis aliquando numerari solet quamvis diximus potius habeat naturam mixtam quam simplicem.

Propositio

Vocetur quintilius cum valerio. qui raras ad eum litteras dare solitus est.

Exemplum

pars .i.

Consideranti mihi diebus istis valeri charissime. quam negligens in scribendo fores cum nullas adhuc post discessum tuum mihi litteras dederis. facile illa incidet at suspicio. in quam etiam bilibitanus sepius vates incidere solebat. quando clientulum nihil patrono porrigente. chyragra laborare suspicabatur. Ego quidem te semper antea adeo inscribendo diligenter cognoscebam. ut quod tecum perferre possem. habere profecto neminem. nunc autem cum nullas amplius ad me litteras te dare videam. et ad eum precipue. qui maxime ipsam precupidus est. non possum non suspicari. te in chyragra fortasse morbum incidisse. qui manus quas quondam ad scribendum promptissimas. tardiores efficiat. Quod si verum est (ut opinor) aut esculapium consulas. qui te ab infesta huiusmodi egritudine liberet. calamitas tibi nunc graue fecile deinceps reddat. vel si omnino curabilis est hec egritudo. quod manibus facere non potes. id saltem pedum officio perficias. **S**ed cupio tecum coram iocari. Illud mihi quam gratissimum feceris. si post ista negotia tua. qui animum tuum diuerse trahunt. sepius ad me litteras miseris. quibus et de tua imprius salute. et de his. que istuc agunt. certior fieri possim. **N**on isti enim animi. mentis. studiumque meum. in his precipue pernosces. que ad rempublicam. attinent. quod si me crebro certior reddes nihil est. quod a te magis hoc tempore impetrare premdam. Ego qui in huiusmodi scribendi genere te saturare spero. prefertim si studium meum non aspernaberis. **V**ale igitur. et si quid est. quod mea tibi opera predesse possit utere. cum volueris. ecce me tibi ad omnia optata tua libentissime paratum.

Commissiuū genus. Caput decimū octauū
Commissiuū genus est illud. qđ sit quotienscūq; ad
aliquā psonā scribere volum⁹. cui sup negotijs nris
expediendis mandatū. aliquod dare intendim⁹. et huius
generis sūt species sunt due. Una scilicet generalis et alte
ra particularis.

Commissiua **P**articularis

Commissiua epla generalis est illa. que ad aliquā psonam
scribit. cui generaliter sup omnib; negotijs nostris. in ali
qua regione. vel ciuitate expediendis. generale mandatū
dare volumus. cuius eple talis est regula.

Regula

Si commissiuā eplam generalē ad aliquā psonā scribere vo
luerimus. cui sup omnib; negotijs nostris. tam particula
ribus. q̃ generalib; in aliqua regione. siue ciuitate tractā
dis. volumus generale mandatū. vlt̃ commissiōē dare. illā
in ptes quattuor principaliter diuidem⁹. In quarū pma
prius tanq̃ p exordii. beniuolentiā captabim⁹. ab ea pso
na ad quam scribim⁹. ostendentes quantā fiduciā habeam⁹
mus in ipsa. ppter fidem et integritatē suā. qđ bene tracta
bit ipsa negotia nostra. que ei volum⁹ cōmittere. deinde po
nemus spem. quā habeam⁹ in ipso amico. qđ ppter amorē
et beniuolentiā. qua in nos afficit. bene et diligēter omnia
tractabit. In secūda dō negotia nra narrabim⁹. cuiusmo
di sint. et cum quo. et vbi pagenda. vt sciat ipse amicus nř
quid potissimū nostra causa exequi debeat. In tertia autē
ponemus auctoritatē quā tali amico tradere volum⁹. sup
ipsis negotijs ptractandis. cum omnib; clausulis. que vi
deantur esse necessarie. ad forenses causas pagendas. In
quarta vero et vltima ponem⁹ gratificationē nostrā. dicen
tes nos velle ea firma tenere. que p ipm amicū nostrū fue
rint in talib; negotijs nris expedita. adiungentes aliquā
penā. vlt̃ obligationē bonorū nřorū. put nobis videbit ma
gis et ipsis reb; et amico puenire. Addētes deide diē et annū
q̃ tales littere septe fuerint. cū titulo aut signo p̃suetō.

Committat Scipioni Licero vices suas in omnibus negotiis suis Rome pagendis.

Exemplum

pars .i.

Rihil est tam arduum. tanquam difficile scipio charissime. quod ego tui causa non libenter subire. quia sic amor et beniuolentia nostra postulat et requirit. Unde efficit ut de te quod non minorem fiduciam habeam quod in omnibus negotiis meis pagendis. in quibus mihi possis operam tuam prestare. illam fidelissimam exactissimamque a te expectem Quapropter cum multa mihi sint hac in ciuitate negotia pagenda. que ego nunc potissimum expedire non possum. cum regende huius prouidentie pondere sum impeditus. statui ea tibi committere. ut quia presens omnia facilius agere potes. ea commodius expedias. in quorum omnium pactio ne. ut nemine obstante. vicem et auctoritatem meam subeas per preces litteras te meum procuratorem ac nuntium specialem prestis tuo. **ii** Et specialiter super ea causa que mihi est cum marcoantonio in controuersia. quam etiam crebro tibi notissimam esse. generaliter. hoc ad omnia mea negotia. tam istiusciue Rome. quam etiam alibi meo nomine tractanda. ad vocandum quemcumque opus erit in iudicium. et super ipsis negotiis libellos producendos. testes. et instrumenta. et si ab aduersario vocatus fueris. ad respondendum et meo nomine obijciendum. ad lites prestandas et earum sententias audiendas. ad appellandum. et appellaciones persequendas. et generaliter ad omnia pagenda. que merita causarum exigunt et requirunt. Super quibus rebus do tibi omnem auctoritatem et prestatem ut eas agere et tractare possis. ac si ego ipse personaliter adessem. **iii** Promittens me omnia et singula. que per te in his negotiis meis gesta fuerint. grata et rata habiturum sub obligatione omnium bonorum meorum. Tibi igitur omnem causam commendo. meque ipsum tibi trado et dedo. cui volo omnem operam meam. quam libentissime esse paratam. Vale ex gymnasio atheniensi. Cal. Ianuarii. olympiadis duceresime anno tercio. Ego marcus tullius. Licero proprio manu scripti

Commissiua particularis.

Commissiua epistola particularis est illa. que ad aliquam personam

scribit, cui particulariter sup aliq tantū negotio nro pagend
do, vices nras credere volum⁹, cui⁹ eple talis est regula.

Regula

Si commissiua eplam particularē ad aliquā psonā scribere
re voluerim⁹, cui particulariter tantū volum⁹ aliq simplex
negociū cōmendare, illā silt in partes quattuor diuidem⁹
In quarū prima, vt fecimus in supiore, beniuolentiā ca
ptabim⁹ ab ea psona, ad quā scribim⁹, demonstrātes nos
habere maximā spem et fiduciā in ipsa, qđ ppter amorē et
beniuolentiā, qua in nos afficitur, ipse bene et diligenter
omnia ptractabit. **I**n secunda vero exponem⁹ ipm negoti
cium pagendū, si vnū fuerit, vel plura, si plura fuerint, ser
uato suo ordine et sup quocunq negotio declarabim⁹ eas
pticulares clausulas, quē videbunt esse ad eius expeditio
nem necessarie, vel potius referem⁹ huiuscemodi declara
tionem ad singularū causaz pcessus, quos ad ipm amicus
dicemus mittere, vl breuē esse missuros, sup quibz poterit
de rebus ipsis certissime informari. **I**n tertia aut appone
mus eam auctoritatē, sup ipsis negotijs pagendis, quam
ei volum⁹ concedere, silt addendo omnes clausulas, que
ad causas forenses ptinere dicunt. **I**n quarta sō pmitte
mus, nos esse omnia approbaturos, que ipse amicus sup
his negotijs tractauerit, apponendo silt bonoz nostroz
obligatiōē, cum tpe, loco, et titulo, ad tales litteras corro
borandas necessarijs.

Propositio

Comittat appius, Ciceroni vices suas, super sacerdotio
suo, in cilitia expediēdo.

Exemplum

Fides et integritas tua marce tullii, qua sp in amicorū ne
gotijs vsus es, et quam ego qđ in rebus meis a te pfectā col
gnoui, non parua mihi impsentiarū fiduciā affert, vt pter
ter amorē et beniuolentiā, qua a tenellis annis inter se vter
qz nostrū deninctus est, ex tua būanitate et pbitate, si tibi
negocia mea cōmendauero, illa ac si tua essent diligentissi
me expadies. **¶** **A**t igit intelligas, quid mihi nūc ponis

simum opa tua afferre possit. Scias me ac in puincia tua
 dum ei pesserem, sacerdotiū publicū gessisse. qđ omnibz ma
 gistratibz qui a romano senatu pconsulari dignitate istuc
 pficiunt, aduenire solet. 7 qđ p̄suetos reddit ex tali sacer
 dotio adhuc pcipere nō potui. statui hoc tibi negōciū des
 mandare, qui in puincia p̄sens es. 7 om̄ia facilius expe
 dire potes. iij Quapropter sup̄ his pecunijs. q̄ mibi ex
 sacerdotio debent accuratissime exigēdis. p̄ p̄ntes litteras
 te meū pcuratorē ac nuntiū specialē p̄stituo. ad eas peni
 tus exigēdas. 7 si fortasse ex publicis questoribz resistētē
 quēpiam inuenires. do tibi plenā auctoritatē. ac si ipse p̄so
 naliter adessem. ad eum in iudiciū vocandū 7 p̄tra talē ad
 versariū libellos pducendū. litem p̄testandā. sentētiā au
 diendā. 7 si opus fuerit ab eis appellandū. appellatōnes
 q̄ p̄sequendas. ac om̄ia faciendā. que forenses huiusce
 modi cause exigunt 7 req̄runt. iiij Promittens me oīa
 comprobaturū. que sup̄ hoc negotio p̄ te fuerint expedita.
 sub obligatōe om̄iū bonorū meorū tibi q̄ omnē rem ipsā
 atq̄ causam plurimū cōmendo. cui etiā volo omnē operā
 meam tibi esse paratā. Vale. Ex vrbe. Idibus quintilibz
 ducentesimo olympiadis anno secūdo. Ego appius pul
 cher p̄pria manu scripsi.

Regiū genus. **A**pud decimū nonū
 Regium genus est illud. quod sit quotienscūq̄ scri
 bit princeps eplam aliquam. vel publicā vel priua
 tam. 7 huius quidem generis species sunt quinque.
 prima scz fidei. secūda familiaritatis. tertia edictiua. quar
 ta inhibitoria. quinta verō p̄motiua.

Regia

Fidei Familiaritatis Edictiua Inhibitoria p̄motiua
 Regia epistola fidei est illa. quam scribit princeps secula
 ris vel spiritualis ad aliquā p̄sonā. p̄ fide alicui faciendā.
 cuius epistole talis est regula.

Regula

Si uoluerit princeps eplam fidei ad aliquā p̄sonā scribere cui
 f ij

fidem adhiberi cupiat. notare debet. qđ talis epla potest scribi. aut ad ipsam psonā. que talē fidē sibi fieri petit. aut ad aliquā aliā priuatā. siue publicā. apud quā tali psonē fidem habere ostendat. **S**z utriq; sit talis epla in tres potissimū partes diuidet. In quaz prima apponet pnceps nomen z titulū suū. cum omnib; adiectionib;. que suo vis dentur impio puenire. In secūda verō apponet aliqđ ex ordiū in quo demonstrēt viros pboſ esse sūma laude afficiendos. z omni bñficio psequendos. in terciā autē captabit benignitātē ab ea psona. cui fidē facere cupit. Laudādo ipām ab aliqua virtute p̄ticulari. z ipām oib; cōmendādo ad quoz manus tales littere deuenerint adiugēdo sibi fore gratissimū. si talis psona fuerit cōmendata. vel benigno fauore ab aliquo affecta.

Propositio

Fidem faciat venetoz princeps georgio alexandrino. de ea humanitate. quā p̄dictus est.

Exemplum

pars .i.

Augustinus barbadicus. dei gratia durvenetiarū zc. vniuersis ac singlis ad quoz manus benē littere puenierint salutē ac dilectōis affectū. **I**j Sicut dignū est z laudabile. vt qui vitijs ac scelerib; vallati sunt. eos pncipū nō tantum vindicta castiget. sz maxio etiā dedecore psequat. ita iustū z honestū censemus. vt bonos viros. virtutiq; deductos nō solū bñficijs z meritis cumulem. sed etiā benigno fauore. z sūmo laudū preconio psequamur. **ii** Quapropter cū iam p multos annos georgio alexandrino. viro sane in ytraq; lingua doctissimo. vñ simus. cui? eloquentiā grauitatē. sapientiā. nemo est qui non colat. non deamet. non admiretur. p̄ter ea beneficia. que in ipm merito ptulimus. dignū existimauim. vt eū q; nō obscuro laudū testimonio subleuem. **¶** Duncigit virū omnib; sūmo cōmendam. ad quos se ptulerit. quia pfecto felix nostro iudicio illa ciuitas existimari poterit. ad quā ipse diuertere voluerit. **S**i quid p̄terea in eū beneficiū. fauoris. grē colatū fuerit. illud totū existimabim. in nostrā psonā fuisse

se collatū. et p tali beneficio volumus ei ppetuas gratias habere. In quoz fidem has publicas literas fieri iussim⁹ ac nostri sigilli appensione muniri. Ex vrbeuencencia. Dal: maris. anno salutis dominice. 1487.

¶ Regia familiaritatis.

Regia epla familiaritatis est illa. que scribit ab aliquo pncipe tam seculari. qz spūali. in fidē. qd ipe aliquā psonā in suā familiaritatē suscepit. cui⁹ eple talis est regula.

¶ Regula

Si voluerit pnceps regiam eplam familiaritatis ad aliquam psonam scribere. hoc duobz medijs facere poterit. vno scz modo. qñ ipa epla dirigit ad ppriā psonā. quā voluerit pnceps in familiaritatē suā suscipe. altero vero qñ epla dirigit ad aliquā vniuersitatē vel locū. ad quē talis psona se pferre voluerit. vel generaliter ad om̃s. ad quos tales littere puenierint. vt apud ipsos benigne suscipiat. Sz quocūqz mō fiat. illā silt in tres partes diuidem⁹. In quarum pma scdm psuetū scribendi. modū. apponet pnceps nomen ⁊ titulos suos. cum salutatōe. In secūda vo faciet exordii. declarando qliter om̃s viri pbi nō solū sint in pncipum familiaritatē suscipiendi. sed etiā sūmo fauore ⁊ meritis psequendi. ⁊ tunc subiunget. qd ppter virtutes ⁊ optimas pditōes talis viri. quē ipse cōmendare intendit. fuerit incitatus ad suscipiendū eum in familiā suā. In terciā autē. facta fide istius familiaritatis. cōmendabit eū apud illā vniuersitatē vel locū. ad quem ipse voluerit se pferre. dicens ei fore gratissimū. quicquid in talem psonam puarim siue publice conferetur.

¶ Propositio

Fidem familiaritatis faciat. Cardinalis sancti marci. Jo anni veneto secretario suo. in galliam pficiscenti.

¶ Exemplum.

Darcus barbus. diuina fauente clementia. sacro sancte romane ecclie titulo sancti marci. eps cardinal. Ludouico ppianissimo galloz regi salutē. ij ¶ Hīa est cōsuetudo ppianissime rex. vt siqs inuenerim⁹ inter familiares nros
f iij

virtutis floribus ornatos, et solidissime fidei splendore decoratos. eos nobis potissimum charissimos habeamus, nec unquam illos cessamus meritis et beneficiis subleuare. propter ei illis quod iustum et honestum existimamus, tales. scilicet viros summa laude afficiendos, accedit et non mediocris quedam utilitas inter ceteros domesticos nostros, quod si viderint, merita virtutum suarum promissa bonos viros fuisse consecutos, eo libenter ad virtutem aspirabunt, quod se posteriora beneficia acquirere sperabunt. **Item** Cum igitur iohannes venerabilis familiaris noster vir quidem ingenio et doctrina nemini cedens hanc in regionem tuam proficiscatur, sua quedam negocia expeditur. Tunc primum serenitati notum facimus ipsum esse ex primis familiaribus nostris unum, quem summo amore et benivolentia persequimur. Cui si nostri gratia in rebus suis a tua serenitate optulatum fuisse senserimus, erit quidem adeo nobis gratum, ac si beneficia ipsa in nos meritis collata fuisse lateremur tibi igitur eam commendamus, tamquam omnium ceterorum nobis gratissimum, charissimumque, tuamque serenitati sibi offeremus operam nostram in omnibus tuis operatis quamlibetissime paratam. Vale.

Regia edictiua.

Regia epistola edictiua est illa quam scribit a principe tam seculari quam spiritui ali ad aliquam personam, vel publicam vel priuatam, pro re aliquam ad publicum bonum pertinentem significanda, cuius epistole talis est regula.

Regula.

Si voluerimus epistolam edictiuam regiam ad aliquam personam scribere, scire debemus quod talis epistola scribi potest, vel generaliter ad aliquam vniuersitatem vel populum, vel particulariter ad aliquam personam publicam, ut faciunt principes ad alios principes, pro edicenda pace, vel bello, sedere, vel lege, siue per similibus, et tunc ipsa epistola diuiditur in tres partes principales. In quarum prima ponemus nomen principis, cum suis titulis omnibus, prout fecimus in alijs epistolis superioribus, cum salutatione ad eam personam, ad quam scribitur epistola. In secunda vero ponemus causam propter quam sumus incitati, ad talem epistolam scribendam, ostendendo causam illam esse iustam et honestam, et quantum poterimus, conabimur, partes nostras approbare, et per oppositum aduersarii deprimere, ut potius videamur nobiscum iusticiam et equitatem ostendere, quam cum

eo ad quem scribim⁹. In tertia autē narrabim⁹ id qđ scribere intendim⁹. si de bello. psonā ipam ad bellū inuitātes. si de pace. silt ad pacē. et sic de federe. aut lege pmulganda. addendo clausulas illas finales. que magis videbunt ad ppositū facere. et ipsā epistolā pcludere. qđ ex supioribz epistolis. satis supqz colligere possum⁹. si ad eas aduenterim⁹.

Propositio.

Edicat Cesar pacem pannonio regi p sua in eum liberalitate ac munificentia.

Exemplum

pars .i.

Federicus tercius. diuina fauente clemētia. romanoz imperator. semp augustus. Austrie. stirie. carinthie. carniole. qz dux. comesqz tirolis. et. Batiē vtriusqz pānonie regi. Salutem. **L**icet multe cause inuicē pcurrant. que me potius ad bellū tecū gerendū. qz ad pacē firmandā inducant. quas hic recitare. mibi supuacaneū videt. tu enim. eas bene optimeqz nosti. vt tibi tū tuisqz omnibz ostendā. quantū potius mea in vos valeat liberalitas. qz vestra in me ingratitude. deliberari penitus tecū pacē firmare. vt cum ab armis discesserim⁹ possint milites nři. q exvtraqz parte sūm opere psumpti sunt. ad desideratā quietē redire. et dissipatas res suas aliquantulū instaurare. **T**ibi igit p sentium tenore significo. qđ ab hoc die in posterū. relicta omni penitus discordia ac similitate. que prius inter nos fuerat. volo tecū firmissimā pacē habere. cū his tū pactis et pditionibz. que prius fuerant inter nos vnanimi volū tate pclusi. **T**eqz hortor. vt hanc a tuis saltē desideratā pacem. velis et libentissima fronte suscipe. et bñficioz cōmunitatōne ppetuā seruare. nos enī ex pre nostra hoc tibi volumus esse pollicitū et pstantissime obseruatū. quod nulla vnqz causa a tua beniuolentia decidemus. quoad ipsam. volueris nobis illesam tenere. **V**ale.

Regia inhibitoria.

Regia epistola inhibitoria est illa. que scribit a pncipe ad aliquā psonā. vel publicā vel priuatā. cui inhibere intendit aliqđ opus vel iam inceptū. vel qđ pcedem incipient

¶ Cum suspicet, cuius epistole talis est regula: °

Regula.

Si voluerit princeps inhibitoriā epistolā ad aliquā psonam vel publicā vel priuatā scribere, cui inhibere velit aliquid faciendū, vlt qđ iam fieri ceptū sit, illam similiter in partes tres diuidere debebit. In quarū prima ponet nomen et titulos suos, scđm consuetudinē taliū epistolariū. In secūda vero, qđ erit exordiū epistole, declarabit se intellexisse, quod talis psona, ad quam ipse scribit, vel iam inceperit vel incipere velit aliquod opus, quod ipse princeps nullo pacto futurū intendit, et simul in hoc loco declarabit causam vel rationē aliquā veram, aut saltem verisimilē, ppter quam ipse sit incitat⁹, ad tale opus inhibendū. In terciā autē inhibitionē ipsam ponet, verbis breuibus et dilucidis que p̄prie ad principē attinent, addendo regales minas, si a tali opere faciendo non destiterit, cum omni tñ modestia et humanitate, ne videat subito velle in iram exire qđ ad p̄ndentē et sapientē virum non attinet, et sic absolute finiet epistolā suā, addendo tamen diem et locum, quo data te fuerint littere.

Propositio.

Inbibeat pontifex maximus regi ferdinando edificatio-
nem cuiusdam castelli, in finitimis.

Exemplum.

pars .i.

Innocentius episcopus, seruus seruoz dei. **I**llustrissimo regia appulie ferdinādo. **S**alutem et apostolicā bñdictionem. ¶ Ex litteris venerabilis fratris nostri, cardinalis sancti petri ad vincula, de nostro mandato, totius agri p̄ceni gubernatoris et legati, nup̄ intellexim⁹, te munificentissima quedā castella, in finitimis appulie terminis versus agrū p̄ceniū, qui nostri ditioni subiaceret, cōtra pacta et p̄uentiones nostras, edificare velle, qđ se dicit et multis nuntiis, istinc venientibus intellexisse. Et qđ vt scit serenitas tua huiusmodi castella que noua quāpiā edificatōe erigunt, et p̄sertim in illis locis, vbi maior posset dari occasio nocēdi semp̄ in malū induci hominū suspicionē, ideo non pos-

sumus satis admirari. te tra nos talia moliri. **I**n **Q**ua
propter rogam⁹ serenitatē tuā. vt penitus a tali edificatōe
desistat. si nobiscū voluerit ppetuā pacē hñe. qđ si fortasse
neglexeris. coacti erimus omnē iniuriā nostrā p virib⁹ ps
pulsare. cū presertim vim vi repellere liceat. **S**z bñ pñditi
mus. te talia esse facturū. que regiā psonā tuā deceant. cui
etiā nos offerim⁹ omnē operā nostrā. in oībo optatissimē
tissimē paratā. **D**ate apud sanctū petrū. anno ab incarnas
tione dñica octogesimo sexto supra millesimū et quadring
gentesimū. **P**ontificat⁹ aut⁹ nostri. anno primo.

Regia p̄motiua.

Regia eplā p̄motiua est illa que scribit^r a principe ad aliā
quam psonā quā ad dignitatē quāpiam seu gradū pmo
uere intendit. cuius quidē eplē talis est regula.

Regula

Si voluerit princeps p̄motiuā eplā ad aliquā psonam
scribere. hoc dupliciter facere poterit. vno. s. mō. qñ ipam
eplā dirigit ad aliquā terciā psonā. cui mādāt vt amicū
quēpiam vel familiarē ad aliquā dignitatē pmoueāt. alte
ro vero modo. qñ ad ipam psonā p̄piā scribit. quā pmoue
re intendit. **S**ed quocunq; modo fiat. illā in p̄es tres di
uidet. **I**n quarū prima. secundū istarū eplāz⁹ consuetudinē
apponet nomen z titulos suos cū breui salutatioe. **I**n secū
da vero captabit beniuolentiā ab ea psona. quā pmouere
intendit. ipam scz laudando ab aliqua virtute p̄ticulari. q̄
specialiter in ipsa refulgeat. z dicēs. qđ ppter virtutes suas
ipsa mereret omnīū fauorē acquirere. **I**n terciā aut capta
bit beniuolentiā a psona p̄pia. dicēs. qđ ppter istā causā
ipse sit incitatus. ad porrigendū ei omnē fauorē z gratiā. z
tunc subiunget. qđ vacante hunc tali bñficio vel dignita
te. ipse voluerit eam tradere ipsi amico. q̄uis non sit suffia
ciens vel equalis ad eius virtutes z conditiones remunera
ndas. offerēdo tñ ei post hanc omnē operā suā. ita qđ fa
cile intelliget ab eo magni existimari z plurimi fieri.

Propositio

Promoueat dux mediolanensis. Franciscū veteriū ad tē

cinenſem pontificatū.

Exemplum

pars .i.

Joannes galeacius maria. dei grā dux mediolani. papie comes. ac genue dñs Francisco veturio. abbati leonensi Reverendiſſimo ſalutē. ac dilectōnis affectū. **U** Eximie virtutes ac ſingulares quedā animi tui p̄ditōnes. que nō obſcuro nec vario ſermone. ſ; z clariffima z vna omniū voce predi cant. adeo dieb; iſtis ad aures noſtras gratiffime aduolarūt vt merito anim⁹ noſter iam inclinat⁹ ſit. ad eū tibi fauorē in omniū reb; et optatis tuis exhibendū. quē vniciuſq; familiari ac domestico nro exhibendū exiſtimamus. is enī medijs duxim⁹ viros bonos ad virtutē alliciēdos. qui cū virtutū ſuarū aliqua ſe viderint p̄mia p̄ſecutos. eo facili⁹ ad meliora ſemp accendant. **U** Dō vt aprius iſta in te affectio nra pateſcat. vacante nunc ticinenſis pontificat⁹ ſedes. te p̄ter om̄s duxim⁹ huic pontificio muneri p̄ficiendū. vt hoc ſit tibi animi nri firmiſſimū monumētū. **H**is igiſ litteris noſtris declaram⁹ te hui⁹ ecclē papienſis ep̄m benemeritū. rogamuſq; vt h munuſculū noſtrum grato animo ſuſcipe velis q̄uis multo ſit tuis meritis inferius. **S**; poſt hac ſi dabis facultas. vt merita poſſimus virtutib; tuis p̄mia cōdonare. ſenties p̄fecto nos tāti ſapiaz z doctrinā tuā exiſtimāſſe q̄nti ab oib; exiſtimāda erat. cui etiā volum⁹ omnē operā noſtrā. in omniū optatis tuis eſſe paratam. **D**ate mediolani. in noſtro ducali palatio. anno ſalutis. 1487.

Dixitū genus. Caput viceſimū.

Dixitū genus eſt illud. qđ ſit. Quienſcuq; ſm diuerſorū negotiorū exigentiā. in vno litterarū volumine. diuerſorum generū eplē p̄tinent. z hui⁹ generis ſpēs ſūt due. nā aut ex duob; generib; eſt mixta eplā. aut ex plurib;.

Dixitū

Ex duobus

Dixitū eplā ex duob; generib; eſt illa. que duo tantū genera complectit. vel etiā duas ſpecies. de his. que ſupius expolite ſunt. cui⁹ eplē talis eſt regula.

Ex pluribus

Regula

xxviii

Si mixtam eplam ex duobus generibz, vel duabus speciebus, ad aliquē amicū scribere voluerim⁹, illam principaliter in partes duas diuidem⁹. In quarū prima ponemus eam partem eple scribendā que magis nobis videbitur esse necessaria. In secunda vero subiungem⁹ illā, que minorē in se ⁊ minus necessariā causam habet. S; in notare debemus, qđ in tali eplā mixta solemus in principio semp facere exordii s; mō. s; si eplā fuerit pncipalis ⁊ pmo scripta ad amicū, declaram⁹ ei tanq; p exordii, qđ cum nobis multa ⁊ varia ad eum scribenda occurrant, p has litteras volum⁹ eum de omnibz admonere, et tunc particulariter seruando ordinē omniū scribendorū, singula breuiter ⁊ dilucide exponem⁹. Si vero secundaria fuerit eplā, ⁊ responsiua, dicemus in pncipio, nos recepisse ab amico nostro litteras, que nobis gratissimę fuerunt, ⁊ qđ ad oia illa particulariter rescribemus, que videbunt responsione digna, ⁊ tunc similiter p ordinem ad omnia respondebim⁹. Si vero aliquid etiam nobis scribendū acciderit illud in fine epistole scribemus, offerendo ipsi amico omnem operam nostrā, in omnibz paratā, vt in alijs epistolis fieri cōsuetum est.

Propositio

Scribat excusatoriā simul et domesticā eplā ad curionem. Cicero, ipm de negotijs suis admonendo.

Exemplum

pars .i.

Accepi abs te litteras Curio charissime, que licet mihi iucundissime fuerint, cū ex illis intellexerim, de tua tuorūq; omniū salute, aliquid tñ molestie attulerūt, cū te videā me negligentie crimine suspectū hēre, qđ scz, vt optabas, sepissimas ad te litteras nō dederim ⁊ pfecto qđ hoc mihi molestū sit, qz me sentio ab omni penitus culpa vacare, est tñ aliquantulū ex altera parte iucundū, cū bec pserim litterarū mearū ex postulatio, nō putā me amorē tuū ondit. Dabo igit; operā, vt quīs neminē ptermiserim quem qđdem ad te puenturū putauerim, cui litteras non dederim.

te etiam hoc in scribendi genere expleam, presertim si vide
ro officiū meū abs te non vilipendi. **S** de litteris bac ten?
hij **S**cribis ad me vt de negotio tuo te certiorē reddā. scis
as nos die noctuq; laborare. vt expediat. s; est tanta aduer
sarioꝝ tuoz iniquitas. vt res semp sic ipsis cogentib; in
longū prahat. speramus tñ. vt demū infracta ipoz iniqui
tate. tuā sis dignitatē retentur. Quod aut scribis. vt ad te
libros iuris civilis transmittā. faciā id equidē libētissime
sed q; ppter hec bella intestina. que adhuc sedata nō sunt.
nullus hinc potest nuncius tuto discedere. expectabis ad
paucos dies. quousq; pax. que inter ptes tractat. ad conclus
sionem ventat. tunc voto tuo securi? z melius satisfiet. **S**i
quid est aliud. qđ mea tibi opa pdesse possit tuū est inbere
meū aut mandata tua q̄libentissime exequi. Vale.

Dicta ex plurib;

Dicta epla ex plurib; ē illa q̄ plura in se genera cōplectit
vel plures diuersas spēs. cui? eple talis breuiter est regula.

Regula

Si voluerim? mixta eplam ex plurib; ad aliquā psonam
scribere. illā in tot partes diuidem? quot erunt genera. vel
species epistolarū. ex quib; ipsa erit cōposita. z tunc a ma
iore semp z maioris momenti incipiem?. p omnia seruā
do regulā suā. put in suo capitulo declaratū est. deinde ad
ppinquā descendem?. deinde ad minozē. donec omnis res
rum scribendarū numerus cōpleat. semp in omnib; seruā
do regulā suā. sicut in suo loco fuit supius definitū. **S**ed
illud addere debem?. qđ semp est faciendū aliqđ exordii i
tali epla. per qđ declarem? ea generaliter que scribere intē
dimus. vel salte vt per ipm demus aliqū introitū ad ipsā
eplam cōponendā **I**n fine pterea eple adiūgim? oblatōes
consuetas. addendo etiā. si nobis videbit. expositionē alu
cuius negotij nostri. qđ ad ipm amīcū scribere intendim?
que negotia. nisi fuerint alicui? magni momenti. sunt sem
per postponenda. q; amīcoꝝ cause sunt prius recitande. z
expediende. qui pprie. vt videamur ipoz negotia magis
cordi habere. q̄ nostra.

Propositio.
Scribat solatoria simul. et grauem. ac domesticā eplam
ad pompiliū marcus curius.

Exemplum

para .i.

Intelleri pompili cbarissime ex amicoꝝ nostroꝝ litteris:
que mihi diebꝫ istis reddite fuerūt. pꝛem tuū virū optimū
ex hac vita decessisse. qđ mihi pꝛecto tanto molestius fuit
quanto mihi tu cbarior es. cuiꝫ ego existimo omnē fortuꝫ
nam mihi esse cōmunē. hanc ideo calamitatē tanqꝫ pꝛiā
existimauī. sed cū ex altera pꝛe cōsidero: quā bene natus fue
rit. qđ optime educatꝫ. quibꝫ honoribꝫ inter ceteros sui or
dinis viros functus. quā facili morbo correptꝫ. et dū tꝫpꝫ
erat. vt nature pꝛcederet. qđ sanctissime mortuꝫ. certe nihil
est qđ doleā. immo vere potius decet. vt deo maxio gratiā
habeamꝫ. qđ has illū tantis muneribꝫ donauit. deinde pla
cidissima morte nō ad tenebras. sꝫ de tenebris ad lucē re
uocauit. **ii.** Sꝫ his omissis ad ea veniamꝫ. qđ ad nos ma
gis attinent. Scias diebꝫ istis senatu nꝛo nunciatū fuisse
samnites maximū ꝓtra remꝫ. nostrā exercitiū ꝓparasse. ac
quottidie in agrū nostrū incursiōē facere. **iii.** centuriatꝫ
comitijs celebratis. decreuerūt pꝛes. vt ꝓtra hostes arma
sumant. eiꝫ rei pompeiū nostrū ꝓposuere. qđ cōsilio sapia.
et auctoritate nemini cedēs facillime possit rē istā ꝓficere.
Tu si me audies ex cumano tuo cōprimū in urbē venies
ne tumultuario bello ingruente. aliqđ dāni patiaris. **iiij.**
Quod scribis vt a debitoribꝫ tuis pecunias erigam. ꝓfice
rem illud ꝓfecto libētissime. sed in hoc tam graui tumultu
ne ꝫ forensiū causariū. neꝫ senatorie actōis ampliꝫ locus
est. quousqꝫ res ad aliqđ melius tendant. Sꝫ hoc vnū tū
bi audeo scribere. qđ si te ad nos cōprimū ꝓtuleris non so
lum poteris puatis. sed etiā publicis fortasse rebꝫ nō me
diocre subsidii ferre. qđ vt facias te hortor. rogo et moneo
tibi tū nunqꝫ defutura operā meā polliceor. **Vale.**

**Elegantie diffinitio ac regule. que ad superiores eplꝫ
faciunt. libellus secundus.**

Elegantia est venusta verborum concinnitas. dulcem auribus afferens somnum. cuius quidem generales regule sunt triginta.

Prima regula.

Laudabit illa oratio. que obliqua dicitur. et a posterioribus incipiens dictionibus. in verbum sepius quam in alia orationis parte finiat. ut cesar adeptus est monarchiam impij sumis viribus. quod elegantius dicitur. sumis viribus impij monarchiam cesar adeptus est.

Secunda regula.

Comendabit quod oratio que dictionem habeat in universale affirmativam vel negativam in fine vel aliquid insigne nomen vel adverbium. Exemplum primum. Omnes laudant ea. que vir bonus facit. quod venustius dicitur. Que vir bonus facit. laudant omnes. Exemplum secundum. Ego neminem habeo. quem magis diligam te. quod pulchrius dicitur. Quem te me magis diligam. habeo neminem. Exemplum tertium. Egregia sunt ea que scribis ad me quod concinnum est. Que ad me scribis. sunt egregia. Exemplum quartum. Ego omnia diligenter perfeci. que iussisti mihi. quod eloquentius dicitur. Que mihi iussisti. perfeci omnia diligenter.

Tercia regula.

Nomen adiectivum elegantius substantivo proponitur. ut virtus summa. imperium magnus. consilium utile. melius enim dicitur summa virtus. magnus imperium. utile consilium et huiusmodi.

Quarta regula.

Inter adiectivum et substantivum semper aliquid est interponendum. ut maxima virtus cesaris summa laude semper extollenda est. quod elegantius dicitur. maxima cesaris virtus summa semper ex laude extollenda est.

Quinta regula.

Quotienscumque ab apposito alicuius verbi secundarii oratio incipiat. quod subito relativum sequatur. elegantius inter relativum et antecedens secundarium verbum ponitur. ut Eneam pompeum qui romanorum auxilium imperium. summope diligo. Venustus enim dicitur. Eneam pompeum summope diligo. qui. omnium imperium auxilium.

Sexta regula.

Si fuerit relatiuū in obliquo casu positū. venustius ante cedens. in relatiui casu positū postponet. vt virtutes. quibus ab incūte etate studuisti. immortalitati nomē tuū cōmendabūt. qđ eleganti⁹ dicit. Quibz virtutibz ab incūte etate studuisti. immortalitati nomen tuū cōmendabūt.

Septima regula.

Quando est aliqđ substantiuū. cum prepositione aliqua iunctū. qđ sit de natura pcedentis vel subsequētis clausule. prepositionē in relatiuū vertim⁹. et verbū substantiuū adiūgim⁹. vrp tua hūanitate. multa in me bñficia contulisti quod eleganti⁹ dicit. Que tua humanitas est. mltā in me beneficia contulisti. z sic in ceteris.

Octaua regula.

Septius relatiuū. qđ sbo primario additū est ad secundarium transferim⁹ vt cicero. qui eloquentissim⁹ fuit. ceteris oratoribz in dicēdo pstitit. qđ eleganti⁹ dicem⁹. Cicero eloquentissim⁹ fuit. q ceteris oratoribz in dicendo pstitit.

Nonā regula.

Si aliqđ habuerim⁹ vel nomen vel aduerbiū insigne. elegantius illud cum quidē vl idem pnomine postponem⁹. Exemplū primi. Marcus tullius orator singularis fuit. qđ venustius dicit. Marcus tullius orator fuit. et quidē singularis. Exemplū secūdi. Que mihi iussisti. omnia libenter perfeci. quod eloquentius dicit. Que mihi iussisti omnia pfici. z quidem libenter.

Decima regula.

Sicut in mediocri stilo dicendi. a re nuda prius incipere oportet. deinde illā exornare. Sic in stilo graui. ab exornatu initiū sumere debem⁹. Exemplū primi. Pompeius omniū romanor. tum armis. tum cōsilio facile princeps fuit. Exemplū secūdi. Omniū romanor. tum armis. tum cōsilio facile. princeps magnus pompeius fuit.

Undecima regula.

Beneticus casus semp ceteris preponit. vt pñliū optimi viri. qđ eleganti⁹ dicit. Optimi viri consiliū.

Duodecima regula.

Si gerundiū verbū habuerim⁹ cum suo appposito. appositum illud in gerundi casu ponemus. ac ambo inuicē concordabimus. vt veni gratia amandi virtutē. qđ venustius dicit. Veni amande virtutis gratia.

Tercia decima regula.

Si fuerit aliquod relatiuū inter duo substantia. illud potius cum sequenti. qđ cum precedenti concordam⁹. Ut est locus in carcere. quod tullianū appellat

Quartadecima regula

Si dictionis alicuius significatiōē augere volum⁹. positiuo per. aut p quam compatiuo longe. suplatiuo autē qđ fungere debemus. Exemplū omniū. Per beatus vel per quam beatus fuit cesar. sed longe beatiōr augustus qđ beatissimus autem trayanus.

Quintadecima regula

Nomina greca tercię declinatiōis. si peritō syllabica fuerint. ad secundā declinatiōē referunt. vt delphin delphini. elephas elephantis. elephātis.

Sextadecima regula

Si aliquod adiectiuū habuerim⁹. significans laudem vlt vituperiū. vile vel inutile. illud potius in datiuū substantiui vertem⁹. cū sum es est. vt vtutes sunt mihi iucūditati.

Decima septima regula.

In rebus paribus. tum vel ⁊ geminātū ponimus. in imparibus vero cum et tum. sed leuius preponit. Exemplū pmi. Dicero tum laude tum rerū scientia valet. **U**l enecas et fortis ⁊ pius fuit. Exemplū secundi. Cesarem plurimū valuisse. cum populus. tum senatus affirmat.

Decima octaua regula.

Si aliquam psonam aut laudare. aut vituperare voluerimus. id trifariā facere poterim⁹. aut cum genitiuo. qđ magis poeticiū est. vt marcus cato vir est magne virtutis. aut cum noiatiuo ⁊ ablatiuo. vt marc⁹ cato vir est magn⁹ virtute. aut cū ablatō solo. vt marc⁹ cato vir est magna virtute.

Decimanona regula.

Seper numero verbū infinitū veritem? in participiū tam ablatiui q̃ accusatiui casus si verbū aliq̃ p̃cedat. **Exēplū primi.** Tibi opus est p̃sulere. q̃ melius dicit. mihi p̃sul to opus ē. **Exēplū secūdi.** Bonā tibi fortunā inuenire cura bo. q̃ venisti? dicit. Bonā tibi fortunā inuentā curabo.

Vicesima regula.

Cum adiectiui et substantiui. in eodē casu posita accide rint. substantiui in grō casu ponemus. adiectiui vero in eo casu. in quo poni debet. sed in numero singulari et gene re neutro locamus. vt multa pecunia. parum sapientie. aliquid litterarum.

Vicesima prima regula.

Cum duobz substantiuis idem adiectiui adici debet. adiectiui in principio orationis collocam? et substantiuo cum vel tum geminato postponim?. vt **Cesar** fuit magn? vir et magnus imperator. quod ornatus dicit **Cesar** fuit magnus et vir et imperator.

Vicesima secunda regula.

Cum adiectiui et substantiui simul fuerint. quoz substa tiuium ab adiectiuo formatū. fuerit diuerse significatiōis a pmo substantiuo. in duo sunt poti? substantiua trāsferēda vt cauendū est. ab honestate naturali discedam?. q̃ meli? dicit. Cauendū est. ab honestate natura q̃ discedam?.

Vicesima tertia regula.

Cum gerundiū accusatiue vocis habuerim? poti? illud in supinū ablatiue vocis trāsferam?. vt. hoc est mirabile ad vi dendum. q̃ elegant? dicit. hoc est mirabile dictū.

Vicesima quarta regula.

Si aliquod superlatiuū duri? acciderit. p eo positiui pos nemus. ac ei aduerbiū superlatiuū addem?. vt necessariissi mus. q̃ elegantius dicimus. maxime necessarius.

Vicesima quinta regula.

Si aliquem maximo pe laudare. vel vitupare voluerim? laudatiōis vel vitupatiōis causam in grō pstituem?. ac huiusmodi nomina. splendore. fulgore. gloria. vel lau

dem. viciū. facinus. crimen. aut scelus addemus. **E**xem-
plum primi. **D.** antonius plurimū eloquentia valuit. qđ
melius dicit. **M.** arcus antonius plurimū eloquentie glo-
ria valuit. **E**xemplū secundi. **L.** ucius catilina piuratione
damnat⁹ est. qđ eleganti⁹ dicit. **L.** ucius catilina coniura-
tionis scelere damnatus est.

Vicesima sexta regula.

Quotiens nomla singularis. vel pluralis z singularis nu-
meri cōnectunt. viciniori semp respondendū est. **S**i vero
pluralis numeri fuerint ad nobili⁹ transcendū erit. **E**xem-
plum pmi. **C.** esar resq; publica romana merito pompeio
infesta fuit. **E**xemplū secūdi. **E.** xercit⁹ nostri romanorūq;
turme turpiter fugati sunt.

Vicesima septima regula.

Non nunq; cōparatiua ppositiuis ponūnt. vt uebementi-
us p uebementer. z sepius p sepe.

Vicesima octaua regula.

Subiunctiuus modus elegantius p indicatiuo ponit^r.
vt velim puolo. fecerim p feci.

Vicesima nona regula.

Si verbū subiunctiuū habuerim⁹. cum qđ cōiunctōe. ea
remota. elegantius illud ad infinitū reducem⁹. vt gaudeo
qđ tribunitiā prātem cōsecutus fueris. quod melius dicit.
T. e tribunitiā prātem consecutū fuisse gaudeo.

Tricesima regula.

Cum aliqđ adiectiuū exornare voluerim⁹. pferemus illō
p suū oppositū. addita negatione. **U**t cicero fuit litterarū
perit⁹. qđ eleganti⁹ dicit. **C.** icero fuit baud nesci⁹ litterarū.

Tituli vnicuiq; psonarū ordini tribuendi. secundū earū
conditionē. **L**ibellus tercius.

Cululus est epithetū vnū vel plura. que tam in eplaz
fronte q; in tergo. vnicuiq; personarū cōditioni accō-
modari solent. quoz regule sunt decem z octo.

Ad sūmum pontificem. prima regula.

Pontificē maximū. sūmum. romanū. dñici gregis pastore
sacrorū antistite christiani cule⁹ moderatore christiani no-
minis verilliferū. patrē. diuū. clementissimū. sanctissimū

tutissimū. bñssimū. aplissimū. piētissimūq; dicem⁹. cui ta-
lem in litteraz tergo titulū dari licebit. **D**ino paulo scō
dñici gregis pastori pientissimo. romaneq; basilice pōtifi-
ci maxio optimo q;. In eple aut medio ei⁹ clemētiā. sancti-
tatem. beatitudinē amplitudinē. pietatēq; appellabim⁹.
Sūmus aut pontifex minores q̄scūq; pontifices frēs. re-
liq; aut filios p litteras publicas appellabit. **U**n ad pō-
tifices scribēs inferiores. sic in litteraz fratre p̄fat. **P**aul⁹
secūd⁹. diuino dei nutu. ouilis dñici custos designat⁹ dile-
ctis fratrib⁹. germanis episcopis salutē ⁊ aplicā bñdictōz.
Elarē dñi caggrediet. **P**aul⁹ secūdus. diuina dispositōe
xpiani cult⁹ derator. dilecto filio federico tercio romanoz
impatori. augusto fausto q;. salutē ⁊ aplicā bñdictionē.
Scismaticos aut gentilesq; huiuscemōi titulo salutabit.
Paulus secundus dei gratia christiane plebis antistes.
machumeto. turcoz regi maxio. sanioris mentis spiritū
rectiusq; consiliū exoptat.

Ad minores pontifices. Secunda regula.

Pontifices minores. cardinalem. patriarchā. archiep̄m.
episcopū. pronorariū. abbatēq; appellabim⁹ quib⁹ hos ti-
tulos adiciem⁹. **P**ontificē nanq; minorē in partē domi-
nici gregis ascitū. amplissimū. venerandissimū. obseruan-
dissimū. pientissimūq; dicentes. talem in eplaz tergo. **S**i
cardinali scribēdū erit. titulū assignam⁹. **P**etro fuscato. ti-
tulo diui nicoleo. cardinali. pōtifici patri pientissimo ob-
seruandissimoq;. In eple aut medio. eius amplitudinē. ob-
seruantiam. prestantiā. pietatēq; appellabimus.

Si patriarche autem. aut archiep̄o. vel episcopo scribere
voluerim⁹. **S**ic in litterarū tergo dicem⁹. **L**aurentio. sa-
ni. antiocheno patriarche obseruandissimo. patri nō mi-
nus pientissimo. q̄ venerando. In epistole autem medio
eisdem ferme ⁊ superiorib⁹ titulis vtemur

Protonotariū vero in litteraz tergo sic aggrediemur. **P**e-
tro dandolo. romane basilice pronorario. non minus ac-
curatissimo. q̄ fideli dñi singulari.

Abbates p̄terea. ⁊ reliq; sacerdotes. tali in eplaz tergo sūt
titulo decorandi. **P**etro cornelio. diui frācis ci cenobitarū

antistiti. z religioso z oprio. Item petro. nigro. diuo iulia
no dicatē edis antistiti. flammī pietissimō optimoq. In
eplē autē medio reuerentiā. dignitatē. p̄nitatē appellabim⁹

Ad cesarem. Tercia regula.

Romanorū impatorem. diuū cesarē. cesareā maiestātē.
christianereip. tutorē. vexilliferūq. triumphatorē. patrē
patrie. augustū. inuictissimū. faustissimū. pietissimūq. di
cemus. Qui tales in eplārum tergo tituli tribuunt. Fede
rico tercio. diuino afflante spiritu. romanorū impatori. ce
sariq. augustissimo faustissimoq. In epistole vō medio
maiestatem. serenitatem amplitudinē. potestātē. celsitudi
nemq. appellabimus.

Ad regem vel minorē principē. quarta regula.

Regem. dūcem. principem q. ac comitē. regie vel ducalis
celsitudinis siue dignitatis decus. heroicarū cultorē virtu
tum. p̄ncipat⁹ ornamentū. regij culminis splendorē. z vni
cum firmamentū. christianissimū. potentissimū. magnifi
centissimū. magnanimū. fortissimū. inclitū. felicissimū. se
renissimū. illustrissimūq. apellabim⁹. Qui tales in eplāz
tergo titulos adiciem⁹. Carolo. triplicis gallie rei christia
nissimō regijq. culmis splēdori serenissimo. illustrissimoq.
In eplē vero medio. maiestātē. serenitātē. celsitudinē. po
tentia. amplitudinē. magnanimitatē. felicitatēq. dicem⁹

Ad equitem aureatū. Quinta regula.

Equidem. equestris ordinis virū. militie decus reip. co
lumē. patrie spem amplissimā. fidissimāq. splendidissimū
generosus excellentissimū clarissimū. inclitū. magnanimū
potentē. fortē. strenuissimūq. dicem⁹. Qui in litterarū ter
go hos titulos tribuem⁹. Bernardo iustiniano splēdidis
simo equestris ordinis viro patricio veneto. militie decori
reiq. publice firmamento. In eplē vero medio. splendorē
generositatē. excellētiā. claritatē. strēuitatēq. appellabim⁹

Ad patricium. Sexta regula.

Patriciū. senatorij ordinis virū. senatorē. magnificū. spe
ctatissimū. nobile. generosum. ornatissimū. clarissimū. in
signem. spectabile. integerrimū. prudentissimū. sapientissimū

simumq; dicem⁹. **Q**ui in epistolarū tergo hos titulos dare licebit. **J**oanni fuscarenō, patricio, veneto, senatori q; ordinis viro integerrimo optimoq;. **I**n eplē vero medio magnificentiā, spectabilitatē, nobilitatē, generositatē, claritudinē, integritatē, prudentiā, sapientiāq; dicem⁹.

Illud q; annōtatōne dignū censem⁹. **N**on tantū patricios, verū 7 psulares quoscunq; viros, vrbū pfectos, psules, pconsules, ptores, honoratis fascib; decoratos, nec non 7 ceteros magistratus, his plerūq; titulis non absurt de salutandos, vt supius diximus.

Ad plebeios, septima regula.

Plebeios viros tripartitos reperimus, aut enim maiores sunt, aut mediocriores, aut minores.

Maiorem plebeiū, spectabilē, sapientē, prestantē, precipuum singularē, officiosum, cōsumatū virū, integerrimū, ornatissimū, bñficientissimū, spectatissimūq; dicem⁹. **Q**ui in eplaz tergo tales titulos adiciemus. **J**acobo philetio plebei ordinis, viro precipuo ac singulari. **I**n eplē vero medio, spectabilitatē, sapientiā, prestantiā, integritatē, beneficentiamq; appellamus.

Mediorimū plebeiū, egregiū, prudentē, humanissimū, benignissimū, pbissimūq; dicem⁹. **Q**ui in litterarū tergo tales titulos dabim⁹. **D**ieronymo malacheno plebei ordinis viro humanissimo, pbissimoq;. **I**n eplē vero medio, prudētiā, bñanitatē, benignitatē, pbitatēq; appellabim⁹. **M**inorē aut plebeiū, discretū, moratū, industriū, solertē, expertū, diligentissimūq; virū, obsequentē, accuratū, fidelissimūq; dicem⁹. **Q**ui in eplaz tergo tales titulos tribuem⁹. **A**ntonio pecino, architecto, viro tā industrio q; accurato in eplē vō medio, industriā, solertiā, diligētiā, fidēq; dicem⁹.

Ad studiosos viros, 7 pmo ad theologū, octaua regula. **S**tudiosos viros omīs appellam⁹, quos cuiūq; scientie deditos scimus, quorū titulos p ordinē suisq; locis ordinabimus. **E**t pmo de theologis. **T**heologū igit diuinaz humanarūq; rerū interpretē, sacrarū litterarū, cultorē, sacri pagine, pfessorē, diuini cultus moderatorē, diuine volunt

tatis expositore. sapientissimū. eximū. excellentissimū. di-
uiniq; dicemus. Qui tales in litterarū tergo titulos dabi-
mus. Paulo pgalensi. sacre pagine pffori. tam sapiētis-
simo. q̄ diuinissimo. In eple vero medio. sapientiā. excel-
lentiā dicemus.

¶ Ad iureconsultū. nona regula.

Iureconsultū diuinarū humanazq; rerū interptem. pon-
tificij celsarei iur̄ doctore l'loritā. diuini l'bhāi iur̄ mo-
deratore viriusq; iuris pffore. iurecōsultoꝝ cōsultissimū
sapiētissimū. optimū. eximū. excellētissimū. eq̄ssimū. inter-
gerimūq; dicem⁹. Qui in eplaz tergo tales titulos dabi-
mus. Alexādro neuo. diuinarū hūmanazq; legū interpri-
tam excellētissimo. q̄ eq̄ssimo. In eple autē medio. sapias
pbitatē. excellentiā eq̄tatē. integritatēq; dicem⁹.

¶ Ad medicū. decima regula.

Medicū humane salutis moderatore. auxiliatore. tuto-
rem. s̄fuatore. remediūq; medice artis pffore. morboꝝ
curatore. egritu dinū ppulsatore. accuratissimū. promissis-
simū. exp̄ssimū. diligentissimūq; dicemus. Qui tales in
eplarū tergo tituli assignant. Berardo veronensi. medi-
ce artis pffori. tam accuratissimo. q̄ doctissimo. S; in
eple medio. sapiam. excellentiā. doctrināq; dicem⁹.

¶ Ad philosophū. dialecticūq; vñdecima regula.

Philosophū. sophie filiū. nature exploratore. causarū spe-
culatore. sapie amatore. filiūq; sapientissimū. modestissi-
mū. excellentissimū. grauissimū. acutissimū. speculatissi-
mūq; dicem⁹. Qui in eplaz tergo tales titulos tradem⁹
Antonio cornelio philosopho excellētissimo. natureq; ex-
ploratori. non minus acurato q̄ acutissimo. In eple autē
medio sapientiā. modestiā. excellentiā. grauitatē. specula-
tionem. acumenq; dicemus.

¶ Ad mathematicū. duodecima regula.

Mathematicū arithmetice. vel geometrie. vel sideral'scie
pffore. fatore expositore. diuini numinis s̄scium. siderū
speculatore. phetonteī cursus exploratore. vel immobilis
magnitudinis meritorē. l' discrete quātitatis supputatore

acuratissimū. subtilissimū. acutissimū. prudentissimū. perspicacem. excellentissimū. diuinū. sapientissimūq3 dicem⁹.
Aui tales in eplaru3 tergo tituli assignant^r. **D**ñico dargal deno: mathematice artis p̃fessori. nō minus acuratissimo q3 doctissimo. **I**n eple ṽo medio. acumē. subtilitatē. prudentiam. sapiam. excellentiā. p̃spicacitatēq3 dicem⁹.

Ad musicū. vatemq3. terciadecima regula.

Musicū. vatemq3 eisdem ferme titulis decoram⁹. celestis armonie imitatorē appellantes. pieridū filiū. musarū alūnum. apollini sacratū. thespiadū. choro dicatū. hippocreniduz choro sacratū. pegasidū amicū. libetridū cultorē. pegaseo liquore saturatū. lauro insignē. pallida decoratū berdera. pireneo fonte potū. castali3 fontis domesticū. parnasij fluminis nō ignarū. cepbisi gurgitis vel fluminis non expertū. beliconie rapis accolā. parnasij nemoris exploratorē. cyrrhei iugi nō alienū. aoni3 mōnis habitatorē phebei numinis interp̃tem. testudine lyre moderatorē. nouenarū soroz decantatorē. parnasie edis ciuē. sacrū diuinū. elegantissimū. facundissimū. suauissimū. iucundissimū. ornatissimū canozū. sonozū. argutū. decentissimū. celebratissimū. expoliatissimū. altisonū. dulcisonū. mellifluūq3 dicemus. **A**ui in eplaru3 tergo tales merito titulos tribuem⁹. **J**oāni mariopbilepho. musarū cultori. tam ornatissimo. q3 elegāti. **I**n eple ṽo medio. diuinitatē. elegātiā. sacūdīā suauitatē. ornatū. integritatē. nobilitatē excellentiāq3 dicem⁹.

Ad oratorē. quatiadecima regula.

Oratorē forensū causarū. latini eloqui3 moderatorē pedesiris orōnis dec⁹. p̃ze lingue vnicū splēdorē. reip. p̃sultorē sanctarū legū asseruatorē. canora virtut3 tubā. romane lingue decus. facundissimū. disertissimū. eloquentissimū. elegantissimū. limatissimū. expolitissimū. amātissimū. copiosissimū. grauiissimūq3 dicem⁹. **A**ui in eplaz tergo tales titulos dabim⁹. **B**ñdicto brognolo oratori facūdissimo. romaneq3 lingue moderatori. disertissimo. eloquētissimoq3. **I**n eple ṽo medio. sacūdīā. elegātiā. eloquētiā. grauitatē nobilitatē. p̃stantiā. excellentiā. integritatēq3 dicem⁹.

¶ Ad grāmaticū. Quartadecima regula.

Gramaticum. reip. litterarie columen. latini sermonis exploratorem. humani studiū principem. litterarie discipline moderatorem. auctorem poetarūq; interpretem. humani codicis expositorē. latine originis exploratorem. humanissimū. accuratissimū. disertissimū ornatissimū. copiosissimū. doctissimūq; dicemus Cui tales in litterarū tergo titulos dabimus. Proponio romano vtriusq; lingue moderatori tā hūanissimo. q̃ ornatissimo. In eplē autē medio. hūanitatē. elegantia. eloquentia. doctrina. excellētia. nobilitatē. prestantia. integritatēq; dicem⁹. seu appellabim⁹.

¶ Ad scolasticū. sextadecima regula.

Scolasticū quēq; de virtute benemeritū. litterarie discipline dicatū. vtriusq; virtutis florib; ornatū. litterarū baud expertem. bonarū artū studiosissimū. eruditū doctū. studiūq; decus humani dicemus. Cui tales in eplārum tergo titulos dabim⁹. Jacobo contareno. vtriusq; virtutis cultori. tam studiosissimo. q̃ accuratissimo. In eplē vero medio. humanitatē. elegantia. eloquentia. doctrina. excellentia. nobilitatē. prestantia. integritatēq; dicem⁹.

¶ Ad cognatos. decima septima regula.

Pater. filium. vel nepotem. charissimū. dulcissimū. piētissimum. dilectissimū. lepidissimū. suauissimūq; appellat Filius autē patrē. vel patrū. honorandū. obseruandū. pietissimū. pbissimū. humanissimū. venerandū. colendūq; dicit. Quibus tales in eplārum tergo tituli tribuunt. Filius ad p̃rem. Petro cornelio. patri suauissimo piētissimūq; Pater vero ad filiū. Joanni cornelio. filio charissimū. suauissimūq; In eplārum autē medio. pater ad filiū. pietatē. charitatē. amorē. beniuolentiāq; appellabit. Frater autē filius ad p̃rem. sed paternitatē. obseruantia. dignitatem. pbitatemq; dicere solet.

¶ Ad feminas. decima octaua regula.

Feminā. castitatis decus. pudicitie exemplū. honestatis speculū. pudicissimā. castissimā. itegerrimā. honestissimā. primariāq; dicem⁹. Cui in eplārum tergo tales titulos dabimus.

xlv

bimus. **L**ucretie cornelie, femine pmarie, integerrimeqz.
In eple vero medio, honestatē, pudicitia, castitatē, integritatēqz appellabim⁹. **I**llud aut sciendū est, qđ femine virorum suorum titulis decorāde sunt. **P**roinde ex superioribz secundū rei psonēqz exigentiā, non tantū in hoc sexu, verum etiā in altero, vir accuratissimis qđqz, ex se poterit condecētes titulos assignare. ⁊ marie qz multi sunt, quibz diuersi sunt attribuendi tituli, ppter variā eorum pditionē.

Peroratio.

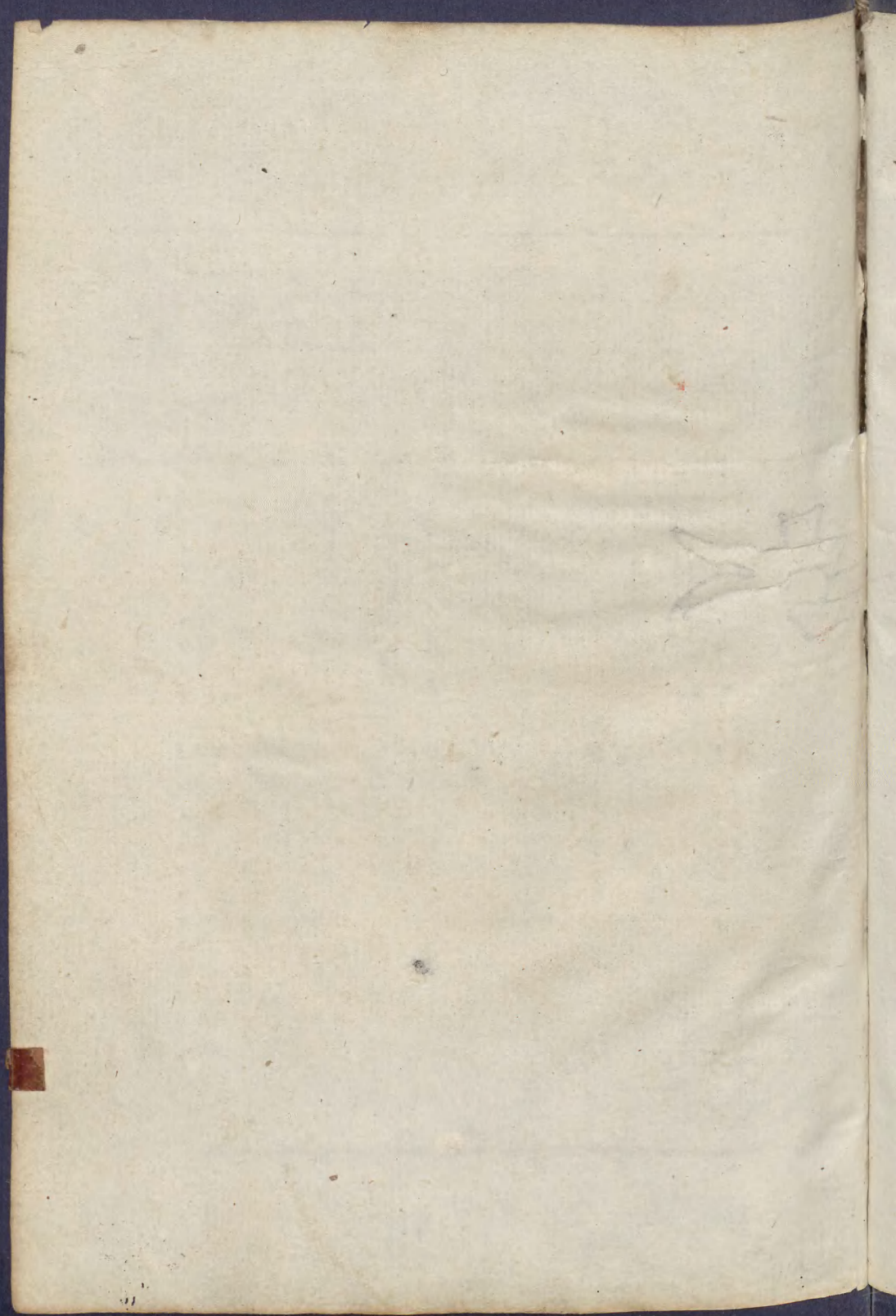
Iam annuente deo, magnifice, **J**acobe, ad popratu⁹ finē deductū est opus nostrū, qđ eo libentius pfecti, qđ et illud magnificentiā tuā maxime poprari intelligebā. ⁊ plerosqz etiā huius noue artis mee pcipidos videbā, quibz oibz satisfacienda esse duxi. **E**t tibi pcipue, quem ego ⁊ amo et mirifice obseruo. **N**am cum tua in me beneficia me mori mentereuoluo, quibz me nō solum exacto, spe assidue affecisti sed etiā quotidie afficere non desinis, semp cōsidero quonam potissimū pacto tue possim voluntati morē gere. **E**t mihi pfecto gratissimū iucundissimūqz semp accidit, quicqd p tua dignitate etiā cum maximo labore meo reddere possum. **N**ec id quidē iniuria, quum enī magis magisqz indies emolior, vt tecū beneficij certare possim tu magis magisqz adeo respondes, vt me semp benignitate ac liberalitate ⁊ munificētia a te victum esse fatear necessit. **E**t merito illud pōeticum figmentū in te cōpleri vis deo, qđ illi simplicē dicunt ebaritem, duplices semp sorores remittere solitā. **T**u enī nūqz vnica euphrosinē meā recepisti quin illi eglen thaliaqz cum summa bñficentisime remiseris. **N**unc ortum est, vt nō ego solum qui inter ceteros oratores siue poetas minim⁹ sum appelland⁹, sed et ceteri qz omnes, qui tuam hanc liberalitatē agnoscunt, quotidie meditent quibus potissimū sis muneribz afficiendus. **E**xsuice igitur leto vultu exhilariqz facie que tibi munera damus. **E**t facit nostri me mor sis, qđ maximo cupimus ardore, vt aliqn intelligas, hāc tibi etiā animā nostram ppetua seruitute dicatā esse **V**ale.

Jacobus geroldus, styrius. Unitelsfeldensis. bonarum ar-
tium doctor. ac patavine academie moderator. **E**xcellen-
tissimo doctori **F**rancisco nigro veneto tam oratorum q̃
poetarum principi. felicitatem.

ExcoGITABā mecū ipse diebus istis. **F**rancisce charissime
quonam potissimū pacto tibi possem. si nō maiores. pa-
res tamen. p̃ tantis in me beneficijs tuis. gratias referre.
Nam agere quidē satis posse p̃fidebā. sed nō in t̃bis p̃si-
stir humane societatis p̃servatio. **A**st potius in b̃nficioꝝ
multoꝝ vicissitudine. **E**t p̃fecto nihil reperire poterā pre-
stantia dignū ex quo intelligeres animū meū tibi esse gra-
tissimū. **S**ed cum in hac diutius dubitatōe manerē. **S**up̃
venit etiā p̃stantissimū opus tuū. mihi nuperrime dedica-
tum. **I**n quo tum facundissime. tanq̃ copiosissime. nouā
ep̃larum componendarū artem inuenisti. vt nequeā p̃fer-
re illā vel satis mirari vel etiā satis cōmendare. **U**nde si
prius mens mea dubia erat quo pacto possem p̃ tantis in
me beneficijs tuis. tibi pares gratias reddere. nūc multo
magis dubia relinquit. nec penitus scio. quēadmodū pos-
sim tanta beneficia etiā sūma animi mei gratitudine cōses-
qui. nam nō est ad diuine hui⁹ b̃nficentie tue laudē. a mea
remuneratōe. aliqua vel par vel similis compatio. hec enī
flua z vana. illa vero stabilis z immortalis. z ideo nō nisi
ab immortalī corpore exequenda. **P**roinde hoc est ad ani-
mum deferendū. qđ suū erat corp̃is p̃ficere. **A**nimus igit̃
qui p̃ se immortalis est z diuinus. qđ corpus tibi nec age-
re. nec referre potest. illud p̃petua ac memori mente. semp̃
habere pollicet̃. **T**ibi igit̃ **F**rancisce charissime. p̃ter hanc
immortalē apud me tui memoriā. si quid est. qđ mea opa
vti volueris. tuum est precipere. meū autē iussa tua q̃liben-
tissime exequi. **V**ale.

Finit feliciter.

in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde

in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde

in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde

in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde

in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde

in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde
in rebus hinc inde

in rebus hinc inde

in rebus hinc inde

